

Helyi Esélyegyenlőségi Program

CSORNA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA

2023-2028

Felülvizsgálva: 2025. november

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	42
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	70
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	79
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	87
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	100
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánosságról.	102
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	104
1. A HEP IT részletei.....	104
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	104
Jövőképünk	106
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	107
3. Megvalósítás	114
3.1 A megvalósítás előkészítése	114
3.2 A megvalósítás folyamata	114
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	117
3.4 Nyilvánosság	117
3.6 Érvényesülés, módosítás	118
4. Elfogadás módja és dátuma	119

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Csorna Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A kistájakon - így Csorna területén is - az emberi kultúra első jelei már a Kr. sz. előtti évezredekben megjelentek. Ezt bizonyítja a legkorábbi lelet, az artézi kút fúrása közben talált kőmag is. A Kr. sz. előtti VI-V. század körül a vidék a nyugatról érkező kelták uralma alá került, mígnem a Római Birodalom légiói Augustus császár idején leigázták az itt élő kelta törzseket. A Csorna helyén kialakult település Pannonia provincia részét képezte.

A népvándorlás időszakában a barbár törzsek egyre gyakoribb támadásai miatt a római légiókat Itáliába vonták vissza és Pannoniát átengedték a több hullámban érkező germán, hun majd avar törzseknek. A kor legismertebb régészeti lelete az aranyból készült hun fejedelmi diadém, amelyet a csornai prépostsági téglagyár agyaggödöréből tártak fel, s ma a Magyar Nemzeti Múzeumban tekinthető meg. A város területén élt avar törzsekről a Laky Döme utcában feltárt avar sír tanúskodik.

A honfoglaló magyar törzsek 900 körül keltek át a Dunán az egykori Pannonia meghódítására. Csornát és vidékét a honfoglaláskor Sur vezér és nemzetsége vette birtokába. A Rábaköz meghódításának történetét Anonymus gestája így örökíti meg: "Árpád vezér és nemesei Szent Márton hegye tövében ütöttek tábort, majd amikor a hegyre fölhágtak, Pannonia földjének szépségét látva igen megörültek. Ezután a Rábcáig nyomultak előre.". Csorna területén a honfoglaló magyarság három temetkezési helyét ismerjük: legnevezetesebb a premontrei rend birtokán, a Süly-hegyen talált, loáldozat maradványai tartalmazó, előkelő nő sírja. Az Eperjes-dombon talált lovas sírokból Péter király dénára került elő.

A honfoglalást követő letelepedésben jelentős szervező erőt jelentett a premontrei prépostság, amelyet 1200 körül az Osl nemzetség tagjai alapítottak. A város eredetét a rend alapításához köthetjük. Csornát először 1226-ban említik oklevélben Sernaként. A város nevének eredetére

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

kétféle feltevés létezik. Az egyik szerint a szláv 'csernozjev' (fekete föld) szóból ered, a másik szerint a letelepedő Sur vezér a névadó. A premontrei rend 1231-től már hiteles helyként működött, azaz a 'hivatalos iratok' elkészítése és őrzése volt a feladata. A település világi birtoklása az Osl családból származó Kanizsaiak és a Kanizsaiaktól nőágon öröklő Nádasdyak nevéhez fűződik.

A középkorban mezővárosi rangra emelt település dinamikusan fejlődött: területi elhelyezkedéséből adódóan a XIII. századtól a település már piacos helyvé vált. A Mohács utáni török hadjáratok többször is pusztulást hoztak a városra, s a lakosság száma is jelentősen megfogyatkozott.

A XVI. század közepén a csornai világi birtok az Esterházyak kezére került. Ez időszaktól két birtokosa volt Csornának: a hercegség és a prépostság. A település ennek megfelelően két szerből állt: a Hercegszerből és a Prépostszerből. Mindkét résznek külön bírása volt egészen 1871-ig, amikor a községek rendelkezéséről szóló törvény következtében összeolvadt a két szer.

A XVII. században megindult az iparosokat tömörítő érdekvédelmi szervezetek, a céhek kialakulása. Céheket alapítottak többek között a szabók, az ácsok, a csizmadiák és a takácsok. A Hanság lecsapolását követően a XVIII. században Csorna folyamatosan bővíthette határát. 1733-ban a premontreiek "grammatikális iskolát" nyitottak, 1757-ben pedig a város épített önálló tanintézetet. A XVIII. században megindult fejlődés a XIX. század elején felgyorsult: 1835-ben megépült a Csornáról Győrbe vezető út, amely aztán közlekedési csomóponttá tette a várost, hiszen itt találkoznak a Pápáról, Mosonmagyaróvárról, Győrből és Sopronból induló utak. 1790-ben a várost egy tűzvész majdnem teljesen elpusztította. II. József 1786-ban rendeletileg feloszlatta az itt működő szerzetesrendet, melyet 1802-ben I. Ferenc szervezett újjá. Csorna ekkortól vált a premontreiek egyik magyarországi központjává. A rend fő hivatása a tanítás lett. Az 1808-ban újjáépített Rendház ma a város legjelentősebb műemléke.

Az 1848-as jobbágyszabadságharc a mezőgazdasági fejlődésnek új lendületet adott. A szabadságharcban 46 csornai honvéd vett részt. Közülük kiemelkedik Laky Demeter premontrei perjel, aki nemzetőr főhadnagyként, Sebesy Kálmán premontrei kanonok, aki nemzetőr kapitányként és Domján Antal aljárásbíró, aki huszár őrmesterként szolgált. Csornán zajlott a szabadságharc egyik utolsó győztes csatája, ahol Kmety György tábornok honvédei 1849. június 13-án szétverték és megfutamították a csatában elesett Wyss osztrák császári tábornok seregeit. A csata emléknapiját minden évben megünnepli a város. A kiegyezést követően 1871-ben megszűnt Csorna mezővárosi rangja, s ezután nagyközségként szerepelt, bár a napi szóhasználatban továbbra is városnak nevezték. A XIX. század második felében kiépült vasútvonala révén a település a Rábaköz gazdasági központjává vált, a város arculata jelentősen megváltozott. Ez idő alatt épült többek között a gőzmalom, a téglagyár, a gépgyártó üzem, a takarékpénztár. A polgárosodás hatására sorra alakultak az olvasóköri, egyesületek és a kaszinó. 1894-ben készült el az épület, amelyben 1921-től a fiúiskola kezdte meg működését. 1905-ben a Kokas József által létrehozott alapítvány segítségével árvaházat létesítettek, s 1913-1915 között épült fel a kórház. Csorna a kiegyezéstől az első világháborúig fejlődésének egyik fénykorát élte. A mai városképben ennek a fejlődésnek az eredményeit ismerhetjük fel például a Széchenyi István Általános Iskola és a II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Általános Iskola működésében is.

Az első világháború, melyben 220 csornai esett el, ismét gátat szabott a fejlődésnek. Sopron vármegyét súlyosan érintették a háborút követő békeszerződés döntései. A megye német lakta területeit Ausztriához csatolták, s a megyei hivatalok egy része Csornára, más része pedig Kapuvárra került. A háborút követő forradalom, proletárdiktatúra és megtorlás Csornán is szedett áldozatokat. A Premontrei Rendház melletti emlékmű a vörös terror áldozatainak állít emléket.

1925-ben az árvaházat polgári leányiskolává alakították, 1927-ben új községháza épült, s ugyancsak a húszas években készült el a főszolgabírói hivatal épülete, mely napjainkban a könyvtárnak ad helyet.

1930-tól a rend feloszlataáig (1950) működött a városban a premontrei rend Hittudományi Főiskolája. Az 1790-es tűzvészben leégett csornai Szent Ilona plébániatemplom utódjaként 1938-ban szentelték fel az újonnan épült Jézus Szíve plébániatemplomot. Még ugyanebben az évben Csorna téli gazdasági iskolát kapott, amely később mezőgazdasági szakközépiskolaként működött. Ezzel régi vágya teljesült a város és a környező községek gazdatársadalmának.

A második világháború a várostól 141 katonai és polgári áldozatot követelt, valamint elpusztult szinte a teljes zsidó lakosság is. A második világháború után Csorna fejlődése, térségi vonzása stagnált. Intézményeket veszített el (premontrei rend, járásbíróság, járási hivatal), míg másokat sikerült megszereznie (gimnázium, technikum).

A nagyüzemi gazdálkodás kialakulását ipartelepítés követte, s ezzel új ipari ágazatok (pl. gépipar, textilipar) jelentek meg a településen. Az 1956-os forradalom fővárosi hírei Csornán is visszhangra találtak. Október 26-án a főtéren megválasztották a község új vezetőit, s megkezdődött a helyi nemzetőrség szervezése. A közelet újjászervezésének a szovjet beavatkozás vetett véget. Az 1960-as évektől egyre fokozódó fejlődés bontakozott ki. Közel egyharmadával nőtt a lakosság, két és félszeresére növekedett a község lakóépületeinek száma 1900 és 1970 között. Az elért eredményei alapján Csornát 1971. április 25-én az Elnöki Tanács várossá nyilvánította. A várossá válást követően mintegy másfél évtizedes intenzív fejlődési szakasz köszöntött be: az iparban foglalkoztatottak száma háromszorosára nőtt, az oktatás, a kereskedelem és a vendéglátás pedig több mint 400 munkahellyel bővült. 1971-től a Csornán letelepültek száma meghaladta az elvándorlókéét. A környező községekből ingázók többsége Csornán talált munkát. A település intézményhálózatának nagy része a várossá válást követően nyerte el mai formáját. Az önkormányzati törvény megszületésével Csorna elveszítette közigazgatási funkcióit. Napjainkban ezekből - önkéntes társulás útján - egyre többet szerez vissza. A helyi önkormányzat hivatalában több térségi, körzetközponti feladatot látnak el.

A rendszerváltást követően a város kereskedelmi szerepe új vállalkozások alakulásával, letelepedésével erősödött. A pénzügyintézetek számának gyarapodásával növekedett Csorna pénzügyi szerepe is. Iskolaváros jellegét sikerült megőriznie, a kórház rekonstrukciójával pedig egészségügyi vonzereje gyarapodott. A környező községek lakosságát is kiszolgáló intézmények (pl. Járási Hivatal, katasztrófavédelmi kirendeltség, Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara regionális képviselője stb.) száma folyamatosan növekszik.

Demográfiai jellemzők

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	10 061	bázis év
2019	9 921	98,61%
2020	9 761	98,39%
2021	9 673	99,10%
2022	9 680	100,07%
2023	9 621	99,39%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Csorna népessége az országos trendekkel ellentétben egészen az ezredfordulóig növekedett, azóta viszont fogyás tapasztalható. A városban az országosan általános kedvezőtlen trendek – elöregedés, fiatalok számának csökkenése – tapasztalható. Az elöregedés folyamatosan nyomást gyakorol a szociális infrastruktúra bővítése irányába.

A lakosságszám csökkenése mögött a természetes fogyás és az ezredforduló óta tapasztalható elvándorlás egyaránt ott van, ez pedig kiemelten érinti a fiatal, pályakezdő korosztályt. A város kimaradt az EU-csatlakozás után a megyében kialakuló bevándorlási hullámból, a Rábaköz térségével egyetemben.

A város számára lehetőséget jelent a Győr környéki szuburbanizációba való erősebb bekapcsolódás, ehhez a Győrt Szombathellyel és Sopronnal összekötő gyorsforgalmi-útépítés, a belváros további rehabilitációja és lakóhelyi életminőséget fejlesztő városfelújítások, beruházások folytatása kellő alapot adott és adhat a jövőben is.

A városból a falvak irányába irányuló szuburbanizációs jelenség nem figyelhető meg, Földsziget és Csátárimajor településrészek is fejlesztési potenciálokkal rendelkeznek.

A belföldi vándorlás egyenlege a 2019, 2020-as években ugrásszerűen megnövekedett, majd – némileg meglepő módon – 2021-ben jelentős csökkenés mutatkozott. A mutató 2022-ben pozitív egyenleget mutatott. Vélhetően ez köszönhető a járványhelyzetnek, melynek kapcsán csökkent a „szabad mozgás lehetősége”, erősödtek a családi kapcsolatok, nőtt a szűkebb-tágabb családhoz való közelség igénye, illetőleg megnövekedett a városban a lakások száma is.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	4 712	4 970	9682	48,67%	51,33%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			274	2,83%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	674	631	1305	6,96%	6,52%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	145	133	278	1,50%	1,37%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	2 743	2 591	5334	28,33%	26,76%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	328	406	734	3,39%	4,19%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	822	1 209	2031	8,49%	12,49%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	1 871	1 362	137,37%
2019	1 960	1 315	149,05%
2020	2 019	1 317	153,30%
2021	2 031	1 305	155,63%
2022	2 105	1 319	159,59%
2023	2 170	1 295	167,57%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	-8,10
2019	-12,81
2020	-14,73
2021	-2,57
2022	3,31
2023	-0,31

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-4,25
2019	-3,50
2020	-1,83
2021	-8,64
2022	-1,76
2023	-4,97

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését jelenti az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Csorna Város Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a város működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását horizontális elvnek tekinti, amely áthatja valamennyi önkormányzati tevékenységet: a kötelező és az önként vállalt feladatok ellátását a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a város lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Csorna Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel, szakképzési centrumokkal).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával történik.

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a városban élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Csorna Város Önkormányzatának alapvető célja, hogy városunk olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció, hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása, amelyek

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,

- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

- Csorna Város Önkormányzata Képviselő-testületének 21/2022. (X. 20.) rendelete az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és helyiségek bérletéről
- Csorna Város Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (II. 17.) rendelete a szociális igazgatás és szociális ellátások helyi szabályozásáról
- Csorna Város Önkormányzata Képviselő-testületének 6/2016. (III. 30.) rendelete a fiatalok első lakáshoz jutásának támogatásáról
- Csorna Város Önkormányzata Képviselő-testületének 22/2019.(XII.13.) rendelete a fiatalok életkezdési támogatásának önkormányzati kiegészítéséről
- Csorna Város Önkormányzata Képviselő-testületének 23/2019. (XII. 13.) rendelete a Gólyahír program bevezetéséről előírásaira.

2015-ben Csorna Város Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadta a 4/2015. (II. 17.) rendeletét a szociális igazgatás és a szociális ellátások helyi szabályozásáról, melyet több alkalommal, legutóbb 2025. március 27. napján módosított. A módosításokat minden esetben – a jogszabályi változásokon túl – a megváltozott életkörülményekhez, helyi társadalmi helyzethez való alkalmazkodás indokolta. A rendelet célja, hogy Csorna Város közigazgatási területén élő

személyek számára meghatározza az önkormányzat által biztosított szociális ellátások, szolgáltatások formáit, jogosultsági feltételeit, igénybevételének módját, ezáltal városunkban olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak. A szociális ellátások, szolgáltatások középpontjában a család áll.

2022-ben Csorna Város Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadta az önkormányzat tulajdonában lévő lakások és helyiségek bérletéről szóló 21/2022. (X. 20.) rendeletet és egyúttal hatályon kívül helyezte a 2006-ban megalkotott és többször módosított rendeletét, tekintettel arra, hogy a legutolsó, 2015. március 20. napján történt módosítás óta jelentősen megváltoztak az életkörülmények, növekedtek a jövedelmek, szükségessé vált a rendeletben meghatározott szabályozások felülvizsgálata. A rendeletben megemelt jövedelemhatárok kibővítik a lakásbérletre jogosultak körét, lakhatási lehetőséget kínálva még több nehéz körülmények között élő család vagy személy számára.

Fentieken túl a módosított rendelet esélyt adhat a rendkívüli körülmények közt élők (pl.: súlyos betegség, lakhatását biztosító épületet elpusztító vagy e rendeltetését akadályozó köztudomású elemi kár esetén) lakhatásának biztosítására is.

Csorna Város Önkormányzata elkötelezett a városban élő fiatalok, fiatal családok támogatása iránt, lehetőségeihez mérten igyekszik minél nagyobb hangsúlyt fektetni a családcentrikus működés kialakítására. Ennek keretein belül egyszeri, 700.000 Ft vissza nem térítendő támogatást nyújt – e rendeletben meghatározott feltételek teljesülése esetén - a fiatalok első lakáshoz jutásához.

A Gólyahír Program keretében az önkormányzat a családba érkező újszülött gyermek fogadásához nyújt segítséget, ajándécsomag formájában. Az ajándécsomag babaápolási szereket és egyéb, a gyermek gondozását segítő tárgyakat tartalmaz, 75.000 Ft értékben.

Csorna Város Önkormányzata a 2020. január 1. napján és azt követően született, és születésekor csornai lakóhellyel rendelkező gyermek életkezdési támogatásához a gyermek születésének évében 50.000 Ft kiegészítő támogatást nyújt.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban (2021-2030) akcióterv

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Csorna Város Önkormányzatának a 2024-2029 közötti önkormányzati ciklusra vonatkozó **Gazdasági és Humán Programja** a vezérfonala a fejlesztési célkitűzéseknek, melynek mentén az eltervezett fejlesztési irányokban haladva, lépésről-lépésre valósítja meg az önkormányzat azokat a fejlesztési elképzeléseit, melyek az Mötv. szellemével összhangban, a helyi önkormányzat által biztosított közszolgáltatások és támogatások színvonalának emelését eredményezik. A program a gazdasági környezetet komplexitásában vizsgálja és elemzi, figyelemmel az európai és a nemzetgazdasági folyamatokra.

Figyelemmel arra, hogy az országos adatsorokkal egyezően a város lakosságának létszáma évről évre csökken, előregedő tendenciát is mutat, törekvéseink egyik célpontja a lakosság létszámának növelése, összhangban a kormányzati célokkal, helyi támogatási és fejlesztési eszközökkel; vagy legalább a lakosság megtartása, a gyermeklétszám növelése, a lakossági korfa fiatalokra vonatkozó részének javítása.

A program a nyújtott közszolgáltatások körét felölelve, majd' minden szegmensben meglátja a fejlesztési lehetőséget, melynek megvalósításához reális forrástervezéssel áll hozzá. Foglalkozik a településfejlesztéssel, mint népesség-megtartó eszközzel; a közutak, köztemetők helyzetével; a közbiztonsággal, mint lakossági közérzetbefolyásoló tényezővel; a víziközmű ellátottság és csapadékvíz elvezetés ügyével, mely a változó környezeti hatások mellett kiemelten fontos kérdéssé vált. Ezekhez képest a leginkább a jövőnek szóló, a kormányzati stratégiához illeszkedő környezet- és klímavédelem kérdésével, valamint az energiahatékonysággal. A város üzemeltetésének mindenki számára érezhető szegmenseivel, mint a parkoló üzemeltetés és piacfenntartás. Természetesen nem maradnak ki a sport, a testvérvárosi kapcsolatok, a kultúra és a közművelődés tárgyköreire vonatkozó fejlesztési elképzelések sem.

Csorna Város megalkotta az **Integrált Településfejlesztési Stratégiát (ITS)** a 2015-2023. közötti időszakra vonatkozóan, melynek célja, hogy megfogalmazza a város hosszú távú jövőképét és ahhoz igazítsa középtávú fejlesztési céljait.

A város hosszú távú jövőképe a következő: zöld város, fejlődő logisztikai központ.

Középtávú stratégiai céljai:

- Társadalmi kohézió, térségi szerep erősítése
- Megújuló gazdaság – zöld energia, logisztika és innováció
- Zöld- és „fehér” turizmus erősítése: Hanság, Rábaköz, premontreiek

A járási központ és a kapcsolódó hivatalok kialakítása után a városnak mozgástere továbbra is a gazdasági funkciók erősítése irányában van. A helyi ipar, termelő-szolgáltatások, a gazdaság egészének erősödése hozhatja magával további városi funkciók megtelepedését (szálloda, középfokú és felsőfokú továbbképzés, pénzügyi, üzleti szolgáltatások), amelyekre tudatos fejlesztéspolitikával a város is hatni tud.

A város új, az elkövetkezendő időszakra vonatkozó településtervének elkészítése folyamatban van.

A **Szociális szolgáltatótervezési koncepció** felülvizsgálatára 2023-ban került sor.

A koncepcióban megállapításra került, hogy a városban a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások biztosítva vannak, a jogszabályokban előírt kötelező szolgáltatások minden rászoruló számára elérhetőek.

A jelenlegi helyzetben a szociális szolgáltatások tervezésekor elsőrendű szempont és feladat a meglévő szolgáltatások minőségének megőrzése, a felmerülő igények szerinti bővítése. Fontos, hogy minden rászorult, szükségét szenvedő lakos problémájára találjunk megoldást, melynek biztosítéka, hogy szociális ellátó rendszer összehangolt legyen és váljon érzékennyé a meg nem fogalmazott problémák meglátására is.

Alapelvünk, hogy a szociális szolgáltatások működtetésével, fejlesztésével kapcsolatos feladatokat elsősorban:

- a) a szociális szükségletek figyelembevételével
- b) a törvényi kötelezettségek és
- c) az önkormányzat finanszírozási képessége

alapján határozzuk meg.

A koncepció 6 fő fejlesztési feladatot határoz meg a következő időszakra:

1. a 2023. szeptember 1. napján megnyílt Mosolyvár bölcsőde újabb 28 férőhellyel történő bővítése,
2. az Idősek Napközi Otthona épületének és környezetének fejlesztése,
3. az Idősek Napközi Otthona férőhelyeinek demens személyek ellátása érdekében történő bővítése,
4. a Szociális és Gyermekjóléti Központnak helyet adó ingatlan fejlesztése,
5. az utcán életvitelszerűen tartózkodó emberek ellátására megfelelő intézményi protokoll kialakítása, a feladat személyi és infrastrukturális körülményeinek biztosítása,
6. a középsúlyos értelmi fogyatékkal élő emberek számára szociális foglalkoztató létrehozása.

Az ÁROP-1.A.3 pályázati konstrukció keretében elkészült Csorna Város Önkormányzatának **foglalkoztatási esélyegyenlőségi terve**, mely kiemelten az önkormányzati intézményekben foglalkoztatottak esélyegyenlőségének biztosítására, a diszkriminációs helyzetek megelőzésére, a befogadó, sokszínű munkahely kialakítására fókuszál.

Az ágazati stratégiákat átszövő, a mozgáskorlátozottak, idősek és kisgyerekesek érdekeit figyelembe vevő, kiemelt horizontális szempont az akadálymentesség. Az egyes programok, koncepciók a középtávú stratégiából kiindulva saját területükre vonatkozólag határozzák meg az esélyegyenlőséget előmozdító célokat, intézkedéseket.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az önkormányzat a város térségi szerepköréhez igazodva folyamatosan elvégzi a térségi egyeztetéseket, amelyek biztosítják, hogy a város stratégiai fejlesztési irányai és az ehhez illeszkedő fő beavatkozások összhangban legyenek a környezet főbb szereplőinek stratégiáival és projektjeivel.

A település járásközponti szerepéből adódóan kiemelt fontosságúnak tartja a nagyobb térségi hatással bíró projektek esetében az érintett településekkel való kooperációt. Ez az előkészítéstől a megvalósításon keresztül a fenntartásig a teljes folyamatot felöleli. Ennek jelentőségét emeli, hogy a város fejlesztései nemcsak a várost, hanem járásának településeit is érinti, mivel a térség

lakói a városban veszik igénybe a szolgáltatások többségét, sokan itt dolgoznak, kötődnek a városhoz.

Természetesen mindez fordítva is működik, amennyiben egy járási település projektje a járásközpontot, vagy a járás több települését is érinti, a város is részt kíván venni az előkészítés, megvalósítás és fenntartás folyamatában is.

A fejlesztési elképzelések települések közti összehangolásának kitűnő példája a Versenyképes Járások Program, melynek keretein belül a járás települései közösen – legalább 3 tagú konzorciumot vagy társulást alakítva – valósítanak meg hiánypótló, több települést érintő beruházásokat.

A város céljait a fentiek alapján is szükséges összehangolni nemcsak középtávon, hanem hosszú távon is a járás településeinek céljaival. A város vezetése különböző információs csatornákon keresztül tudatosítja a térség településeivel, illetve együttműködik velük a célok alakításában. Elsősorban a térség településeit is érintő intézményhálózat fejlesztés, és munkahelyteremtés kap prioritást, kiegészítve a kapcsolódó közszolgáltatásokkal, melyeket a város és térsége igénybe vesz.

Ennek érdekében jelenleg az alábbi együttműködésekben vesz részt a város:

- Csorna Térségi Önkormányzatok Társulása
- Bősárkány-Csorna-Farád Szennyvízkezelési Társulás
- Mosonmagyaróvár Nagytérségi Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás
- Testvérvárosi szerződés: Sinzing (D), Heumen (NL), Gyimesfelsőlók (R), Nyárádszereda (R), Nagymagyar (SLO), Dingzhou (Kína), Dénesdöröcsmisérd (SLO)

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapjául szolgáló adatokat az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) HEP táblója alapján, valamint az önkormányzat rendelkezésére álló adatok felhasználásával készítettük el. Az elemzéshez felhasználtuk a társszervek, az intézmények adatszolgáltatásait, a képviselő-testület elé terjesztett éves beszámolóit. Támaszkodtunk a helyi szakemberek tapasztalataira, a lakosságtól érkezett információkra és igényekre.

Azon adatok esetében, melyek nem fellelhetők, a 2011. évi és a 2022. évi népszámlálás adataira támaszkodtunk.

A 2022. évi népszámlálás települési adatai az alábbi linken érhetőek el:

[A települések legfontosabb adatai – Népszámlálás 2022 - Csorna](#)

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás, a kiszorulás az életlehetőségekből mind a tanulás, mind a foglalkoztatás, mind az egészségügyi szolgáltatások területén.

A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 dokumentumban foglaltak szerint „A MNTFS kiemelt célcsoportjai közül a roma népesség lélekszáma vonatkozóan csak becslések vannak, amennyiben a népszámlálási adatok – bár a valós értéket közelítő módszertannal – még mindig jelentősen alulbecsülik a romák számát. A 2011-es Népszámlálás során 316 000 ember vallotta magát a roma nemzetiséghez is tartozónak (a 2016-os mikrocenzus szerint 310 000), míg ez a szám 2001-ben csak 206 000 volt, miközben mértékadó becslések a romák arányát jelenleg legalább mintegy 550 000-re teszik.

A szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatával érintett gyermekes családok aránya a 2010-es 35,3%-ról 2019-re 16,0%-ra zuhant, és immár alulmúlja a gyermektelen háztartások szintén jelentősen csökkenő adatát (27,4%/19,1%). Különösen jelentős a javulás a nagycsaládosok esetében (50,0%/20,3%). Jelentősen kedvezőbb lett a kvázi-munkanélküliséggel érintett családok aránya (a teljes lakosság körében 9,7%/3,6%), és a 15-74 éves tartós munkanélküliek aránya (5,6%/1,1%) is.

Sokat javult a gyermekek már közel egynegyedét nevelő egyszülős családok kirekesztődése, akik esetében az AROPE mutató a 2010-es 57,4%-ról alig kétharmadára, 38,7%-ra csökkent.”

A népszámlálási adatok az egyszülős háztartások tekintetében Csorna városában jelentős különbséget nem mutatnak: a 2011-es népszámlálás adatai szerint az egyszülős háztartások száma 401 volt, míg 2022-ben ez a szám 408.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedti teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserhádi-Csapó-Orsós 2012.)

Ismereteink szerint a városban kb. 100 roma család él. A 2022-es népszámlálás adatai alapján a lakosság 1,1%-a vallotta magát cigánynak.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák.

Városunkban tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	55,14	26,84
2019	53,41	23,51
2020	52,55	23,04
2021	53,66	23,04
2022	53,76	21,02
2023	53,74	19,80

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	0,58	0,44	0,51%
2019	0,62	0,73	0,68%
2020	0,94	1,00	0,97%
2021	0,90	0,64	0,77%
2022	0,85	0,72	0,79%
2023	1,12	1,37	1,25%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	35	45	63	49	49	76
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	1,00
	%	0,00%	0,00%	1,59%	0,00%	0,00%	1,32%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	7,00	11,00	4,00	1,00	7,00
	%	2,86%	15,56%	17,46%	8,16%	2,04%	9,21%
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	3,00	5,00	2,00	5,00	5,00
	%	5,71%	6,67%	7,94%	4,08%	10,20%	6,58%
31-35 év (TS 040)	Fő	4,00	1,00	5,00	6,00	6,00	3,00
	%	11,43%	2,22%	7,94%	12,24%	12,24%	3,95%
36-40 év (TS 041)	Fő	2,00	6,00	5,00	6,00	5,00	8,00
	%	5,71%	13,33%	7,94%	12,24%	10,20%	10,53%
41-45 év (TS 042)	Fő	5,00	7,00	3,00	4,00	7,00	9,00
	%	14,29%	15,56%	4,76%	8,16%	14,29%	11,84%
46-50 év (TS 043)	Fő	5,00	4,00	9,00	6,00	8,00	12,00
	%	14,29%	8,89%	14,29%	12,24%	16,33%	15,79%
51-55 év (TS 044)	Fő	4,00	9,00	6,00	6,00	4,00	12,00
	%	11,43%	20,00%	9,52%	12,24%	8,16%	15,79%
56-60 év (TS 045)	Fő	6,00	3,00	3,00	5,00	3,00	5,00
	%	17,14%	6,67%	4,76%	10,20%	6,12%	6,58%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	6,00	5,00	15,00	10,00	10,00	14,00
	%	17,14%	11,11%	23,81%	20,41%	20,41%	18,42%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 2016. évtől kezdődően a munkanélküliség adatai alapján a munkanélküliek száma jelentősen csökkent. Köszönhető ez egyrészt a városban működő, nagy számú munkavállalót foglalkoztató üzemeknek (pl. Hantech Zrt., D.A. Roth Kft., BNF Kft., stb.) a közmunka-program folyamatos megvalósításának, illetve annak, hogy a térség munkavállalói jelentős számban dolgoznak Ausztriában.

Kiugrást jelent a 2020. év, feltehetően a Covid-19 járványnak köszönhetően – elsősorban az Ausztriában dolgozók kiutazásának akadályoztatása okán – valamelyest megnőtt a nyilvántartott álláskeresők száma. A járvány első hullámát követően, az utazási és egyéb korlátozások enyhülését, majd megszűnését követően ismét a korábbi arányok mérhetőek.

A 2023. évi rezsiváltság következtében a munkanélküliek aránya ismét emelkedett, számottevőnek azonban továbbra sem mondható.

Fentiek következtében gyakorlatilag a munkanélküliség nincs jelen a városban.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	22,86	37,50
2019	11,11	40,00
2020	19,05	25,00
2021	18,37	33,33
2022	18,37	33,33
2023	21,05	43,75

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

Az alacsony iskolai végzettségű, szakképzetlen emberek számára főként a közfoglalkoztatás (településtisztasági feladatok, parlagfű-mentés) nyújt elhelyezkedési lehetőséget. A szegénységben élők főleg az alacsony iskolai végzettségűek között vannak. Foglalkoztatásukra egyszerű, betanítást igénylő munkakörökben van lehetőség, mely főleg a közfoglalkoztatás keretében teljesezhet ki.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	35	1	2,86%	10	28,57%	24	68,57%
2019	45	1	2,22%	7	15,56%	37	82,22%
2020	63	1	1,59%	11	17,46%	51	80,95%
2021	49	4	8,16%	11	22,45%	34	69,39%
2022	49	3	6,12%	7	14,29%	39	79,59%
2023	76	6	7,89%	10	13,16%	60	78,95%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	31	24
2019	17	17
2020	110	12
2021	14	10
2022	11	7
2023	7	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A közfoglalkoztatás által nyújtott lehetőségeket Csorna városa igyekszik kihasználni. Főleg a város külső képének javításában – utak, közterületek tisztítása, az önkormányzati területek karbantartása - a feladat. Ezen felül szociális intézmények takarítási, karbantartási feladatainak elvégzésében vesznek részt. A foglalkoztatás elsősorban a 100%-os önkormányzati tulajdonban lévő Vilmos Park Kft-n keresztül történik.

A 3.2.5. számú táblázat alapján megállapítható, hogy a közfoglalkoztatásban részt vevők száma – a Covid járvány kezdeti időszakát követően – jelentősen csökkent.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A foglalkoztatáshoz való egyenlő hozzáférés közlekedési szempontból biztosított, tekintettel arra, hogy Csorna a járási terület közepén helyezkedik el és a főutaknak köszönhetően mindegyik járási településről könnyen megközelíthető gépjárművel. Vasúti szempontból Csorna kiváló helyen fekszik, mivel három vasútvonal csatlakozik az állomásán, a 8 sz., 14 sz. és 16 sz. vasútvonalak. A településen nincs helyi autóbusz közlekedés, de a helyközi autóbuszok érintik a vasútállomást. Emellett a helyközi autóbuszok lefedik a települést a főutak mentén. A fenntartható közlekedés jegyében folyamatban fejlődnek a települési kerékpáros kapcsolatok, kerékpárutak épültek és épülnek.

A járdák, utak állapota a folyamatos javítások ellenére nem kielégítő, az akadálymentes közlekedés a város több pontján nem biztosított. A város 2024-ben indította el járdaépítési és felújítási programját, melynek keretein belül az ingatlanuk előtt lévő járda építésére vagy felújítására igényelhetnek önkormányzati támogatást a lakók.

A foglalkoztatáshoz való egyenlő hozzáférést hivatott elősegíteni az EFOP-1.2.9. projekt, mely kiemelten a nők esélyegyenlőségére fókuszálva végezte tevékenységét.

A foglalkoztatáshoz való jobb hozzáférést Csorna Város Önkormányzata iparterület kialakításával kívánja elősegíteni a város keleti részén. Az iparterület infrastrukturális

feltételeinek kialakításához pályázati támogatást nyert a város, jelenleg a terület hasznosítása, bérbe adása van folyamatban.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

A városban 3 középiskola működik, melyekben lehetőség van a nappali rendszerű oktatásból kikerülők részére érettségi vizsga megszerzésére, illetőleg szakirányú képzések megszerzésére (pl. családi gazdálkodó, hegesztő stb.)

A középiskolák képzési kínálata igyekszik a munkaerő-piaci kereslethez igazodni, képzési palettáját ennek megfelelően kialakítani.

A munkaerő-piaci integrációt segítő szervezet a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Csornai Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, melynek feladata a rendelkezésre álló eszközök (munkahelyfeltárás, munkaközvetítés, humán szolgáltatások nyújtása, foglalkoztatáshoz kapcsolódó támogatások, képzések elősegítése) révén a munkaerő-piaci integráció elősegítése.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	35	0
2019	45	0
2020	63	3
2021	49	0
2022	49	0
2023	76	1

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adatai egyértelműen alátámasztják, hogy az elérhető képzési formák megfelelnek a munkaerő-piaci elvárásoknak, tekintve, hogy gyakorlatilag pályakezdő álláskereső nincs a városban.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Felnőttképzés a városban jelenleg két középiskolában működik, melyekben érettségi megszerzésére van lehetősége a nappali oktatásból kikerült, tanulni vágyó 18 év feletti lakosságnak.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező, roma és nem roma munkavállalók alkalmazása elsősorban település-tisztasági feladatok elvégzésére történik, melyet a 100%-ban önkormányzati tulajdonban lévő Vilmos Park Kft. útján lát el a város.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Csornán a szegénységben élők és romák foglalkoztatása a többi munkavállalóval azonos feltételek mellett, képzettségüknek, végzettségüknek megfelelően történik. A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetésről nincs tudomásunk.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Az idősek tanulását segítő program a településen a Csornai Városi Művelődési Központban szervezett Nagyinet tanfolyam. A tanfolyam keretein belül térítésmentesen vehettek részt az érdeklődők egy, az informatika és az internethasználat alapjait bemutató képzésen.

A Városi Művelődési Központban, illetőleg az intézmény környezetében ingyenes, de kódolt wifi-használatra van lehetőség.

A Martincsevecs Károly Városi Könyvtárban az olvasóknak lehetőségük van számítógép és internethasználatra, nyomtatási feladatok elvégzésére.

A Szent István téren, a Városháza előtt „okospad” került elhelyezésre, melynek segítségével lehetséges a világhálóra történő csatlakozás, illetőleg mobil eszközök töltése is.

A Szociális és Gyermekjóléti Központban a rászorulókat nyomtatványkitöltéssel, azok elektronikus beküldésével segítik az intézmény munkatársai. Igény esetén hasonló szolgáltatás vehető igénybe a Martincsevecs Károly Városi Könyvtárban is.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Csorna Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 4/2015.(II.17.) számú rendelete szabályozza a Csorna Város közigazgatási területén élő személyek számára biztosított szociális ellátások, szolgáltatások formáit, jogosultsági feltételeit, igénybevételének módját.

A rendelet az önkormányzat által nyújtható támogatások körét rendszeres pénzbeli ellátások (ápolási támogatás, gyógyszer-támogatás), nem rendszeres pénzbeli ellátások (rendkívüli települési támogatás), valamint természetbeni ellátások (helyi lakásfenntartási támogatás, adósságkezelési szolgáltatás, köztemetés) formában határozza meg, valamint rendelkezik a szociális szolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások rendszeréről.

Rendszeres pénzbeli ellátások

1. Ápolási támogatás

Az ápolási támogatás a települési támogatás havi rendszerességgel nyújtott ellátása. A 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának otthoni ápolását, gondozását végző nagykorú személy a rendeletben foglalt feltételek (állandó és tartós gondozásra szoruló 18. életévét betöltött tartósan beteg személy gondozását ápolását végzi; az ápolat Ptk 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója, a jegyes kivételével és családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap 200%-át) fennállása esetén ápolási támogatásra jogosult.

2. Gyógyszer-támogatás

A gyógyszerértéktámogatás a települési támogatás gyógyszerkiadások viseléséhez havi rendszerességgel nyújtott ellátása.

Gyógyszerértéktámogatásra az a személy jogosult, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg

- a) családban élők esetében a szociális vetítési alap összegének 175 %-át,
- b) egyedül élő személy esetén a szociális vetítési alap összegének 250 %-át és
- c) a kérelem benyújtását megelőző három naptári hónapban a háziorvos által igazolt, vényre kiváltott - gyógyszerár által beárazott - gyógyszerek, kérelmező által térített díjának havi átlagos költsége szociális vetítési alap összegének családban élők esetében a 20 %-át, egyedül élő személy esetén a 15 %-át meghaladja.

Nem rendszeres pénzbeli ellátások

1. Rendkívüli települési támogatás

A létfenntartását veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személynek, családnak rendkívüli települési támogatás állapítható meg.

Rendkívüli települési támogatásban részesíthető az a személy, akinek az egy főre jutó jövedelme nem haladja meg:

- a) családban élő személy esetén a szociális vetítési alap összegének 300 %-át,
- b) gyermekét egyedül nevelő szülő esetében a szociális vetítési alap összegének 350 %-át,
- c) egyedül élő személy esetében a szociális vetítési alap 400 %-át.

Fentieken túl rendkívüli települési támogatásban részesíthető – a temetési számla kiállításának napjától számított 3 hónapon belül – az a meghalt személy eltemettetéséről gondoskodó személy, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem a szociális vetítési alap összegének 400 %-át nem haladja meg.

Természetbeni ellátások

1. Helyi lakásfenntartási támogatás

A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez helyi lakásfenntartási támogatás nyújtható. A helyi lakásfenntartási támogatást természetbeni ellátás formájában kell nyújtani, és havonta a szolgáltatást végző intézményhez kell utalni. A támogatást azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti. A helyi lakásfenntartási támogatás havi összege: 5.000.- Ft.

2. Adósságkezelési szolgáltatás

A lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére adósságkezelési szolgáltatás nyújtható. A támogatás azon szociálisan rászorult család vagy személy részére nyújtható, akinek:

- a) az adóssága meghaladja az ötvenezer forintot és az adósságok valamelyikénél fennálló tartozása legalább 6 havi, vagy
- b) közüzemi tartozás miatt a szolgáltatást kikapcsolták, valamint
- c) vállalja az adósság és a megállapított adósságcsökkentési támogatás különbözetének megfizetését, továbbá az adósságkezelési tanácsadón való részvételt.

Az adósságkezelési szolgáltatás időtartama legfeljebb 12 hónap lehet és ugyanazon személy, vagy háztartásnak tagja az adósságkezelési szolgáltatás lezárásától számított 24 hónapon belül ismételtelen nem részesülhet támogatásban.

Az adósságkezelési tanácsadást a Családsegítő Szolgálat biztosítja.

3. Köztemetés

Közköltségen történő temetés esetén a meghatározott megtérítési kötelezettség alól méltányosságból mentesíthető az az eltemettetésre köteles személy, akinek nincs vagyona és az egy főre jutó havi jövedelme:

- a) családban élő esetében a szociális vetítési alap összegének 120 %-át, vagy
- b) egyedül élő, illetve egyedülálló esetében a szociális vetítési alap összegének 150 %-át nem haladja meg.

Szociális szolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások:

az önkormányzat a Szociális és Gyermekjóléti Központ keretében az alábbi ellátásokat biztosítja:

- a) étkeztetés
- b) házi segítségnyújtás
- c) időskorúak nappali ellátása
- d) család- és gyermekjóléti szolgálat
- e) család- és gyermekjóléti központ
- f) gyermekek napközbeni ellátása (bölcsőde).

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	35	0,51%	20	57,14%
2019	45	0,68%	40	88,89%
2020	63	0,98%	39	61,90%
2021	49	0,77%	35	71,43%
2022	49	0,78%	39	79,59%
2023	76	1,23%	57	75,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	1	2,86%	1	2,80%	21	60,00%
2019	1	2,22%	1	2,87%	41	91,11%
2020	1	1,59%	1	2,27%	40	63,49%
2021	1	2,04%	1	1,53%	36	73,47%
2022	1	2,04%	0	0,86%	40	81,63%
2023	2	2,63%	0	0,14%	59	77,63%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	14
2019	13
2020	12
2021	12
2022	8
2023	9

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	4308	2	0,46	39,53	92,87	99,23
2019	4335	27	6,23	39,38	92,64	98,94
2020	4362	27	6,19	39,23	92,66	98,92
2021	4416	54	12,23	39,33	92,46	98,62
2022	4365	16	3,67	33,72	94,43	100,00
2023	4382	18	4,11	33,75	95,07	100,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Csorna Város területén 2023-ban az összes lakásállomány 4382 db volt, a KSH adatai szerint. A lakások számának alakulásában az elmúlt 5 évben enyhe növekedés volt tapasztalható, évente 20-30 új lakás épült vagy került kialakításra. Az épített lakások száma 2021-ben növekedett kiugróan, 54 lakással. Elégtelen lakhatási körülményekkel rendelkező lakás nincs.

A bérlakások száma ugyanakkor stagnál: 103 db önkormányzati bérlakás található városunkban. Ennek jelentős része szociális bérlakás, 6 db költségelvű, míg 4 db szolgálati lakásként van nyilvántartva. A rendőrség bérlőkijelölési jogával 15 lakás érintett. A bérlakásállomány a város lakosságszámához mérten magasnak mondható.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtesen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtesen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtesen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2018	4 308	0	103	0	78	0	0
2019	4 335	0	103	0	78	0	0
2020	4 362	0	103	0	78	0	0
2021	4 416	0	103	0	78	0	0
2022	4 365	0	103	0	78	0	0
2023	4 382	0	103	0	78	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Csorna Város Önkormányzata Képviselő-testületének „Az önkormányzati tulajdonban lévő lakások és helyiségek bérletéről” szóló 21/2022. (X. 20.) rendelete (továbbiakban: R.) 7. § (3) bekezdése szerint szociális helyzet alapján bérleti szerződés első alkalommal legfeljebb 3 hónapra köthető. Ugyanezen paragrafus (9) bekezdése szerint a Jogi és Humán Bizottság a bérlet kérelmére újból bérletre jelölheti ki a (3) bekezdésben rögzített határozott időre, ha a szociális bérletre való jogosultság feltételeinek megfelel és nincs lakbérhátraléka. A hivatkozott rendelet 4. § (1) bekezdése szerint szociális helyzete alapján önkormányzati bérletre jogosult az a nagykorú, akinek a családjában – a vele együtt költöző családtagokat is számítva – az egy főre jutó havi nettó átlagjövedelem nem haladja meg a mindenkori minimálbér bruttó összegének:

- családban élők esetében 54 %-át,
- gyermekét egyedül nevelő szülő esetében 70 %-át,
- teljesen egyedülálló személy esetében 80 %-át.

A R. 7. § (11) bekezdése alapján a Szociális és Egészségügyi Bizottság kivételesen méltánylást érdemlő esetben a (5) bekezdésben foglaltakon kívül is meghosszabbíthatja a bérlet lakásbérleti jogviszonyát, ha

- a) a családjában az egy főre jutó havi nettó átlagjövedelem a 4. § (1) bekezdés b) pontjában irányadó mértéket legfeljebb 30%-kal haladja meg és
- b) a lakás bérletje lakhatása során minden tekintetben példás magatartást tanúsít (együttélési szabályok betartása, lakás és környezetének rendben tartása, fizetési fegyelem megtartása).

Jelenleg minden szociális bérletben lakik kijelölt lakó, a várólistán átlagosan 20 fő szerepel.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Lakáscélra használt, nem lakáscélú ingatlannal az önkormányzat nem rendelkezik.

d) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	144	39
2019	140	40
2020	214	75
2021	139	146
2022	177	116
2023	212	46

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A helyi lakásfenntartási támogatásban részesülők száma az utóbbi évek adatai alapján csökkenést mutat. Ennek oka – a foglalkoztatási adatok mutatói mellett – az, hogy az önkormányzat 2015-ben alkotott és azóta többször módosított szociális rendelete alapján a lakásfenntartási támogatás természetbeni támogatássá változott, tehát az igénylő nem közvetlenül, hanem közvetve kapja a támogatást: a támogatási összeg a szolgáltatónak kerül átutalásra, az igénylő „nem kapja azt kézbe”.

Emelkedés a 2020. és 2023. évben figyelhető meg, ennek oka egyértelműen a pandémia, valamint a rezsiválság miatt kialakult gazdasági helyzetre vezethető vissza.

A szociális támogatásokon kívül Csorna Város Önkormányzatának Képviselő-testülete támogatja a fiatalok első lakáshoz jutását. A 6/2016.(III.31.) számú rendelet szabályozza a fiatalok első lakáshoz jutásának támogatását, meghatározza annak feltételrendszerét.

A rendelet a 40. életévüket be nem töltött házastársakra terjed ki, akik Csornán építenek, vagy vásárolnak lakást. A támogatás fontos feltétele, hogy a kérelmezőnek, házastársának, gyermekének, vagy más együtt költöző (Ptk.8:1§ (1) bekezdésében meghatározott hozzátartozójának nincs más lakástulajdona, határozatlan tartamú lakáshasználati joga vagy határozatlan tartamú bérleti jogviszonya.

Támogatás akkor is igényelhető, ha az igénylőnek, házastársának, kiskorú gyermekének, vagy vele együtt költöző hozzátartozójának:

- együttesen legfeljebb 50 %-os tulajdoni hányada van egy olyan lakásban, amely öröklés, vagy ajándékozás útján került a tulajdonukba, vagy
- ha az 50 %-ot meghaladó lakás résztulajdon az igénylő szülei haszonélvezetével terhelt és a szülők tulajdonában nincs lakás,
- lakásra vagy bérletársi, illetve lakáshasználati joga komfortnélküli lakásra vagy szükséglakásra áll fenn.

A támogatás felújításra, korszerűsítésre, bővítésre, komfort nélküli vagy félkomfortos lakás vásárlására nem igényelhető és az épített vagy vásárolt lakás hasznos alapterülete a 150 m²-t nem haladhatja meg. A támogatás mértéke 700.000.- Ft.

2022-ben tíz család vissza nem térítendő támogatásáról döntött az önkormányzat.

f) eladósodottság

A lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére adósságkezelési szolgáltatás nyújtható. Az adósságcsökkentési támogatásra való jogosultság egyik feltétele, hogy a szociálisan rászoruló személy vagy család vállalja az Családsegítő Szolgálat által biztosított adósságkezelési tanácsadáson való részvételt. Tekintettel az adósságkezelési szolgáltatás igénybevételének alacsony számára, a Szociális és Gyermekjóléti Központ kiemelt figyelmet kell, hogy fordítson azon családokra, melyek esetében a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralék felhalmozása jelentős, ugyanakkor az adósságkezelési tanácsadáson nem kívánnak részt venni, így a támogatás folyósítására sem jogosultak.

- g)* lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A város külterületi városrészrel nem rendelkezik.

Külterületi jelleggel Csatárimajor, míg falu-szerű jelleggel Földsziget településrészt szükséges megemlíteni.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a)* a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

A KSH vizsgálata és lehatárolása alapján Csornán nincs szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület

- b)* a telepen/szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

A KSH vizsgálata és lehatárolása alapján Csornán nincs szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület

- c)* a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia részeként Anti-szegregációs Terv készült, melynek során Csorna felmérte azokat a területeket, melyeken a szegregátumok kialakulásának veszélye fennállhat. A felmérés alapján megállapítható, hogy egyértelműen több mutató tekintetében szegregációt, illetve jelentős társadalmi különbségeket mutató városrész Csorna területén nincsen. Földsziget népességének előregedése és az ezzel összefüggésben lévő mutatók (alacsony végzettség, rosszabb lakásmutatók) tekintetében tűnt ki.

A KSH vizsgálata és lehatárolása alapján Csornán nincs szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület, a város egészében a szegregációs mutató 7%. A külsőbb lakóterületeken – beleértve Földszigetet és Csatárimajort is – ez az érték 30% feletti.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapellátáshoz való hozzáférés a város egész területén biztosított: 4 felnőtt háziorvosi, 2 gyermekorvosi, 4 területi védőnői és 4 fogorvosi körzet működik a városban. Az iskola-egészségügyi ellátásról 2 főállású iskolavédőnő és 3 iskolaorvos gondoskodik. Az orvosi ügyeleti ellátás helyszíne Csornán, az Egészségházban található, az ügyeleti ellátást – jogszabályi változások okán – 2023. március 1. napjától az Országos Mentőszolgálat végzi.

A fogászati ügyelethei ellátás Sopronban biztosított, feladat-ellátási megállapodás keretében.

A Versenyképes Járások Program keretében sikeres pályázat került benyújtásra egy korszerű, fogászati panoráma röntgengép beszerzésére, mely a tervek szerint az Egészségházban kerül majd elhelyezésre.

Földsziget településrész egészségügyi alapellátása helyben történik, jelenleg a bősárányi háziorvos és védőnő látja el az alapellátási feladatokat. Jövőbeli cél a Földsziget településrész egészségügyi alapellátásának csornai körzethez történő csatolása, illetőleg egy új, modern, a mai kor elvárásainak megfelelő orvosi és védőnői rendelő kialakítása a településrészen.

A szakellátáshoz való hozzáférést a Csornai Margit Kórház biztosítja.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	4	2	3	193	41,13
2019	0	4	2	2	187	18,29
2020	0	4	2	3	178	20,18
2021	0	4	2	3	158	17,84
2022	0	4	2	3	174	16,53
2023	0	4	2	3	176	13,17

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településünkön a prevenció és szűrőprogramok szervezésének hagyománya van. A programok az egészséget szolgáló egyéni magatartásminták kialakítását célozzák a lakosság körében, főként a gyermekek, idősek, illetve a magas kockázatú célcsoportokra fókuszálva, együttműködve a

Csornai Margit Kórházzal, a Magyar Vöröskereszt Csornai Szervezetével és a Margit Kórház Alapítvánnyal (vércukor, koleszterin, vérnyomás meghatározások, egészségnap szervezése stb.). Az ún. „Nyugdíjas Akadémia” keretein belül egészségmegőrző előadások megtartására is sor kerül, elsősorban az idősebb korosztályt érintő egészségügyi problémákra fókuszálva.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A város lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben, a bölcsődében és az idősok klubjában megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A speciális étrendet igénylők részére is biztosított a közétkeztetésben való részvétel.

A bölcsődei konyha által alkalmazott tápanyagszámláló program (EPER) generálja a nyersanyag-kiszabati ívet, mely alapján az étrend összeállítását és az ételek elkészítését végzik.

A közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014.(IV.30.) EMMI rendeletben foglalt étrend-tervezési szabályok maradéktalan betartását az EPER-program szigorúan nyomon követi.

Az oktatási intézményekben és az idősellátásban az étkeztetést külső közétkeztetési szolgáltató igénybe vételével, szerződés alapján biztosítja az önkormányzat. A szolgáltató évtizedes szakmai tapasztalattal rendelkezik a gyermekétkeztetés és a szociális étkeztetés területén. Ételeik az adott korosztály igényeihez igazodnak, hogy biztosítsák a kiegyensúlyozott tápanyag- és energiabevitelt, emellett optimális mennyiségben tartalmazzák a szükséges vitaminokat és ásványi anyagokat. Konyháikon lehetőség szerint hazai alapanyagokat használnak fel, ehhez a hozzávalókat helyi vagy környékbeli termelőktől szerzik be. A minőség mellett a változatosságra is nagy hangsúlyt fektetnek, kerülnek az ételféleségek hónapon belüli ismétlődését.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A városban több sportegyesület működik, melyek közül a legnagyobb tagsággal a Csornai Sportegyesület rendelkezik. Az egyesület 2020-ban ünnepelte alapításának 110. évfordulóját. A 110 év alatt az Egyesületnél működött hosszabb-rövidebb ideig 16 szakosztály. Jelenleg a Csornai Sportegyesület a következő szakosztályokkal működik: labdarúgás, kézilabda, judo és karate. A szakosztályokban 250–300 fő sportol aktívan, sportrendezvényeit 300–400 néző látogatja rendszeresen. A sportegyesület az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanokat üzemeltet, ami magában foglalja az épületek állagmegóvását, valamint a pályák és környezetük rendszeres rendbetételét, karbantartását, mintegy 3 hektár területen. Az egyesület tömegsport rendezvényeknek is helyt ad.

Magyarország Kormányának A Nemzeti Köznevelési Infrastruktúra Fejlesztési Program II. ütemének keretében megvalósuló tanterem, tornaterem és tanuszoda beruházások előkészítésével kapcsolatos intézkedésekről szóló 1281/2017.(VI.2.) Korm. határozata 1. számú mellékletében szerepel Csorna város is, mint a tanuszoda-fejlesztésben érintett település. A tanuszoda építésének kiviteli munkálatai 2021 nyarán megkezdődtek – majd némi megtorpanás után - 2025-ben tovább folytatódnak.

A városban sportcsarnok építésére is sor kerül, kormányzati támogatással. Szintén kormányzati támogatással került sor egy új, modern tekepálya megépítésére is, mely 2025. évben átadásra került.

A város részt vett a Nemzeti Szabadidős-Egészség Sportpark programban, melynek keretein belül felnőttek számára is használható kültéri sportpark kialakítására került sor.

2023-ban került átadásra az Aktív Magyarország Program keretében egy keményburkolatú hullámpálya (pumpapálya), Bringapark Csorna néven. A pumpapálya különlegessége, hogy pedálozás nélkül is lehet rajta haladni. A hintázáshoz hasonlóan a lendületet itt is a holtpontra való átgurulás után a súlypont áthelyezésével lehet szerezni. Az így szerzett plusz-lendülettől haladhat tovább a kerékpáros a pályán. A pump-track pálya akár futóbiciklivel is használható kétéves kortól, a bringapark ezért tökéletesen alkalmas kisgyermekes családoknak, de az idősebbek is kihívást találnak rajta.

A pálya alkalmas versenyek, bajnokságok lebonyolítására is, ahol kezdő és haladó kerékpárosok elegendő motivációt tudnak gyűjteni, hogy a kerékpársport későbbi meghatározó szereplőivé váljanak.

Fenti tapasztalatok alapján megfontolandó akár egy görpark kialakítása is.

Lakossági igény mutatkozik rekortán futópálya kialakítására, kedvezve ezzel a kocogás szerelmeseinek. A pálya kialakítására – funkciójának megfelelően – a Vilmos park területén van lehetőség. Kialakítására a város sikeresen pályázott, megvalósítása folyamatban van.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A városban a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokat a Szociális és Gyermejjóléti Központ biztosítja az alábbiak szerint.

Nappali szociális ellátás (Idősek Klubja)

A Szolgálat működési területe: Csorna Város közigazgatási területe (Csorna, Laky Döme u. 14.)

A nappali szociális ellátás a saját otthonukban élő, önmaguk ellátására képes időskorúak napközbeni tartózkodására, társas kapcsolataikra, étkeztetésére, pihenésére, valamint alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére szolgál. A Klub feladatai: étkeztetés, szabadidős programok szervezése, szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése és a szakellátásokhoz való hozzájutás segítése, hivatalos ügyek intézésének segítése. Célunk a hiányzó családi gondoskodás pótlása, főként az idős emberek szociális helyzetének javítása, kulturált körülmények közé juttatása, egyedüllétének megszüntetése.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás célja: segítséget nyújtani ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségügyi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorulóknak a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguknak és eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani és koruk vagy egészségi állapotuk miatt étkeztetésükről más módon nem képesek gondoskodni.

Családsegítés

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a

krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgáltató, a pártfogói felügyelői és a jogi segítségnyújtói szolgálat jelzi, a társadalmi szervezetek, egyházak és magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást.

Támogató szolgáltatás

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A támogató szolgáltatást városunkban a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület biztosítja.

Fogyatékosok nappali ellátása

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület a városban két helyszínen biztosítja a fogyatékos személyek nappali ellátását, 12 +20 fő befogadott férőhelyszámmal, szoros együttműködésben a támogató szolgáltatással. Ellátási területük Csornai és Mosonmagyaróvári Járás, valamint Bezi, Enese, Fehértó, Györsövényház, Mosonszentmiklós települések közigazgatási területe.

Szenvedélybetegek, pszichiátriai betegek nappali ellátása

Az Új Esély Központ Csorna az általa biztosított szolgáltatást az ellátási terület településein élő, ott bejelentett állandó lakcímmel vagy tartózkodási hellyel rendelkező valamennyi rászoruló részére nyújtja. Nappali ellátásban részesíthető: az intézmény ellátási területéhez tartozó település közigazgatási területén bejelentett lakóhelyen rendelkező állampolgár, aki ezen ellátásra rászorul, illetve a 9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet alapján nappali ellátás esetén az a személy is ellátható, aki az intézmény külön jogszabályban meghatározott ellátási területén tartózkodik, de ott nem rendelkezik bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel.

Az ellátás önkéntesen vehető igénybe.

Nyújtott szolgáltatás:

- nappali ellátás, szenvedélybetegek részére
- nappali ellátás, pszichiátriai betegek részére

A nappali ellátást biztosító intézmény az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt, a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak, valamint biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

A szenvedélybetegek nappali intézménye az önkéntességre és a speciális segítő programokra épülve biztosítja az ellátást igénybe vevők igényei alapján a felvilágosító, tanácsadó, tájékoztató, kulturális, szabadidős, képzési, átképzési állásközvetítő, védett lakhatást elősegítő, lakossági és családi programok szervezését és lebonyolítását, valamint alacsonyküszöbű és ártalomcsökkentő szolgáltatást nyújt. Működése során olyan programokat szervez, melyek elősegítik az ellátást igénybe vevő rehabilitációját, a társadalomba, korábbi közösségébe való visszailleszkedését, valamint a szenvedélybetegek minél szélesebb körben való elérését. Ennek megfelelően a nappali intézmény programjai nyitottak, az intézményi ellátást igénybe nem vevő személy számára is hozzáférhetőek.

Az intézményben szervezett foglalkozások és programok révén törekszik az életmód-változtatás ösztönzésére, a visszaesés megelőzésére, illetve az intézményben dolgozó munkatársak révén

kapcsolatot tart fent az ellátottak kezelőorvosával, az egészségügyi gondozást végző szakemberrel, továbbá a hozzátartozókkal.

A szenvedélybeteg nappali ellátás az alábbi programokat, szolgáltatásokat biztosítja térítésmentesen:

· Tanácsadás (az igénybe vevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslatkialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul)

Tevékenységei:

- Életvezetési tanács nyújtása,
- Életvitelre vonatkozó tanácsadás,
- Jogi tanácsadás,
- Szociális tanácsadás, szociális ügyekben való segítség,
- Egészségügyi tanácsadás, orvosi és/vagy szakorvosi konzultáció,
- Munkavállalási tanácsadás,
- Pszichológiai tanácsadás.

· Készségfejlesztés (az igénybe vevő társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló helyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlására)

Tevékenységei:

- Fizikai aktivitás megőrzését, javítását célzó mozgásos foglalkozásokon való részvétel: megfelelő érdeklődés esetén pl. sport, torna csoport, tánc, mozgásterápiás csoport, zene alternatív terápiás csoport, természetjáró csoport biztosítása.
- Tematikus foglalkoztatásban részvétel (fejlesztő, szinten tartó, preventív célzatú): megfelelő érdeklődés esetén pl. visszaesést megelőző csoport, józanélet csoport, jól működő párkapcsolat csoport, mindent a függőségről csoport, stresszt / konfliktust kezelő csoport, megküzdési technikákat fejlesztő csoport, irodalmi csoport, „Önismeret – Önfejlesztés – Munkakeresés” (Különböző felnőttképzési formák bekapcsolása a fejlesztésbe.), hétköznapiakat segítő csoport biztosítása.
- Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás (az igénybe vevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában vagy annak hiányában nem tudja megoldani)

Tevékenységei:

- A személyi higiéniéhez szükséges eszközök, anyagok biztosítása,
- Ruházat mosása, szárítása, szükség szerinti vasalása az igénybe vevő aktív részvételével,
- Segédeszközök használata és tisztántartása,
- Telefon és internethasználat biztosítása.
- Étkeztetés (gondoskodás meleg ételről igény szerint alkalmilag vagy rendszeresen az intézményben)

Tevékenységei:

- Kulturált étkezés feltételeinek megteremtése,
- Étkezőhely kialakítása, étel rendelése, közösségben való normák szerinti elfogyasztása, étkezések közbeni általános kommunikáció fejlesztése, a kommunikáció tartalmára és az étkezés stílusára való figyelem megtartása, étkezés előtt, alatt, után a higiénés elvárásoknak való megfelelés, elvárás teljesítése.

· Esetkezelés (az igénybe vevő szükségleteinek kielégítésére, problémájának megoldására, illetve céljai elérésére irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló, tervszerű segítő kapcsolat, amely során számba veszik és mozgósítják az igénybe vevő, vevők saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe.

Tevékenységei:

- Probléma feltárása, cél és beavatkozási pontok meghatározása: interjú, igénybe vevők állapotának felmérése, dokumentálása, egyéni konzultáció,
- Hivatalos ügyek intézésének segítése,
- Egyéni esetkezelés, támogató funkciók biztosítása: motivációs esetkezelés, kríziskezelés, telefonos vagy email-es konzultáció,
- Csoportos esetkezelés – a közösség, mint támogató erőforrás: megfelelő érdeklődés esetén pl. önismereti csoport, kommunikációs csoport, pszichoedukáció, adaptációs alternatív csoport, intézményen belüli önszorgító csoport, motivációs csoport, veszteség feldolgozó csoport, visszaesést megelőző csoport, családi- és hozzátartozói csoport biztosítása,
- Egészségügyi alapellátáshoz, szakellátásokhoz történő hozzájutás megszervezése, segítése,
- Szociális szakellátásokhoz történő hozzájutás megszervezése, segítése.
- Felügyelet (a szolgáltatásnyújtás helyszínén lelki és fizikai biztonságát szolgáló, személyes vagy technikai eszközzel, eszközökkel biztosított kontroll)

Tevékenységei:

- Viselkedési és egészségügyi kockázat miatt folyamatosan vagy visszatérően figyelmet biztosít az igénybe vevő számára,
- Figyelemmel támogatja személyes és/vagy mások biztonsága érdekében,
- Saját és mások személyes biztonságának érdekében figyelemmel kíséri tevékenységét,
- „Drop-In” szolgáltatás lehetőségének biztosítása.
- Gondozás (az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését.

Tevékenységei:

- Mentális gondozás, támogatás,
- Életviteli támogatás,
- Egyéni segítő beszélgetések,
- Reális önkép kialakulásának támogatása,
- Személyiségfejlesztő csoportok,
- Kliensek motiválása csoportalkalmakon való részvételre,
- Családi és társas kapcsolatok támogatása,
- Egészségi állapot figyelemmel kísérése, támogatás terápiakövetésben,
- Együttműködés a társszakmák szakembereivel.
- Közösségi fejlesztés (egy településrész, település vagy térség lakosságát érintő integrációs szemléletű, bátorító-ösztönző, informáló, kapcsolatszervező tevékenység, amely különböző célcsoportokra vonatkozó speciális igényeket tár fel, szolgáltatásokat kezdeményez, közösségi együttműködésekkel valósít meg).

Tevékenységei: megfelelő érdeklődés esetén pl.

- Filmklub,
- Integrációs program,
- „Nyitott ajtó” program – nyílt nap,
- Egészség Nap,

- „Függőségekről másképpen”, - nyílt nap a lakosság részére,
- Önszolgáltató csoportok létrehozása, támogatása
- kitelepülés városi rendezvényekre, fesztiválokra.

Szenvedélybetegek nappali ellátása nyitvatartási ideje:

Páros héten:

Hétfőtől – Péntekig: 07.00 – 13.00-ig

Szombat, Vasárnap: 07.00 – 13.00-ig

Ünnepnapokon: 07.00 – 13.00-ig

Páratlan héten:

Hétfőtől – Péntekig: 13.30 – 19.30-ig

Szombat, Vasárnap: 13.30 – 19.30-ig

Ünnepnapokon: 13.30 – 19.30-ig

A pszichiátriai betegek nappali intézménye az öntevékenységre, az önszolgáltatásra építve biztosítja az ellátást igénybe vevők igényei alapján a kulturális, szabadidős, tájékoztató, képzési, átképzési állásalkotó, védett lakhatást elősegítő, lakossági és családi programok, találkozók szervezését, lebonyolítását. Az intézmény szolgáltatásai körében egyéni, csoportos, pár- és családterápiákat is szervezhet.

Az intézmény olyan programokat biztosít, melyek lehetővé teszik az ellátást igénybe vevőknek a társadalomba, a korábbi közösségébe történő visszailleszkedését. Ennek keretében a nappali intézmény programjai nyitottak, kívülállók számára is hozzáférhetőek. Ennek érdekében a nappali intézmény elhelyezkedése a településen könnyen elérhető, jól megközelíthető.

A nappali intézmény működésének nem része a pszichiátriai gondozás, de az intézményben dolgozó szociális munkás révén szükség szerint kapcsolatot kell tartani az ellátott kezelőorvosával, vagy az ideggondozóval, továbbá a hozzátartozókkal, valamint olyan személyekkel, akik fontos szerepet játszanak az ellátott életében.

Az intézmény a pszichiátriai betegek ellátása mellett szolgáltatást nyújthat a promóció és elsődleges prevenció céljával a mentálisan sérült, krízisben levő személyek részére is.

A pszichiátriai nappali ellátás az alábbi programokat, szolgáltatásokat biztosítja térítésmentesen:

- Tanácsadás (az igénybe vevő bevonásával történő, jogait, lehetőségeit figyelembe vevő, kérdésére reagáló, élethelyzetének, szükségleteinek megfelelő vélemény-, javaslatkialakítási folyamat, a megfelelő információ átadása valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában, amely valamilyen cselekvésre, magatartásra ösztönöz, vagy nemkívánatos cselekvés, magatartás elkerülésére irányul)

Tevékenységei:

- Életvezetési tanács nyújtása,
- Életvitelre vonatkozó tanácsadás,
- Jogi tanácsadás,
- Szociális tanácsadás, szociális ügyekben való segítség,
- Egészségügyi tanácsadás, orvosi és/vagy szakorvosi konzultáció,
- Munkavállalási tanácsadás,
- Pszichológiai tanácsadás
- Készségfejlesztés (az igénybe vevő társadalmi beilleszkedését segítő magatartásformáinak, egyéni és társas készségeinek kialakulását, fejlesztését szolgáló helyzetek és alternatívák kidolgozása, lehetőségek biztosítása azok gyakorlására)

Tevékenységei:

- Fizikai aktivitás megőrzését, javítását célzó mozgásos foglalkozásokon való részvétel: megfelelő érdeklődés esetén pl. sport, torna csoport, tánc, mozgásterápiás csoport, zene alternatív terápiás csoport, természetjáró csoport biztosítása.
- Tematikusan foglalkoztatásban részvétel (fejlesztő, szinten tartó, preventív célzatú): megfelelő érdeklődés esetén pl. visszaesést megelőző csoport, józanélet csoport, jól működő párkapcsolat csoport, mindent a függőségről csoport, stresszt / konfliktust kezelő csoport, megküzdési technikákat fejlesztő csoport, irodalmi csoport, „Önismeret – Önfejlesztés – Munkakeresés”

(Különbféle felnőttképzési formák bekapcsolása a fejlesztésbe.), hétköznapiakat segítő csoport biztosítása.

- Háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás (az igénybe vevő segítése mindennapi életvitelében, személyes környezete rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök biztosítása, ha ezt saját háztartásában vagy annak hiányában nem tudja megoldani)

Tevékenységei:

- A személyi higiéniához szükséges eszközök, anyagok biztosítása,
- Ruházat mosása, szárítása, szükség szerinti vasalása az igénybe vevő aktív részvételével,
- Segédeszközök használata és tisztántartása,
- Telefon és internethasználat biztosítása.
- Étkeztetés (gondoskodás meleg ételről igény szerint alkalmilag vagy rendszeresen az intézményben)

Tevékenységei:

- Kulturált étkezés feltételeinek megteremtése,
- Étkezőhely kialakítása, étel rendelése, közösségben való normák szerinti elfogyasztása, étkezések közbeni általános kommunikáció fejlesztése, a kommunikáció tartalmára és az étkezés stílusára való figyelem megtartása, étkezés előtt, alatt, után a higiénés elvárásoknak való megfelelés, elvárás teljesítése.
- Esetkezelés (az igénybe vevő szükségleteinek kielégítésére, problémájának megoldására, illetve céljai elérésére irányuló, megállapodáson, illetve együttműködésen alapuló, tervszerű segítő kapcsolat, amely során számba veszik és mozgósítják az igénybe vevő, vevők saját és támogató környezete erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat és juttatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe).

Tevékenységei:

- Probléma feltárása, cél és beavatkozási pontok meghatározása: interjú, igénybe vevők állapotának felmérése, dokumentálása, egyéni konzultáció,
 - Hivatalos ügyek intézésének segítése,
 - Egyéni esetkezelés, támogató funkciók biztosítása: motivációs esetkezelés, kríziskezelés, telefonos vagy email-es konzultáció,
 - Csoportos esetkezelés – a közösség, mint támogató erőforrás: megfelelő érdeklődés esetén pl. önismereti csoport, kommunikációs csoport, pszichoedukáció, adaptációs alternatív csoport, intézményen belüli önsegítő csoport, motivációs csoport, veszteség feldolgozó csoport, visszaesést megelőző csoport, családi- és hozzátartozói csoport biztosítása,
 - Egészségügyi alapellátáshoz, szakellátásokhoz történő hozzájutás megszervezése, segítése,
 - Szociális szakellátásokhoz történő hozzájutás megszervezése, segítése.
- Felügyelet (a szolgáltatásnyújtás helyszínén lelki és fizikai biztonságát szolgáló, személyes vagy technikai eszközzel, eszközökkel biztosított kontroll)

Tevékenységei:

- Viselkedési és egészségügyi kockázat miatt folyamatosan vagy visszatérően figyelmet biztosít az igénybe vevő számára,
- Figyelemmel támogatja személyes és/vagy mások biztonsága érdekében,
- Saját és mások személyes biztonságának érdekében figyelemmel kíséri tevékenységét,
- „Drop-In” szolgáltatás lehetőségének biztosítása.
- Gondozás (az igénybe vevő bevonásával történő, tervezésen alapuló, célzott segítség mindazon tevékenységek elvégzésében, amelyeket saját maga tenne meg, ha erre képes lenne, továbbá olyan rendszeres vagy hosszabb idejű testi-lelki támogatása, fejlesztése, amely elősegíti a körülményekhez képest legjobb életminőség elérését, illetve a családban, társadalmi státuszban való megtartását, visszailleszkedését).

Tevékenységei:

- Mentális gondozás, támogatás,
- Életviteli támogatás,
- Egyéni segítő beszélgetések,
- Reális önkép kialakulásának támogatása,
- Személyiségfejlesztő csoportok,
- Kliensek motiválása csoportalkalmakon való részvételre,
- Családi és társas kapcsolatok támogatása,
- Egészségi állapot figyelemmel kísérése, támogatás terápiakövetésben,
- Együttműködés a társszakmák szakembereivel.

Közösségi fejlesztés (egy településrész, település vagy térség lakosságát érintő integrációs szemléletű, bátorító-ösztönző, informáló, kapcsolatszervező tevékenység, amely különböző célcsoportokra vonatkozó speciális igényeket tár fel, szolgáltatásokat kezdeményez, közösségi együttműködésekkel valósít meg).

Tevékenységei: megfelelő érdeklődés esetén pl.

- Filmklub,
- Integrációs program,
- „Nyitott ajtó” program – nyílt nap,
- Egészség Nap,
- „Függőségekről másképpen”, - nyílt nap a lakosság részére,
- Önszervező csoportok létrehozása, támogatása
- kitelepülés városi rendezvényekre, fesztiválokra

Pszichiátriai betegek nappali ellátása nyitvatartási ideje:

Páratlan héten:

Hétfőtől – Péntekig: 07.00 – 13.00-ig

Szombat, Vasárnap: 07.00 – 13.00-ig

Ünnepnapokon: 07.00 – 13.00-ig

Páros héten:

Hétfőtől – Péntekig: 13.30 – 19.30-ig

Szombat, Vasárnap: 13.30 – 19.30-ig

Ünnepnapokon: 13.30 – 19.30-ig

g) drogprevenációs szolgáltatások;

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat az általános segítő szolgáltatás keretében, a megelőző tevékenységének körében – egyebek mellett - a kábítószer-problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadást nyújt.

A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat prevenációs tevékenységi körében

- észlelő és jelzőrendszer működtet,
- az intézmény esetszervezést szervez,
- a lakosság szociális és mentálhigiénés helyzetének folyamatos feltárását és figyelemmel kísérését végzi, hogy a nagy számban előforduló, az egyén és a család életében jelentkező probléma okait jelezni tudja az illetékes hatóság, vagy a szolgáltatást nyújtó szerv felé.

A kábítószer prevenció a rendőrkapitányság vonatkozásában a drogprevenációs tanácsadó munkatárs által tartott előadások, foglalkozások alkalmával történő ismeretátadással valósul meg, s jut el a legtöbb fiatalhoz. A fentiekén túl, a fiatalok által gyakran látogatott szórakozóhelyek ellenőrzése rendszeres. A 2014 szeptemberében indult „A szülők a rendőrség kiemelt partnerei a kábítószer fogyasztás megelőzésében” című rendőrségi program keretén belül a rendőrkapitányság drogprevenációs tanácsadó munkatársa a szülők és érdeklődők rendelkezésére állt. 2022. évben a nyilvánosságra hozott telefonos ügyeleti számon, e-mailen megkeresés nem érkezett a hatósághoz.

2023. évben a város területén több esetben végeztek fokozott ellenőrzést. A fokozott ellenőrzések során egyértelmű képet kapnak a városban szórakozó fiatalok szórakozási kultúrájáról és a csoportosulások helyéről, összetételéről, kiemelt figyelmet fordítva a vagyonbiztonságra, az alkoholfogyasztással kapcsolatok szabálysértések és a kábítószerfogyasztás megelőzésére.

A fiatalok személyek vonatkozásában több alkalommal végeztek iskolaidőben ellenőrzéseket a fiatalok által gyakran és szívesen látogatott szórakozóhelyeken, közterületen. Iskolai időben történő csellengés, csavargás nem jellemző a város területén.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértéséről nincs tudomásunk.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: Önkormányzati adat

A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteltetését. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek. Városunk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik, polgáraink többsége lokálpatrióta.

A város lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

2015-ben elkészült Csorna Integrált Településfejlesztési Stratégiája. A munka alapvető célkitűzése volt, hogy Csorna megfelelően pozicionálja magát hazai és nemzetközi szinten, beazonosítsa azokat az egyéni és egyedi tényezőket, amelyeket fejlesztve a város versenyképes maradhat, versenyelőnyökhöz juthat.

Az idő előrehaladtára való tekintettel szükségessé vált a stratégia teljes körű felülvizsgálata, a megalapozó dokumentumok frissítése, aktualizálása. Az új településfejlesztési dokumentum elkészítése jelenleg folyamatban van.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
6	igen	9470	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A Csornai Városi Művelődési Központ széles körű közművelődési tevékenységet folytat. A mintegy tízezer fős település minden korosztályának szervez színházi előadásokat, műsoros rendezvényeket, komoly- és könnyűzenei hangversenyeket, ismeretterjesztő és szabadidős programokat, képző-, ipar- és népművészeti kiállításokat. Folyamatosan szervez közhasznú ismeretek átadására speciális és számítógépes tanfolyamokat. Helyiségei igény szerint bérelhetőek. Állandó közösségei: Csornai Bárdos Lajos Kórus Egyesület, Csornai Írisz Nyugdíjas Egyesület, Díszítőművészeti Kör, Nyugdíjas Pedagógusok Klubja, a Szakkör foglalkozásai, tánccsoportok órái.

A könyvtár a helyi közelet központja, az olvasás és tanulás színtere, a kötődés és a közösségi identitás forrása. A városi könyvtár biztosítja a város szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárását és megismertetését, a helyi művelődési szokások gondozását, gazdagítását, a gyermekek és fiatalok, időskorúak művelődési, művészeti és közösségi életének segítését.

Emellett biztosítja az iskolarendszeren kívüli öntevékeny, önképző, szakképző tanfolyamok, életminőséget és életesélyt javító tanulási, felnőtt oktatási lehetőségeket, mérsékli a hátrányos

helyzetű rétegek kulturális elesettségét. Az intézmény aktívan vesz részt a város közösségi életében. Különösen sikeresek voltak középiskolások és a felnőtt olvasók számára szervezett rendezvényei, az Országos Könyvtári Napok tematikus rendezvényei, az előadássorozatok, író-olvasó találkozók, Országos Rajzfilmünnep, Múzeumok Éjszakája, Múzeumok Őszi Fesztiválja stb.

A múzeum munkatársai ünnepkörökhöz kapcsolódóan tartanak múzeumpedagógiai foglalkozásokat az Idősek Napközi Otthona és a Szent Norbert Idősek Otthona nyugdíjasainak, valamint a Baptista Tevékeny Szeretet Misszió fenntartásában működő Új Esély Központ ellátottjainak.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. Az állampolgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a helyi, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi egyházakkal, a nemzetiségi önkormányzattal és egyéb szervezetekkel.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása. Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az ún. humánszolgáltatások a gyermekjóléti, aszociális, egészségügyi ellátás, az óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A város lakosságára jellemző az adományozás, elsősorban az egyházi és civil szervezeteknek köszönhetően a karitatív tevékenység. Az egyházi közösségekhez, civil szervezetekhez való csatlakozás elősegíti mind az adományozás, mind pedig a karitatív tevékenység megerősítését.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A városban roma nemzetiségi önkormányzat 2024 októberétől nem működik.

A Csornai Napközi Otthonos Óvoda Sziget utcai telephelyén nemzetiségi óvodai nevelést, ellátást is folytat cigány származású gyermekek szüleinek igénye alapján. Az óvodai telephelyen cigány kulturális nevelés-oktatás folyik magyar nyelven, az intézmény nevelési programjában foglaltak szerint.

e) helyi lakossági önszerveződések

Csorna városban a civil élet jelentősnek mondható, számtalan formális és informális civil szervezet működik, különböző tematikák mentén szerveződve. Ezek az önszerveződések fontos szerepet töltenek be a város életében: munkájukra, aktív részvételükre lehet számítani az élet számos területén.

Működésükkel nem csak a városi élet sokszínűségét biztosítják, hanem erősítik a lokálpatriotizmust, a településhez való kötődést is.

A városban működő civil szervezetek működésükhöz már az elmúlt időszakban is érdemi anyagi támogatást kaptak a város önkormányzatától. Az önkormányzat létrehozta a „Civil Alap” elnevezésű helyi pályázati formát, a Csorna városban székhellyel rendelkező, a város területén működő, vagy tevékenységét meghatározó mértékben Csornán folytató, a Törvényszék által jogerősen nyilvántartásba vett civil szervezetek részére. A „Civil Alap” pályázat célja, hogy

Csorna város önkormányzata támogatást nyújtson olyan tevékenységek (pl. közösségi programok, előadások, rendezvények, kiállítások, kiadványok stb.) megvalósításához, amelyek meghatározó jelentőségűek a város, egy városrész, vagy egyes közösségek életében, és hozzáadott értékkel bírnak a város egészére tekintettel.

Az önkormányzati pályázati rendszer összhangban van az irányadó civil szervezeti és közpénz átláthatósági előírásokkal.

A településünkön jelen lévő civil szervezetek együttműködése - a gyermekekhez, fiatalokhoz elsősorban a szülőkön keresztül, adományok formájában jut el.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A városban roma nemzetiségi önkormányzat 2024 októberétől nem működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása.
Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők munkalehetősége kevés.	Pályaválasztási tanácsadás. Képzések, programok szervezése, a munkavállaláshoz szükséges kompetenciák fejlesztése. Alapfokú végzettséghez juttatni az iskolázatlan réteget.
A sokgyermekes családok esélye nagyobb az elszegényedésre.	Tudatos családtervezés, védőnői tájékoztatás erősítése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Városunkban a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő

intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

Csorna városban a gyermek és fiatalkorúak száma 2023-ban 1857 fő, a lakosság 18,82%-a. Életkori megoszlása a következő:

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	4 712	4 970	9682	48,67%	51,33%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			274	2,83%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	674	631	1305	6,96%	6,52%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	145	133	278	1,50%	1,37%

Forrás: TelR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A védelembe vett kiskorú gyermekek száma az utóbbi években jelentősen, mintegy felére csökkent, a kiskorú gyerekekhez viszonyított aránya 1% alatt van. A veszélyeztetett kiskorúak száma viszont jelentős változást nem mutat.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)

	Fő	Fő
2018	22	n.a.
2019	29	54
2020	12	47
2021	17	51
2022	17	58
2023	13	46

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2023. évben a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma: 58 fő

Környezeti főcsoport szerint: (31 fő)

- nevelési problémából adódóan: 5 fő
- szülők, család életvitele miatt: 6 fő
- rossz lakáskörülmény: 8 fő
- elhanyagolás: 6 fő
- családi konfliktus: 5 fő
- családon belüli bántalmazás: 1 fő

Magatartási főcsoport szerint: (12 fő)

- tankötelezettség mulasztása miatt: 8 fő
- gyermek intézménybe való beilleszkedési nehézség: 4 fő

Egészségügyi főcsoport szerint: (5 fő)

- magatartás vagy tanulási zavar: 5 fő

Védelembe vett gyermekek:

Csorna Járás területén 2023-as évben a központ 140 gyermeket gondozott jogerős hatósági intézkedés kapcsán védelembe vétel keretein belül, ebből 34gyermek volt csornai.

Életkor szerint:

- 0-2 éves 11 gyermek
- 3-5 éves 19 gyermek
- 6-13 éves 64 gyermek
- 14-17 éves 46 gyermek
- 18 év feletti: 0 fő

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

Az önkormányzat A Gyvt.-ból eredően a települési önkormányzat feladata a gyermekek védelme érdekében, jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, szülői kötelességek teljesítéséhez helyi ellátórendszer kiépítése és működtetése, a területén élő gyermekek ellátásának megszervezése. A Gyvt. a jegyzőt és a helyi önkormányzatok képviselő-testületét a gyermekek védelmében hatósági feladat- és hatáskörökkel ruházza fel.

Jegyzője a törvényben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg.

Önkormányzatunk saját forrásból a szociális igazgatás és szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló 4/2015.(II.17.) önkormányzati rendeletben szabályozottak szerint a létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került, időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyeknek, családoknak települési támogatás keretében nyújt segítséget.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság:

A támogatásra jogosult gyermekek száma 2021 évhez képest 27 fővel kevesebb. 6 család kérelme került elutasításra, mindegyik esetben a jogszabályban meghatározott jövedelmi értékhatár túllépése miatt, továbbá 2 család jogosultsága került megszüntetésre, családbafogadó gyám elhalálózása, és a családbafogadás megszüntetése okán.

A jogszabályoknak megfelelően a jogosultak augusztusban és novemberben a 2019 évben történt jogszabály-változás miatt pénzbeli ellátásban részesültek. A pénzbeli ellátásban részesülők száma augusztus hónapban 84 fő, melyből 24 gyermek alap összegű támogatásban részesült 6.000,-Ft összegben, 60 gyermek pedig emelt összegű támogatásban 6.500,-Ft összegben, a pénzbeli támogatásra kifizetett összeg: 534 000,- Ft.

November hónapban 56 fő, melyből 14 gyermek alap összegű támogatásban részesült 6.000,-Ft összegben, 42 gyermek pedig emelt összegű támogatásban 6.500,-Ft összegben, a pénzbeli támogatásra kifizetett összeg: 357 000,- Ft.

2022. évben összesen 891 000 forint került kifizetésre.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2021 évről 2022 évre csökkenő tendenciát mutat.

2022. december 31-én a hátrányos helyzetű gyermekek jegyzői nyilvántartásában 45 gyermeket tartunk nyilván. Ebből hátrányos helyzetű gyermek 45 fő, akik 16 családban nevelkednek, a hátrányos helyzet a szülő(k), családba fogadó gyám, alacsony iskolai végzettsége miatt alakult ki. Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 2022. december 31-én nem volt a nyilvántartásban. A halmozottan hátrányos helyzet a szülő(k) családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt áll fenn.

A gyermekek veszélyeztetettségének, bántalmazásának megakadályozása érdekében 2016. évben megtörtént a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás integrálása, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatok és Központok kialakítása.

Települési szinten a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat látja el a családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat.

Járási szinten a Család- és Gyermekjóléti Központ a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységeket, valamint a speciális szolgáltatásokat biztosítja a járás közigazgatási területén. Ilyen speciális szolgáltatások: a készenléti szolgálat, a kapcsolattartási ügyelet, a jogi, illetve pszichológiai tanácsadás, valamint a családterápia.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 2018. évhez képest növekedést mutat. Ennek oka - a foglalkoztatottság növekedése, a jövedelmi viszonyok javulása ellenére – vélhetően a koronavírus-járvány okozta veszélyhelyzet, illetőleg az energiaválság negatív hatásaira vezethető vissza.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	72
2019	89
2020	85
2021	85
2022	89
2023	66

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Az árvaellátásban részesülők számában változás gyakorlatilag nem tapasztalható, számuk stagnálást mutat.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	20	43	63
2019	14	39	53
2020	14	40	54
2021	19	43	62
2022	14	39	53
2023	13	41	54

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása. Az Arany János Tehetségkutató program célja, hogy segítse a középiskolás korú hátrányos helyzetű, tehetséges diákok továbbtanulását.

Városunkban a Bursa Hungarica ösztöndíjpályázatra évente 15-20 fő adja be pályázati dokumentumát. Az önkormányzat havi 5000 Ft támogatást nyújt a pályázóknak, a pályázati kiírásban foglaltaknak megfelelően 10 hónapon keresztül.

Az Arany János Tehetségkutató Programban való részvételre az elmúlt 5 évben egy fő sem jelentkezett.

A Gólyahír Program keretében az önkormányzat a családba érkező újszülött gyermek fogadásához nyújt segítséget, ajándécsomag formájában. Az ajándécsomag babaápolási szereket és egyéb, a gyermek gondozását segítő tárgyakat tartalmaz, mintegy 70.000 Ft értékben.

Csorna Város Önkormányzata a 2020. január 1. napján és azt követően született, és születésekor csornai lakóhellyel rendelkező gyermek életkezdési támogatásához a gyermek születésének évében 50.000 Ft kiegészítő támogatást nyújt.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Csorna Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális igazgatás és szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló 4/2015. (II. 17.) önkormányzati rendeletének 31.§-a alapján

(1) Csorna Város Önkormányzata gyermekjóléti természetbeni ellátásként intézményi gyermekétkeztetést biztosít:

- a) az általa fenntartott bölcsődében, óvodában, a közigazgatási területén a tankerületi központ és a szakképzési centrum részeként működő nevelési-oktatási intézményben, illetve szakképző intézményben,
- b) a Gyvt. 21/B. §-ban foglaltak alapján ingyenesen vagy kedvezményesen az ellátásra jogosultak részére;

(2) Csorna Város Önkormányzata szünidei gyermekétkeztetést biztosít a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, valamint az őszi, téli és a tavaszi szünet, valamint ezen időtartamra eső, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatti munkanapokon egyszeri meleg ebéd/étel formájában, a Gyvt. 21/C §-a alapján.

(3) A szünidei gyermekétkeztetés során a déli meleg főétkezés helyben történő elfogyasztására az önkormányzat által megjelölt helyszínen van lehetőség. Az ételt elvinni az önkormányzat által megjelölt helyszínről, előre meghatározott időpontban lehet.

A jelenleg hatályos rendelet alapján a fizetendő térítési díjak a következők:

Gyermekek napközbeni ellátása intézményi térítési díja

Ellátás	Intézményi térítési díj bruttó összege (Ft)
Bölcsőde étkezési térítési díj	565 Ft/nap
Bölcsőde gondozási díj	700 Ft/nap
Csornai Napközi Otthonos Óvoda	683 Ft/nap
Általános iskola	
- napközi	1003 Ft/nap
- menza	612 Ft/nap
Középiskola	
- menza	638 Ft/nap
- kollégium	1 594 Ft/nap

Arany János EGYMI	
- Óvoda	683 Ft/nap
Általános Iskola	
- napközi	1003 Ft/nap
- menza	612 Ft/nap
Középiskola	1 594 Ft/nap

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/B. §-a értelmében

(1) Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemaadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1–8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

Csorna Város Önkormányzata szociális rendeletében óvodáztatási támogatást nem állapított meg.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 46.§ (5) bek. alapján a köznevelés nappali rendszerű iskolai oktatásában az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	110	70	174	n.a.	0	17
2019	109	68	172	n.a.	0	34
2020	76	46	120	n.a.	0	29
2021	83	50	130	n.a.	0	17
2022	95	55	145	n.a.	0	9
2023	106	47	140	n.a.	0	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatok

Az adatsorból egyértelműen megállapítható, hogy a 2020. évben kezdődött koronavírus-járvány ideje alatt és azt követően lecsökkent az ingyenes és a kedvezményes étkeztetésre jogosultak, illetőleg az azt igénybe vevők száma. Ez elsősorban a digitális oktatás bevezetésének köszönhető: a jelenléti oktatás szünetelése alatt a rászorultaknak csak egy része vette igénybe a gyermekétkeztetést.

A távoktatás megszűnését követően a korábbi tendencia „állt helyre”.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzetéről az önkormányzat adatokkal nem rendelkezik.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező, külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekekről az önkormányzat adatokkal nem rendelkezik.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A KSH vizsgálata és lehatárolása alapján Csornán nincs szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett terület, a szegregáció veszélye azonban kimutatható a Virág utcában, a Bartók Béla út déli részén, valamint Földszigeten is. A Virág utcában és a Bartók Béla út déli részén élő gyermekek esélyegyenlősége teljességgel biztosított, a Csornán igénybe vehető szolgáltatások, lehetőségek az ő számukra is elérhetőek.

Ami Földsziget településrészt illeti, az ott élő – csekély számú – gyermek számára az óvoda és az alapfokú oktatás biztosított, ezen szolgáltatásokat jellemzően Bősárkány intézményeiben veszik

igénybe. Az orvosi alapellátás helyben biztosított, vegyes orvosi körzet keretein belül. Az egészségügyi alapellátást a bősárkányi háziorvos és védőnő biztosítja. Jövőbeli cél a Földsziget településrész egészségügyi alapellátásának csornai körzethez (felnőtt háziorvosi, házi gyermekorvosi és védőnői körzethez) történő csatolása, illetőleg egy új, modern, a mai kor elvárásainak megfelelő orvosi és védőnői rendelő kialakítása a településrészben.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Csornai Napközi Otthonos Óvoda adatai szerint a 2024/25-ös nevelési évben a 168 gyermekből 10 hátrányos helyzetű, 4 halmozottan hátrányos helyzetű, 22 sajátos nevelési igényű, és 7 veszélyeztetett. Az etnikumhoz tartozó gyermekek száma 26 fő. Beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő gyermek 7 fő van az intézményben. A 8 csoporttal működő óvodában több csoportba járnak etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek, azonban az esélyegyenlőség biztosításával segíti az intézmény a cigány gyermekek nevelését, beilleszkedését, ami ebben a nevelési évben zökkenőmentes volt. Az intézmény az integrált nevelés-oktatás keretében azoknak a sajátos nevelési igényű és különleges bánásmódot igénylő gyerekeknek a képzését is, akik a szakértői bizottság véleménye alapján az életkorukhoz képest jelentősen alulteljesítenek, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartás-szabályozási hiányosságokkal küzdenek, közösségbe való beilleszkedésük, továbbá személyiségfejlődésük nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat. Az óvoda alapító okirata rögzíti, hogy Sziget utcai telephelyén nemzetiségi óvodai nevelést, ellátást folytat cigány származású gyerekek szüleinek igénye alapján. Az óvodai telephelyen cigány kulturális nevelés-oktatás folyik magyar nyelven, az intézmény nevelési programjában foglaltak szerint.

A városban működő általános iskolák (Csornai Széchenyi István Általános Iskola, II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Óvoda és Általános Iskola) pedagógia programja deklarálja az inkluzív, befogadó nevelés pedagógiáját, az esélyegyenlőség megteremtését, hogy minden gyermek, tanuló megfelelő színvonalon és körülmények között kapjon nevelést és oktatást.

Az életkori sajátosságokat, a gyermekek, tanulók érdeklődését, tehetségét figyelembe véve tervezik fejlesztő tevékenységüket, a gyermeki, tanulói képességek egyénre szabott kibontakoztatását a kompetenciákon alapuló nevelés oktatás beindításával.

Végrehajtották a differenciálást a tananyagtartalomban, a követelmények szintjében, a módszerben a tehetségfejlesztés, hátránykompenzálás, esélyegyenlőség biztosításának szellemében. Továbbá nagy hangsúly fektetnek az iskolák a tanulás tanítására, mint a hatékony önálló tanulás kialakításának feltételére. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók fejlesztése érdekében alkalmazzák a hatékony együttnevelés, az IPR (Integrált Pedagógia Rendszer) elveit.

Az intézmények Pedagógia Programja meghatározza a szociális hátrányok kezelésének folyamatát.

Városunkban működik az Arany János EGYMI, melynek feladata a problémával küzdő gyerekekkel foglalkozó szervezett pedagógiai szolgáltatás.

Óvodai tagozata a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai gondozásával, nevelésével, fejlesztésével és korrekciójával foglalkozik. Az óvodai csoport napközi otthonos szervezési formában működik egy gyógypedagógus óvónő és két gyógypedagógiai asszisztens irányításával. Az óvodába szakértői bizottság vizsgálata és javaslata alapján kerülnek a gyermekek. Beiskolázási körzete: Csorna és környéke. Az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert az egyes gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg. Az egyéni foglalkozások (korrekció) mellett irányított egyéni foglalkozások és csoportos foglalkozások keretein belül dolgoznak. A nevelésben a rendszeresség, következetesség és a fokozatosság (a kis lépésekben haladás) elve érvényesül. A speciális nevelés, a sérülés specifikus fejlesztés, a korrekció-az adott gyermek képességei, tulajdonságai alapján-a meglévő ép funkciókra épít.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	7	355	50,71
2019	7	368	52,57
2020	7	338	48,29
2021	7	347	49,57
2022	7	355	50,71
2023	7	365	52,14

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Városunkban 7 védőnői státusz – 5 területi és 2 iskola-védőnői - van. A Védőnői Szolgálat területi és intézményi feladatokat lát el.

A védőnőkhöz a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak.

A két főállású iskolavédőnő az iskoláskorúaknál az iskola-egészségügyi ellátás keretében érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végez.

A csornai Védőnői Szolgálat munkatársai látják el a területi és iskolavédőnői feladatokat Farád, illetőleg Rábatamási településeken is.

Jelenleg betöltetlen státusz nincs. Az ideiglenesen megüresedő álláshelyek – tartós távollét, gyermekszületés stb. esetén – a feladatokat az új munkaerő felvételéig helyettesítéssel látják el.

Az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szól 2022. évi LXXIII. törvénnyel módosított, az egészségügyi alapellátásról szóló 2015. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Eatv.) vonatkozó rendelkezései alapján az önkormányzat által végzett védőnői ellátás biztosítására vonatkozó feladat ellátására 2023. július 1. napjától Győr-Moson-Sopron Vármegyei Petz Aladár Egyetemi Oktató Kórház, mint az érintett védőnői körzet tekintetében illetékes irányító vármegyei intézmény köteles.

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	4	2	1295	0
2019	0	4	2	1255	0
2020	0	4	2	1336	0
2021	0	4	2	1225	0
2022	0	4	2	n.a.	0
2023	0	4	2	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek orvosi ellátásáról 2 gyermekorvos gondoskodik, betöltetlen praxis nincs. A gyermekorvosok, illetőleg egy vegyes praxist ellátó házi orvos (Bágyogszovát) gondoskodik a városban található óvodák, általános és középiskolák iskola-egészségügyi ellátásáról is.

b) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A védőnői szolgálat a várandósok és a 0-6 éves korosztály gondozottjait egyénre szabott védőnői gondozási terv alapján részesítik gondozásban.

2023. évben tanácsadón 0-7 éves korig 1663 gondozási eset történt, ami a védőnői tanácsadóban zajló önálló tanácsadást foglalja magában, távkonzultáció formájában 491 esetben.

A *kisdedkorban* már lazul a kapcsolat a védőnővel: mindössze 2-3 havonta találkoznak. A 2 évesek nagy része már közösségbe jár, így találkozások a félévenkénti szűrővizsgálatokra korlátozódnak. Probléma esetén telefonon konzultáció, ha szükséges, családlátogatás történik.

A *3-6 éves korosztály* szinte kivétel nélkül napközben óvodában van, így legtöbbjükkel a kapcsolat csak az életkorhoz kötődő szűrővizsgálatok alkalmára korlátozódik. Korosztályukban családlátogatásra ritkán kerül sor.

A 0-7 éves korúak speciális igényeire vonatkozó konkrét adatokkal az önkormányzat nem rendelkezik.

A korai fejlesztés a védőnők közreműködésével, a bölcsődei ellátás keretében vehető igénybe.

A városban működik az Arany János EGYMI. Az intézmény gyógypedagógiai munkája minden gyermek részére biztosítja az egyéni fejlesztés lehetőségeit. A komplex fejlesztő foglalkozásokat és terápiákat minden életkorban a gyermek életkori sajátosságainak, illetve eltérő fejlődési ütemének megfelelően alakítják, tervezik.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Csorna Város Közigazgatási területén látja el tevékenységét.

A gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató keretében működik. A család- és gyermekjóléti szolgálat ellátja a 39.§ és a (2) bekezdés szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szt. 64.§ (4) bekezdése szerinti feladatait.

A Családsegítő Szolgálat szociális alapszolgáltatást nyújt, mely a családsegítés keretében a településen élők szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése céljából nyújt általános és speciális szolgáltatásokat.

Működési alapelvünk, hogy nem a kliens helyett oldjuk meg annak problémáját, hanem segítő támogatással hozzásegítjük ahhoz, hogy eredményesen és önállóan képviselje magát.

A Gyermekjóléti Szolgálat biztosítja a gyermekek érdekeinek védelmét, olyan személyes szociális szolgáltatás révén, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat összehangolva a gyermeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal- szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat az általános segítő szolgáltatás keretében, megelőző tevékenységek körében, valamint a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében:

- Veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő és jelző rendszert működtet.
- Az észlelő és jelzőrendszerrel való együttműködést megszervezi, tevékenységüket összehangolja.
- Ha a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a jelzőrendszer működtetése körében a Család- és Gyermekjóléti Központ feladatkörébe tartozó, vagy szakmai támogatását igénylő esetről szerez tudomást, haladéktalanul megkeresi a Család- és Gyermekjóléti Központot.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat az általános segítő szolgáltatás keretében, a megelőző tevékenységek körében:

- Feltérképezi az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő gyermekek, családok, személyek körét, és személyesen felkeresve tájékoztatja őket a család- és gyermekjóléti szolgáltatás céljáról, tartalmáról.
- Biztosítja az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését.
- Szociális-, életvezetési- és mentálhigiénés tanácsadást nyújt.
- Meghallgatja a gyermek, egyén, a család problémáját, panaszát és lehetőség szerint intézkedik annak megszüntetése érdekében.
- Intenzív együttműködés révén, a szociális munka eszközeinek felhasználásával elősegíti a családban jelentkező krízisek, működési zavarok, illetve konfliktusok megoldását.
- Közösségfejlesztő programokat szervez.
- Fokozott figyelmet fordít a hajléktalan egyének felkutatására és a hajléktalanellátó rendszerben való juttatásukra. A hajléktalanság, mint társadalmi probléma tényét rendszeresen, írásos formában jelzi az illetékes önkormányzat felé.
- A tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósság terhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, a krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a

pszichiátriai betegek, a kábítószer problémával küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadást nyújt.

- Felkérésre környezettanulmányt készít.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait alapellátás keretében végzi, a szolgáltatás térítésmentes, önkéntesen igénybe vehető, de bizonyos esetekben az ügyfél számára kötelező.

A szolgáltatást igénybevevők elsősorban a következő problémák miatt keresik fel a szolgálatot:

Sorszám	A probléma típusa	Családok száma az elsődleges probléma szerint	Problémák halmozott száma (db) (elsődlegessel együtt)
		a	b
01	Életviteli	6	15
02	Családi-kapcsolati konfliktus	2	8
03	Családon belüli bántalmazás	4	4
04	Elhanyagolás	1	1
05	Ebből (04-ből): oktatási, nevelési elhanyagolás		
06	Ebből (04-ből): felnőttre vonatkozóan(családi, intézményi)		
07	Gyermeknevelési	13	28
08	Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	8	8
09	Magatartászavar, teljesítményzavar	5	15
10	Fogyatékoság, retardáció		
11	Lelki - mentális, pszichiátriai betegség	1	4
12	Szenvedélybetegség		
13	Egészségi probléma, egészségkárosodás következménye		6
14	Foglalkoztatással kapcsolatos	1	4
15	Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	1	27
16	Ügyintézésel kapcsolatos		33
17	Információkéréssel kapcsolatos		42
18	Egyéb		
99	Összesen (01-04, illetve 07-18 sorok összege)	42	195

A Szolgálat folyamatos kapcsolatot tart a jelzőrendszer tagjaival esetmegbeszélések, esetkonferenciák, szakmaközi megbeszélések formájában. A megbeszéléseken feltárják a veszélyeztetettséget előidéző okokat és ezek megoldására közösen tesznek javaslatot. A Gyermekjóléti Szolgálat fontos feladata, az intézményekkel való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása. A jelzőrendszer tagjai kötelesek egymással együttműködni, és egymást kölcsönösen tájékoztatni a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettség megelőzése érdekében.

Biztos Kezdet Gyermekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatása a településen nem működik.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

A bölcsőde a Szociális és Gyermekejóléti Központ szakmailag önálló intézményegysége.

A gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevitelére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is.

Az egyéb ok miatt a gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani,

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,
- akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni.

A bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által, akár több csoportban nyújt szakszerű gondozást és nevelést.

A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Amely nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.

A bölcsődei nevelés célja, hogy a kisgyermek elsajátítsa azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. A bölcsődei nevelés mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel teszi, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességét.

A bölcsődei nevelés további célja, hogy minden kisgyermekre és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytasson. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény családbarát intézményként, szolgáltatásként hozzájárul a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez.

A bölcsődei felvétel folyamatos, beíratásra április- május hónapban kerül sor, azonban az üres férőhelyek és a jelentkezők számának függvényében a felvétel és a gyermekek beszoktatása is az egész nevelési évet átfoghatja.

Férőhelyek száma: 78

2023. január 1-én a felvett gyermekek létszáma 62 fő. Beíratott gyermekek száma az év (2023. jan. 01- dec. 31.) folyamán 35 fő. Így összesen az év folyamán 97 gyermek járt az intézménybe.

Felvett gyermekek számának alakulása: 2023. decemberben a beíratottak száma: 45 fő.

Óvodai nevelésbe távozott: 47 fő

2023. évben egyéb ok (költözés, családi ok) miatt távozott: 5 fő

Nyitvatartási napok száma: 231 nap

A bölcsődei csoportlétszámokat a 15/1998.(IV.) NM rendelet szabályozza. A csoportszobák alapterülete 40 m², a maximálisan felvehető gyermekek száma 13 fő abban az esetben, ha minden gyermek betöltötte a második életévét. Amennyiben van két évnél fiatalabb, így a megengedett maximális létszám 12.

Sajátos nevelési igényű gyermek esetén a maximális csoportlétszám 11 fő.

A fent említett szabályozás miatt a csoportok, illetve az intézmény engedélyezett férőhelyeinek számát nem lehet maradéktalanul betölteni.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	78	62
2019	78	73
2020	78	75
2021	78	75
2022	78	71
2023	78	69

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Minden évben érkeznek az intézménybe felvételre szociális indokkal gyermekek. A 2023-as évben több kisgyermek felvételére került sor a Pedagógiai Szakszolgálat javaslata alapján, valamint az intézmény javaslatára is indítottak Szakértői Bizottsági vizsgálatot. Sajnos megfigyelhető, hogy a gyermekeknél egyre nagyobb számmal fordul elő valamilyen fejlődési lemaradás, ez leginkább a beszédfejlődésnél tapasztalható, illetve autisztikus tünetek is észlelhetők némely gyermekek esetében.

Esetjelzéssel 2023-ban nem fordult az intézmény a Gyermejjóléti Szolgálathoz, azonban az ott gondozásban lévő bölcsődés gyermekekről havonta beszélnek a családgondozókkal és esetmenedzserekkel. Az általuk kér gyermekekről a jellemzést elkészítik, az esetkonferenciákon részt vesznek.

Bölcsődei naponta ténylegesen étkezők összesített adag száma (2023): 11079 adag

Teljesen ingyenes	Ingyenes, otthonról étkezők	Ingyenes, Eatrend által étkezők	Ingyen étkező, gondozási díjat fizetők	Teljes árat fizetők	Összes
3010	251	75	3669	4074	11079

Ingyen étkező	Ingyenes, otthonról étkezők	Teljes árat fizető	Összes étkező
6754	251	4074	11079

2021. évtől változás történt a normatíva igénylés tekintetében. A jogszabályi változások miatt a 2023. január 31-én beíratottak létszámát kell figyelembe venni. Amennyiben ez a létszám

kevesebb, mint a férőhely 80 %-a, akkor ezt a számot kell igényelni. Ha a beíratotti létszám átlépi a 80 %-ot, akkor a beíratotti létszámot kell igényelni. A január 31-én beíratottak számával számolva: 69 fő, ebből márciustól 6 fő SNI/ korai fejlesztésben részt vevő gyermek, akire + normatíva igényelhető: 6 fő. A férőhely különbség (4 fő) 80%-a:1,1 fő (Időarányosan számolva 2023. szeptember-december időszakra) **Összesen: 76,1 fő**

2023. szeptember 1. napjától az eddig egy telephelyen működő bölcsődei ellátás két telephelyre bővült: a Városi Bölcsőde 2 csoporttal és 26 férőhellyel működik, míg az új építésű Mosolyvár bölcsődében 4 csoportban 56 gyermek gondozására van lehetőség.

Városi Bölcsőde

Csorna Városában a Szent István téren több mint 40 éve nyitotta meg kapuit a Városi Bölcsőde, 6 csoportszobában 78 kisgyermek nevelése, gondozása folyt, bölcsődei szakemberek közös együttműködésével. 2023 szeptemberétől, ebben az épületben 2 csoportszoba működik tovább, ahol 26 kisgyermek napközbeni ellátása folyik.

A Városi Bölcsőde Csorna város központjában, egyéb intézmények között, parkosított, zajtól elzárt részen található. Kialakítása a szakmai és építészeti szabványokat betartva, típusterv alapján épült 1980-ban. A Bölcsőde a Szociális és Gyermekjóléti Központ Intézményének részeként működik. Az ellátási formák tekintetében „klasszikus bölcsőde”, melynek fenntartója Csorna Város Önkormányzata.

A működési engedély meghatározása szerint 2 csoportban (Süni, Szívcske) látják el a gyermekeket. A felvehető gyermekek maximális létszáma 26 fő.

A csoportok létszámát jogszabályi előírások határozzák meg. A lehetőségekhez képest törekszenek homogén csoportok kialakítására. Az azonos életkorú gyerekek hasonló igény szintjét könnyebb kielégíteni. Ha a felvett gyermekek életkora miatt ez nem lehetséges, akkor a csoporton belül a közel azonos korú gyermekek egy kisgyermeknevelőhöz kerülnek. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése a csoportban integráltan történik.

Az intézményegység sajátos arculata: A sajátos arculat alakításában fontos szerepe van a hagyományoknak. Az ünnepeket és a hagyományok ápolását nem lehet kihagyni a bölcsőde életéből sem, hiszen játékos formában viselkedési formák, magatartási módok átadására van lehetőség, a gyermekek számára megkülönböztethetővé válnak a hétköznapi és a jeles napok. A szokások, hagyományok megtartása a kulturális örökség ápolását jelenti, amelyre a korai életszakasztól kell szocializálnunk a gyermekeket. A bölcsődei nevelés felelőssége azért is hangsúlyos, mert napjainkban e hagyományokból egyre kevesebb él a családokban.

Csak élet közeli ünnepek és hagyományok ápolása lehet a cél ebben a korosztályban. Fontos, hogy ezeknek a hagyományoknak talaja legyen a közösségben, mert a múlt örökségéhez csak így közelíthetünk. Az ünnepek nem műsorok szervezését jelentik, hanem rákészülést, közös ünneplést. Minden ünnepi készülődés, a felfokozott várakozás erősíti az ünnep élményét, segíti az ünnepi hangulat megteremtését. A bölcsődés korú gyermek számára minden ünnep egyedi, egyszeri, az ismétlődő ünnep minden alkalommal más és más.

Mosolyvár bölcsőde

A Mosolyvár Bölcsőde Csorna Város központjához közel, családi házas és zöldövezeti környezetben épült, 2023 szeptemberében nyitotta meg kapuit. Kialakítása a szakmai és építészeti szabványokat betartva, módszertani szakértő jóváhagyásával épült. A Bölcsőde a Szociális és Gyermekjóléti Központ Intézményének részeként működik. Az ellátási formák tekintetében „klasszikus bölcsőde”, melynek fenntartója Csorna Város Önkormányzata.

A működési engedély meghatározása szerint 4 csoportban (Katica, Tulipán, Napocska, Maci) látjuk el a gyermekeket. A felvehető gyermekek maximális létszáma 56 fő.

A bölcsődében 1 főzőkonyha működik, mely a Szent István téri telephelyen található Városi Bölcsődét is ellátja. Főzőkonyhája és a hozzá tartozó helyiségek a jogszabályoknak megfelelően kerültek kialakításra. Az étrendet szakképzett élelmészvezető állítja össze figyelembe véve a jogszabályi lehetőségeket. Az aktuális 2 heti menü megtalálható a faliújságon.

Az egészséges életmódra nevelés egyik fontos területe az étkezés, ezért az egészséges életmódra nevelésnek már a bölcsődében el kell kezdődnie. Számunkra fontos, hogy az egészséges táplálkozás irányelvei érvényesüljenek, annak érdekében, hogy összetételében kielégítse a gyermek energia- és tápanyagigényét.

Az intézményegység sajátos arculata: Óriási ösztönző erő a természet, amelynek a gyermeki személyiség fejlődésére gyakorolt hatását kihagyni vétek lenne. A természeti környezet gazdagsága kifogyhatatlan tárháza játéknak, alkotásnak, minden tevékenységnek. A természettel való ismerkedés során fejlődik a figyelem, a képzelet, a gondolkodás és az emlékezet is.

Cél az általunk nevelt, gondozott gyermekek figyelmét, érdeklődését felkelteni az őket körülvevő élő- és élettelen környezet iránt, a természethez való pozitív érzelmi viszony kialakítása.

Mindehhez nélkülözhetetlen a gyermekek aktivitásán és érdeklődésén alapuló tevékenykedtetés, testközeli tapasztalatszerzés játékosan, és a játékokon keresztül. Ennek megvalósításához a kisgyermeknevelő olyan ihlető környezetet biztosítson, ami élményekhez segítik a gyermeket.

A feladat megoldásához jól összehangolt szervezés, rendszeres önképzés, és a szakmai képességek fejlesztése szükséges.

Programunkban kiemelkedő szerepet kapott a természet közelség, ehhez kapcsolódik témájában a többi tevékenység is

Csak az egészen fiatal korban elkezdett környezeti nevelés lehet biztosíték arra, hogy a gyermekben pozitív viszonyulás alakuljon ki a környezet, az élőlények iránt.

A Bölcsődében kialakításra került egy sószoba. Sajnos elmondható, hogy egyre több gyermek szenved légúti megbetegedésekben. Prevenció jelleggel a gyermekek saját kisgyermeknevelőikkel heti 1-2 alkalommal, 20-30 perces időtartamban tartózkodnak a helyiségben az őszi, téli és kora tavaszi hónapokban. Itt a kisgyermeknevelők ezen idő alatt megtarthatnak egy mese vagy énekfoglalkozást.

Egy tágas, világos tornaszobával van lehetőségünk a gyermekek mozgásigényét kielégíteni. Itt különböző mozgásfejlesztő eszközök kerültek elhelyezésre, mint labdafürdőmedence, érzékelő korongok, ugráló lovacsák, különböző formában összerakható szivacs építőmodulok. A tornaszobát szintén az őszi, téli és kora tavaszi időszakban használják többségében a gyermekek, amikor a szabad levegőn tartózkodás nem megoldható. Ebben a tornaszobában lesz lehetősége a Pedagógiai szakszolgálat által intézményünkbe kijáró gyógypedagógusnak a szükséges fejlesztést megadnia korai fejlesztésben résztvevő vagy sajátos nevelési igényű gyermekeknek.

A városban munkahelyi bölcsőde, családi bölcsőde és mini bölcsőde nem működik.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	78	75
2019	0	0	0	0	0	0	78	75
2020	0	0	0	0	0	0	78	63
2021	0	0	0	0	0	0	78	63
2022	0	0	0	0	0	0	78	70
2023	0	0	0	0	0	0	78	69

Forrás: TelR, KSH Tstar

f) gyermekvédelem;

Az önkormányzat gyermekvédelmi feladatainak ellátása a gyermekvédelem területén dolgozó valamennyi szakember, hatósági feladatokat ellátók és civil szervezetek együttműködésével és összefogásával lehet eredményes. A gyermekek jelentik városunk jövőjét, ezért nagyon fontos a helyes életvezetési szabályok már gyermekkorban tudatosító nevelése - prevenció keretében –, a bölcsődei, óvodai és iskolai oktatás keretén belül. A családoknak nagyon nagy szerepe van a gyermekek nevelésében. Fontos, hogy a gyermekvédelem tekintetében támogassuk, erősítsük az arra rászoruló családokat, hogy a szocializációs alapfeladataiknak minél jobban meg tudjanak felelni.

A Család- és Gyermekjóléti Központ nem csak egyike a szociális szolgáltatásoknak, hanem törvény által szabályozott kötelező alapfeladatain keresztül ide tartozik a járási család- és gyermekjóléti feladatok koordinálása. A **Család- és Gyermekjóléti Központnak** az a járásszékhely településen működő gyermekjóléti szolgálat minősül, amely önálló intézményként, illetve szervezeti és szakmai szempontból önálló intézményegységként működik.

A Család- és Gyermekjóléti Központ a hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek ellátása keretében esettanulmányt végez, melynek során az esettanulmány az igénybe vevő és az esetkezelésbe bevont szakemberek, szolgálatok és ellátást nyújtók tevékenységét végigkíséri, együttműködésüket koordinálja.

A Család- és Gyermekjóléti Központ céljai és feladatai:

- A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el.
- Tájékoztatja a gyámhivatalt a gyermek veszélyeztetettségére vonatkozó körülményekről
- Kezdeményezi, illetve javasolja a gyermek védelembe vételét, vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezését, nevelésbe vételét.
- Elkészíti a védelembe vett gyermek egyéni gondozási-nevelési tervét, szervezi a megvalósítását.
- Szükség esetén javasolja a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtását, valamint pénzfelhasználási tervet készít.
- Javaslatot tesz, tervet készít a gyermek tankötelezettség teljesítésének előmozdítására.

- Javaslatot tesz a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására.
- Fiatalkorú által elkövetett bűncselekmény esetén javaslatot tesz a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére.
- Együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnismétlés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását.
- A családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében családgondozást végez – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához.
- Utógondozást végez – az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve – a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez.
- A gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat nyújt.
- Utcai, lakótelepi szociális munkát végez.
- Kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást - ide nem értve a 62/E. § és a 132. § (6) bekezdése szerinti közvetítői eljárást – biztosít.
- Gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálatot működtet.
- Jogi tájékoztatásnyújtást biztosít.
- Pszichológiai tanácsadást biztosít.
- Családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát biztosít.
- Óvodai-iskolai szociális segítő munka.
- Szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.
- Koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját.

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységben érintettek száma (2023)

hatósági intézkedés	összes érintett	0-2 éves	3-5	6-13	14-17	18-
védelembe vétel	140	11	19	64	46	0
ideiglenes hatályú elhelyezés	1	1				
nevelésbe vétel	37	4	7	13	13	0

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek és az ellátott kiskorúak száma (2023)

tevékenység	száma	érintett kiskorúak
esetmegbeszélés	418	215
esetkonferencián való részvétel	11	16
első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	36	28
felülvizsgálati tárgyalás- nevelésbe vétel	5	9
felülvizsgálati tárgyalás- védelembe vétel	24	11
elhelyezési értekezlet	4	4
családlátogatás	722	155
környezettanulmány	94	108
szociális segítő tevékenység	622	314

Forrás: Szociális és Gyermekjóléti Központ

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat elősegíti az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került egyének, családok, csoportok és közösségek életvezetési képességének megőrzését vagy helyreállítását; a felmerülő krízishelyzetek megszüntetését. Az intézmény készenléti szolgálatot működtet, melynek célja a Család- és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítségnyújtás, tanácsadás vagy tájékoztatás. Az állandóan hívható telefonszámon (06-96-539-393) 2023. évben 2 krízishelyzetben lévő csornai személy kért segítséget.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A nevelési-oktatási intézmények mindegyike rendelkezik tornateremmel, illetőleg az iskolák többsége tornacsarnokkal is. Az intézmények udvarán az életkori sajátosságoknak megfelelő játszó- és fejlesztő eszközök segítik az aktív szabadidő-eltöltést, a mozgásigény kielégítését.

A város területén több, frekvenciát, jól megközelíthető helyen találunk játszótérket, melyeknek folyamatos karbantartása és ellenőrzése az önkormányzati tulajdonban lévő Vilmos Park Kft. feladata.

Elsősorban a középiskolás korosztály számára kevés a városban a hasznos szabadidő-eltöltési lehetőség, a kapcsolódásra, „bulizásra” alkalmas hely. Az ifjúsági klubok, ifjúsági szervezetek hiánya miatt szabadidejüket nem a városban, vagy nem a megfelelő módon, gyakran elektronikus eszközök (tablet, laptop, mobiltelefon) rabságában töltik, lecsökkentve vagy nélkülözve a tényleges, közvetlen emberi kommunikációt, kapcsolatot.

A városban élő kollégisták lakhatási körülményei átlagosak, ám nem a XXI. század követelményeinek megfelelőek, így közösségi életkörülményeik folyamatos javítása jogos elvárás részükről.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

Csorna Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális igazgatás és szociális ellátások helyi szabályozásáról szóló 4/2015. (II. 17.) önkormányzati rendeletének 31.§-a alapján

(1) Csorna Város Önkormányzata gyermekjóléti természetbeni ellátásként intézményi gyermekétkeztetést biztosít:

a) az általa fenntartott bölcsődében, óvodában, a közigazgatási területén a tankerületi központ és a szakképzési centrum részeként működő nevelési-oktatási intézményben, illetve szakképző intézményben,

b) a Gyvt. 21/B. §-ban foglaltak alapján ingyenesen vagy kedvezményesen az ellátásra jogosultak részére;

(2) Csorna Város Önkormányzata szünidei gyermekétkeztetést biztosít a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, valamint az őszi, téli és a tavaszi szünet, valamint ezen időtartamra eső, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatti munkanapokon egyszeri meleg ebéd/étel formájában, a Gyvt. 21/C §-a alapján.

(3) A szünidei gyermekétkeztetés során a déli meleg főétkezés helyben történő elfogyasztására az önkormányzat által megjelölt helyszínen van lehetőség. Az ételt elvinni az önkormányzat által megjelölt helyszínről, előre meghatározott időpontban lehet.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A városban működő köznevelési és közoktatási intézményekben integrált oktatás folyik. Az intézmények által szervezett programokon (kirándulások, közösségi programok, nyári táborok,

sport programok stb.) az eltérő kultúrájú, a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekek közösen vesznek részt.

A Szociális és Gyermekjóléti Központ minden évben részt vesz az Erzsébet tábor programban. A nyár folyamán 4-6 héten keresztül napközis tábort szerveznek, melyen nagy számmal vesznek részt roma származású gyermekek is.

A Csornai Napközi Otthonos Óvoda Katica óvodája (Sziget utcai telephely) nemzetiségi óvodai nevelést, ellátást folytat cigány származású gyermekek szüleinek igénye alapján. Az óvodai telephelyen cigány kulturális nevelés-oktatás folyik magyar nyelven, az intézmény nevelési programjában foglaltak szerint.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértéséről nincs tudomásunk.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Az 1997. évi XXXI. törvény 43. § (3) bekezdése alapján a bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni:

a) - ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll -

aa) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,

ab) a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,

ac) az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és

b) a védelembe vett gyermeket.

Csorna Város Önkormányzata minden évben csatlakozik a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez, melynek célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételének támogatása. A Bursa Hungarica Ösztöndíjrendszer többszintű támogatási rendszer, amelynek pénzügyi fedezeteként három forrás szolgál: a települési önkormányzatok által nyújtott támogatás, a vármegyei önkormányzatok által nyújtott támogatás és a felsőoktatási intézményi támogatás. Az ösztöndíjpályázattal kapcsolatos adatbázis-kezelői, koordinációs, a települési és vármegyei ösztöndíjjal kapcsolatos pénzkezelési feladatokat a Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő (a továbbiakban: NKTK) végzi, míg az elbírálási feladatokat az ösztöndíjpályázathoz csatlakozó települési és vármegyei önkormányzatok látják el.

Csornán a Bursa-pályázat keretében évente 25-30 felsőoktatásban részt vevő hallgató részesül támogatásban.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	345	15	4,35
2019	356	13	3,65
2020	351	14	3,99
2021	330	8	2,42
2022	323	11	3,41
2023	341	6	1,76

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	1082	33	3,20
2019	1018	35	3,46
2020	998	28	2,84
2021	986	32	3,21
2022	n.a.	17	1,75
2023	n.a.	17	1,80

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	0	0	19	5	10	2
2019	0	n.a.	6	2	6	1
2020	0	n.a.	2	5	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	1	3	n.a.	n.a.
2022	0	n.a.	0	0	n.a.	n.a.
2023	0	n.a.	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	34	32
2019	44	21
2020	43	10
2021	43	10
2022	43	0
2023	43	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A városban a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek bölcsődei, óvodai és iskolai ellátása megoldott. Mindhárom intézménytípus esetében felvesznek az intézmények hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, vagy sajátos nevelési igényű gyermekeket, integrált oktatás keretében.

Szükség esetén pedagógiai asszisztens, fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus foglalkozik a rászoruló gyerekekkel.

Az Arany János EGYMI alapfeladatai közé tartozik az óvodai nevelés, az általános iskolai oktatás, a szakiskolai képzés és a készségfejlesztő iskolai nevelés-oktatás, valamint az utazó gyógypedagógia ellátás. Az iskolában sajátos nevelésű igényű gyermek, tanulók gyógypedagógiai nevelése oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, halmozottan fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés zavarral küzdők, értelmi fogyatékos – enyhe értelmi fogyatékos, közép súlyos értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos – fogyatékos-hallászervi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos – látási fogyatékos) folyik.

Az intézménybe a tanulókat a Győr-Moson-Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Székhelyintézménye, valamint az speciális országos bizottságok szakértői véleménye alapján iskolázzák be Csorna városából és Győr-Moson-Sopron megyéből.

Gyógypedagógiai munkájuk minden gyermek részére biztosítja az egyéni fejlesztés lehetőségeit. A komplex fejlesztő foglalkozásokat és terápiákat minden életkorban a gyermek életkori sajátosságainak, illetve eltérő fejlődési ütemének megfelelően alakítják, tervezik.

Az intézménybe való eljutást szükség esetén a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület támogató szolgálata segíti, saját gépjármű és személyzet segítségével.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A 4.4.2. számú táblázat adataiból leolvasható, hogy az óvodába beíratott gyermekek száma gyakorlatilag minden évben 400 fő fölött van, az egy óvodai csoportra jutó gyermekek létszáma 20 fő körül mozog, ami oktatási-nevelési szempontból ideálisnak mondható.

A Csornai Napközi Otthonos Óvoda a nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 4.§ ill. a 96.§-ban foglaltak alapján integrált nevelés- oktatás keretében azoknak a sajátos nevelési igényű és különleges bánásmódot igénylő gyermekeknek, tanulóknak a képzését is ellátja, akik a szakértői bizottság szakvéleménye alapján az életkorukhoz képest jelentősen alul teljesítenek, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzdenek, közösségbe való beilleszkedésük továbbá személyiségfejlődésük nehezített, sajátos tendenciákat mutat.

A speciális megsegítés igénybevétele minden arra rászorult gyermek joga. Kiterjed az önismeret, a megismerési technikák, az egyénre szabott differenciált fejlesztés, és együttműködés biztosítására. Segíti az esélyegyenlőség kialakítását, a gyermekek részképességeinek fejlesztését és a felzárkóztatást.

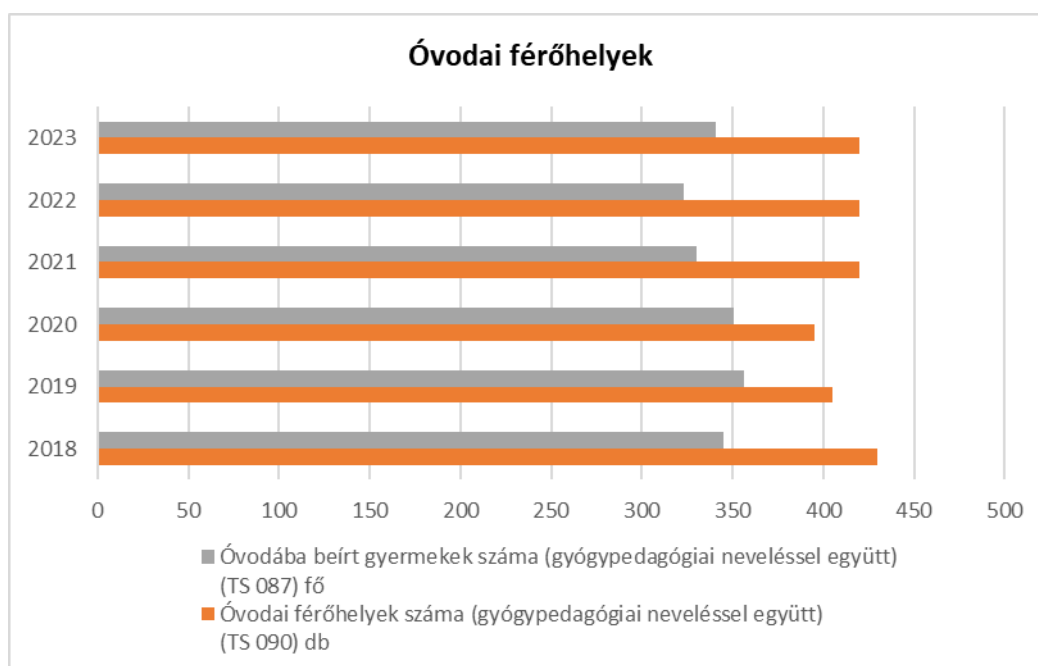
Az óvodában a 2024/25-as tanév kezdetén 22 sajátos nevelési igényű (SNI) és 7 fő beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő (BTMN) gyermeket rehabilitációs fejlesztését látták el elsősorban saját szakembereik (gyógypedagógus, fejlesztő pedagógusok) bevonásával. Később ez a szám nagy mértékben változott a kontroll vizsgálati eredmények tükrében. A tanévet 22 fő SNI-s és 7 fő BTMN-es gyermekkel zárták. A logopédiai alapellátást a Győr- Moson- Sopron Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Csornai Tagintézménye szakembere, a sajátos nevelési igényű gyermekek szakellátását megbízási szerződés alapján logopédus látta el. A szakszolgálat részéről a fejlesztő pedagógus heti 8 órában látta el a gyermekek iskolához szükséges részképességeinek fejlesztését, iskolára való előkészítését. A konduktív pedagógia és az auti specifikus fejlesztés tekintetében szintén az Arany János EGYMI szakemberei voltak a segítségükre. Szakvélemény javaslata alapján igénybe vették még a gyermekek további fejlődése érdekében az AYRES

terápiát, melyet szintén az Arany János EGYMI biztosított, együttműködési megállapodás keretében.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermek ek száma	Óvodai gyermekcs oportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhely ek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátá si helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermek csoportra jutó gyermek ek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	317	16	430	4	345	1	8	22
2019	340	16	405	4	356	1	8	22
2020	339	16	395	4	351	1	6	22
2021	345	16	420	4	330	1	10	21
2022	348	16	420	4	323	1	11	20
2023	324	16	420	4	341	1	11	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az általános iskolai osztályok száma nagyjából stabilnak mondható: a két általános iskolában és a speciális iskolában összesen 50 körüli általános iskolai osztály indul évente. Az utóbbi két évben az általános iskolai osztályok számának növekedése magával vonta az egy általános iskolai osztályra jutó tanulók számának csökkenését is. A táblázat adataiból leolvasható, hogy az általános iskolába járó gyermekek mintegy negyede a környező településekről jár a csornai iskolákba. Ennek oka, hogy a Csornai Széchenyi István Általános Iskola beiskolázási körzete Csorna közigazgatási területén kívül (Földsziget településrész kivételével) Barbacs, Dör és Pásztori települések közigazgatási területe. A II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Óvoda és Általános Iskola felvételi körzethatára Csorna közigazgatási területe, de – felekezeti hovatartozása miatt – több környező településről is járnak ide gyermekek. Az Arany János EGYMI a vármegye egész területéről fogad speciális nevelést, oktatást igénylő gyermekeket.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	8	50	3	20,64	27,23
2019	8	49	3	20,65	27,37
2020	10	52	3	18,96	28,80
2021	11	53	3	18,83	25,25
2022	13	54	3	17,98	30,48
2023	13	52	3	18,12	30,47

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2018	117
2019	117
2020	135
2021	119

2022	139
2023	126

Forrás: TelR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;
Hátrányos megkülönböztetést és jogellenes elkülönítést az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belül szegregációs jelenséget nem tapasztalatunk.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutató eltérések;
Az intézmények közötti ilyen jellegű eltérésekről nem rendelkezünk információval.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A kötelezően biztosítandó hátránykompenzáló juttatásokban minden érintett gyermek részesül.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	0	0	58	17
2019	0	0	60	34
2020	0	0	65	29

2021	0	0	85	17
2022	0	0	n.a.	12
2023	0	0	n.a.	13

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kevés a gyerekek és fiatal korosztály (15-18 évesek) számára a sportolási, szabadidős, szórakozási lehetőség a városban.	A termál és a kemping fejlesztése, szabadidős, rekreációs és rendezvényhelyszínné alakítása. Sportcsarnok, tanuszoda kialakítása Játszóterek, sportpályák kialakítása, fejlesztése Rekreációs zöldfelületek fejlesztése
A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Család- és Gyermekjóléti Központ feladatköre, szerepe növekedett.	Az intézmény maximális feladat-ellátása érdekében az intézmény elhelyezésére szolgáló ingatlan további fejlesztése, korszerűsítése
A Csornai Napközi Otthonos Óvoda intézményegységeinek (Bóbita óvoda, Katica óvoda) helyet adó ingatlanok nem felelnek meg a mai kor elvárásainak	A Bóbita és a Katica óvoda épületeinek és eszközeinek korszerűsítése, fejlesztése
A Földsziget településrészén lévő orvosi rendelő korszerűtlen, elavult	Új orvosi rendelő építése, melyben külön rendelőhelyiségben történhet a gyermekek védőnői és gyermekorvosi ellátása

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények miatt,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya miatt,
- a gyeseen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt,
- a gyermeküket egyedül nevelők,
- legalább két 10 év alatti gyermeket nevelők,
- tartósan beteg gyermeket nevelők,
- azok a munkavállalók, akiknek az öregségi nyugdíj betöltéséig kevesebb, mint 5 év van hátra.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel.

A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezek között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve. Ma már a nők döntő többsége dolgozik, aktívan részt vesz a családfenntartásban, mivel mindként szülő keresete szükséges a megélhetés biztosításához. A nők számára a legfontosabb probléma a munka és a családi élet

összeegyeztetése. Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A demográfiai és közszolgáltatási adatok (2023. év) vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 51,33 %-a nő (4970 fő);
- a női lakosság több mint fele 18-64 év közötti, tehát aktív korú (2997 fő);
- a 65 év feletti nők száma 1209 fő (12,49 %).

A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak. Az állandó népességen belül a nők aránya a 60 év feletti korosztály esetében 56,8%.

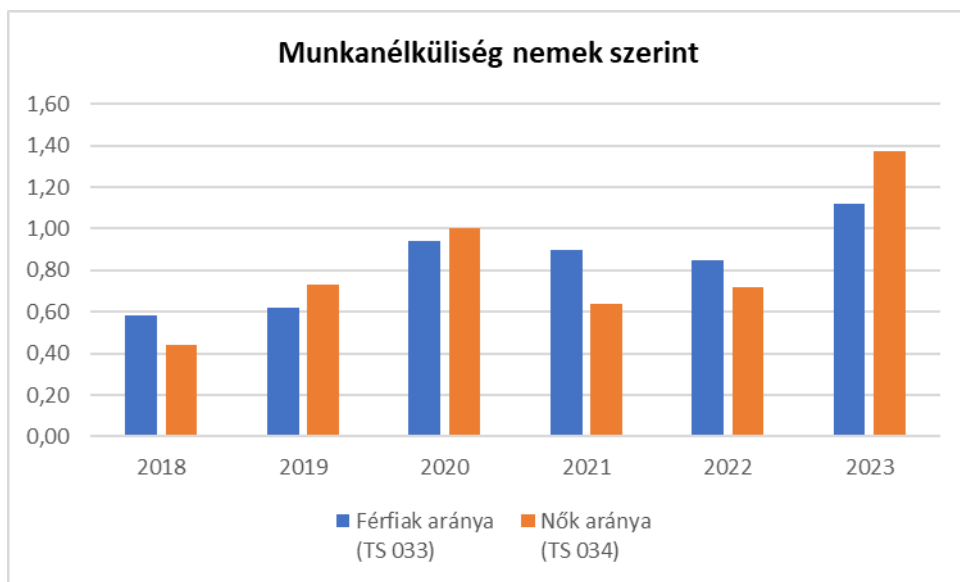
Városunkban a munkanélküliek aránya és száma az alábbiak szerint alakult:

- 2021-ben a nyilvántartott álláskeresők száma 49 fő, a munkavállalási korú lakónépesség 0,77 %-a.
- 2023-ban a nyilvántartott álláskeresők száma 76 fő, a munkavállalási korú lakónépesség 1,2 %-a.

A nemek szerinti megosztás tekintetében az elmúlt 5 évben a női munkanélküliek aránya csekély mértékben meghaladta a férfi munkanélküliek számát. Kivételt képez a 2021. év, ahol – ha kis mértékben is – a munkanélküliek aránya a férfiak (0,9%) esetében meghaladta a nők arányát (0,64%). Ennek oka a Covid-19 járvány elterjedésében keresendő.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	0,58	0,44	0,51%
2019	0,62	0,73	0,68%
2020	0,94	1	0,97%
2021	0,9	0,64	0,77%
2022	0,85	0,72	0,79%
2023	1,12	1,37	1,25%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2018	22,86	37,5
2019	11,11	40
2020	19,05	25
2021	18,37	33,33
2022	18,37	33,33
2023	21,05	43,75

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	35	0
2019	45	0
2020	63	3
2021	49	0
2022	49	0
2023	76	1

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A pályakezdő állás keresők száma az elmúlt évek adatai alapján gyakorlatilag elhanyagolható.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A Csornai Polgármesteri Hivatal pályázatot nyújtott be az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiírt „A Nők a családban és a munkahelyen (standard)” című, EFOP-1.2.9-17. kódszámú pályázati felhívásra, mely a nők munkaerő-piaci helyzetének, és a család-munka összeegyeztethetőségének javítása céljából került meghirdetésre. A fő célkitűzés a család társadalmi szerepének, a társadalmi összetartásnak a megerősítése. A konstrukció elsősorban a gyermekvállalási hajlandóság növelése, a munkavállalás megkönnyítése és a munkaerő-piacra való gyorsabb visszatérés révén segíti a cél teljesülését, a családok anyagi helyzetének javulásával, illetve a kisgyermekes anyák társadalmi presztízsének, mentálhigiénés állapotának és önbecsülésének munka általi növelésén keresztül. A cél elérését a pályázat keretében létrehozott Nő-Köz-Pontok valósítják meg.

A pályázat rész céljai:

- A nők atipikus foglalkoztathatóságának javítása (részmunkaidős, távmunka, önfoglalkoztatás, bedolgozás, egyszerűsített vagy alkalmi munka, job sharing és munkaerő-kölcsönzés formák, új típusú munkaidő modellek), különös tekintettel a helyben beazonosítható hiányszakmákra.
- A munkáltatók és a munkavállalók helyi szintű együttműködésének javítása a család és a munka összeegyeztethetőségének érdekében.
- A magánélet és a munka összehangolását segítő támogató szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók és a velük együttműködő közösségek működési feltételeinek megteremtése helyben.
- Atipikus foglalkoztatási formák népszerűsítése, elterjesztése a részmunkán és a távmunkán kívül az önfoglalkoztatás, a bedolgozás, az egyszerűsített vagy alkalmi munka, a job sharing és a munkaerő-kölcsönzés formák, az új típusú munkaidő modellek népszerűsítésével és a bevezetés lehetőségének ismertetésével mind a munkavállalók, mind a munkaadók körében.
- A nőkkel szembeni társadalmi és gazdasági sztereotípiák lebontása helyi szemléletformáló eszközökkel.

A pályázat 2021-ben lezárult, a vállalt indikátorok teljesültek.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyeit növelni helyben található, jellemzően betanított munkaerőt igénylő vállalkozások, munkahelyek létesítésével lehetne orvosolni. A munkahelyteremtés érdekében – tekintettel arra, hogy a város déli iparterületén már nem, vagy szűkösen áll rendelkezésre erre alkalmas terület – iparterület kialakítása volt szükséges, melyre alkalmas terület a város keleti részén található. Az új iparterület kialakításra került, hasznosítása folyamatban van. Alkalmas lehet kisebb és nagyobb vállalkozások, gyárak letelepítésére, melynek során növekedhet a helyi munkahelyek száma, ezáltal a nők munkába állási esélye jelentősen növekedhet. A munkahelyteremtés másodlagos hatása a helyben maradás, a fiatalok letelepedésének erősítése, az elvándorlás csökkentése.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértéséről nincs tudomásunk.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. A bölcsőde a családban nevelkedő 20 hetestől 3 éves korú gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését végző intézmény, emellett végezheti a sérült gyermekek korai rehabilitációs és rehabilitációs célú gondozását is a gyermek 6 éves koráig.

A bölcsődei férőhelyek alakulása: 78 fő, 2023. szeptember 1. napjától 82 fő

A csoportok száma: 6

A bölcsődei ellátást igénybe vevő gyerekek száma az év folyamán (2022): 102 fő

2022.	fő
január	71
február	72
március	71
április	71
május	70
június	71
július	71
augusztus	57
szeptember	54
október	60
november	63
december	63

Forrás: intézményi adatszolgáltatás

Városunkban a gyermekek napközbeni ellátását szolgáló bölcsődei férőhelyek száma nem kielégítő. 2015-ben a megnövekedett igények következtében 63 főről 78 főre emelkedett a bölcsődei férőhelyek száma.

2022. évet vizsgálva megállapítható, hogy az év első felében a betöltött férőhelyek száma gyakorlatilag elérte a maximumot 70-72 fővel, tekintettel arra, hogy az egy csoportba felvehető maximális gyermeklétszám 13 fő, amennyiben minden gyermek betöltötte a második életévét. Ha a csoportban van kétévesnél fiatalabb gyermek, akkor a maximális csoportlétszám 12 fő, sajátos nevelési igényű gyermek esetében 11 fő. A szülő jelentős része kihasználja a GYED Extra által nyújtott lehetőséget, így a bölcsődébe kerülő gyermekek életkora a korábbi két év helyett két év alattira csökkent.

A jelenleg bölcsődeként funkcionáló épület infrastrukturális fejlesztésére 2010-ben került sor, mely nem érintette a konyhát, a teraszt, valamint az udvart, ennek okán mind a terasz, mind pedig a konyha felújításra szorul. Az igények növekedése indokolná akár a férőhelyszám bővítését is, viszont a jelenlegi épület tovább nem bővíthető, felújítása, korszerűsítése sem gazdaságos. A gyermekek biztonságos, a jelen kor igényeinek megfelelő elhelyezése, esetlegesen kapacitás bővítése az intézmény új ingatlanban történő elhelyezésével oldható csak meg.

2023. szeptember 1. napján megnyitotta kapuit egy új, 56 férőhelyes bölcsőde zöld övezetben, a Vilmos park területén, Mosolyvár bölcsőde néven, 4 csoporttal. 2 csoport ellátása (26 férőhely) továbbra is a Városi bölcsődében történik. Várhatóan 2024-ben a Mosolyvár bölcsőde épülete újabb 2 csoportszobával bővíthet.

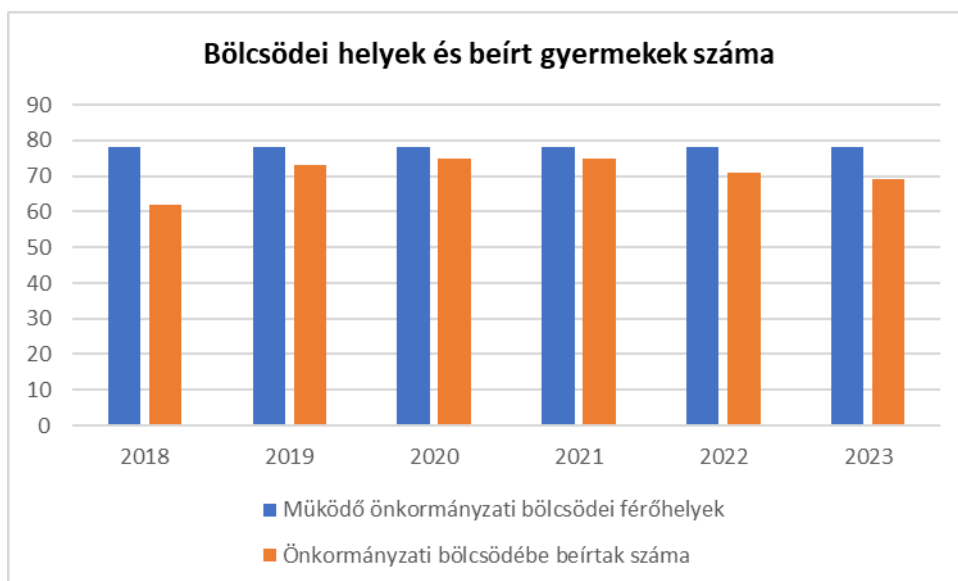
Családi napközi városunkban jelenleg nem működik.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	7	355	50,71428571
2019	7	368	52,57142857
2020	7	338	48
2021	7	347	49,57142857
2022	7	355	50,71428571
2023	7	365	52,14285714

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2018	78	62
2019	78	73
2020	78	75
2021	78	75
2022	78	71
2023	78	69

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	78	75
2019	0	0	0	0	0	0	78	75
2020	0	0	0	0	0	0	78	63
2021	0	0	0	0	0	0	78	63
2022	0	0	0	0	0	0	78	70
2023	0	0	0	0	0	0	78	69

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A városban munkahelyi bölcsőde, családi bölcsőde és mini bölcsőde nem működik.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak.

A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdi meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások, szülésre felkészítő tanfolyam formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. A várandósgondozás keretében tájékoztatást nyújtanak a kötelező és várható szűrővizsgálatokról, alapvető ellenőrző vizsgálatokat (vérnyomás, testsúly, vizelet stb.) végeznek.

A szülészeti intézményből hazatérő kismamát és csecsemőt 72 órán belül meglátogatják, szoptatással, gyermekgondozással kapcsolatos tanácsokkal látják el az anyát, pszichés támogatást nyújtanak.

A 0-6 éves gyermekek gondozása családlátogatás, illetőleg önálló védőnői tanácsadás keretében történik, mely magába foglalja az egyéni, a célzott és az igény szerinti gondozást.

Az anyatejes táplálás fontosságának, jelentőségének hangsúlyozása érdekében évente megrendezésre kerül az anyatejes világnapi rendezvény, melyen oldott hangulatban, kötetlen beszélgetés formájában népszerűsítik a természetes úton történő táplálás előnyeit.

Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor. Az iskolavédőnők osztályfőnöki óra keretében végzik felvilágosító tevékenységüket.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján

egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálathoz családon belüli bántalmazás tárgyában 3 esetben érkezett jelzés 2023-ban.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Városunkban nem működik anyaoththon. Krízishelyzetben Győrben, Sopronban, illetve Mosonmagyaróváron vehetnek igénybe ilyen jellegű szolgáltatást a rászorulóknak.

A szolgáltatás igénybevételével kapcsolatosan a gyerekvédelmi, szociális szolgáltatások és a védőnői hálózat naprakész információkkal rendelkezik.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Hazánkban változatlanul alacsony a nők aránya a parlamentben, miközben az Európai Parlamentben a magyar képviselőnők száma a többi tagország átlagánál magasabb.

Országos és helyi viszonylatban a közigazgatásban és a közalkalmazotti szférában jóval magasabb a nők aránya, és ezeken a területeken a nők vezetői szerephez is könnyebben jutnak.

Városunkban aktívan vesznek részt a nők a helyi közéletben. A 8 fős képviselő-testületnek 1 hölgy tagja van, továbbá a város polgármestere is hölgy.

Csornán a közszférában – közoktatás, közigazgatás, közművelődés, szociális és egészségügyi ellátás – lényegesen magasabb a nők aránya, mint a férfiaké.

Az önkormányzat intézményeinek szinte mindegyikében (óvoda, művelődési központ, szociális központ) női vezető van, a 6 oktatási intézmény közül 4 élén szintén női igazgató áll.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez társadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nők helyben történő foglalkoztatására kevés a lehetőség.	Vállalatok, cégek városban történő telepítése a keleti iparterület hasznosításával. A helyben történő munkavégzés támogatása a város közlekedési feltételeinek javításával (úthálózat, kerékpárút-hálózat, járdák fejlesztése).
A Városi Bölcsőde épülete nem felel meg a mai kor elvárásainak és a szakmai követelményeknek	A Mosolyvár Bölcsőde épületének további bővítése, csoportszobák kialakítása.
A kisgyermekes édesanyák számára kevés a gyermekkel együtt végezhető szabadidő-eltöltési lehetőség	Közparkok, pihenőparkok kialakítása, fejlesztése, zöldterület-fejlesztés. Szabadtéri és beltéri sportolási lehetőségek bővítése. Szabadidős programok, csoportfoglalkozások szervezése, bővítése.
Kevés a nők egészségvédelmére irányuló program	Szűrővizsgálatok, előadások szervezése. Az egészségügyi alapellátás fejlesztése.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	1 871	1 362	137,37%
2019	1 960	1 315	149,05%
2020	2 019	1 317	153,30%
2021	2 031	1 305	155,63%
2022	2 105	1 319	159,59%
2023	2 170	1 295	167,57%

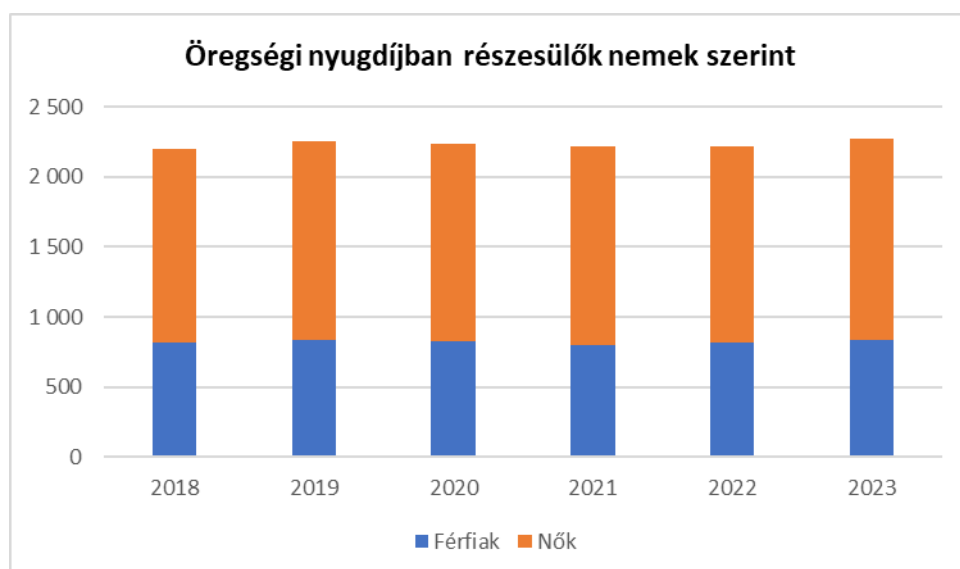
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	1 078	1 673	2751
2019	1 074	1 684	2758
2020	1 052	1 673	2725
2021	1 015	1 666	2681
2022	1 001	1 641	2642
2023	1 024	1 650	2674

Forrás: TelR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	52	8	813	1 391	6	39	1
2019	47	6	837	1 416	3	35	1
2020	50	6	824	1 413	3	33	1
2021	48	6	800	1 417	2	31	1
2022	44	6	812	1 409	4	23	1
2023	40	5	839	1 433	5	22	0

Forrás: TelR,
KSH Tstar

Csornán az idősök száma az utóbbi 5 évben nőtt, az öregedési index folyamatos emelkedést mutat. A város lakosságának mintegy 20%-a 65 év feletti. Az öregedési index az országos átlag (136,6%) és a megyei átlag (121,2%) felett van (2020. évi adat).

A 2023. évi KSH adatok szerint a 65 év feletti lakosok 40,45 %-a férfi, összesen 822 fő. A 65 év feletti nők száma 1209 fő, 59,55%.

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házasságok, és növekszik az özvegyek aránya. Így a nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják.

Mivel az idős emberek családjának aktív tagjai dolgoznak, egyes esetekben nem is a településen élnek, nagy a veszélye a településen az idősök elmagányosodásának, elszigetelődésének.

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

Az idősökkel, illetőleg hozzátartozóikkal történő folyamatos kapcsolattartás során egyre inkább körvonalazódik az igény arra, hogy az Idősök Napközi Otthona a demenciában szenvedő idős személyek nappali ellátását is biztosítsa, javítva ezzel mind az ellátottak, mind pedig a velük együtt élő hozzátartozók életminőségét. Az intézmény nyitott a változtatásra, a szolgáltatás bővítésére, természetesen az ehhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása mellett.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	35	45	63	49	49	76
41-45 év (TS 042)	Fő	5	7	3	4	7	9
	%	14,29%	15,56%	4,76%	8,16%	14,29%	11,84%
46-50 év (TS 043)	Fő	5	4	9	6	8	12
	%	14,29%	8,89%	14,29%	12,24%	16,33%	15,79%
51-55 év (TS 044)	Fő	4	9	6	6	4	12
	%	11,43%	20,00%	9,52%	12,24%	8,16%	15,79%
56-60 év (TS 045)	Fő	6	3	3	5	3	5
	%	17,14%	6,67%	4,76%	10,20%	6,12%	6,58%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	6	5	15	10	10	14
	%	17,14%	11,11%	23,81%	20,41%	20,41%	18,42%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

A fenti adatokból megállapítható, hogy a regisztrált munkanélküliek számán belül nem magas az 55 év felettek száma, bár a tendencia az elmúlt évek adatait vizsgálva változatos képet mutat.

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély a munkaerő-piacon leginkább szezonális vagy betanított munka esetén van.

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az idősek tanulását segítő program a településen a Csornai Városi Művelődési Központban szervezett Nagyinet tanfolyam, mely 2023-ig működött.

A Csornai Városi Művelődési Központ és Könyvtár szervezésében évek óta megrendezésre kerül a Nyugdíjas Akadémia. A 6 előadásból álló rendezvénysorozaton ismeretterjesztő, kulturális, művészeti, bűnmegelőzési stb. témájú előadásokat hallgathatnak meg az érdeklődők. Egy-egy előadáson 100-130 fő vesz részt. A pandémia ideje alatt az előadássorozat átkerült az online térbe, így a „látogatottsága” valamelyest csökkent. A személyes részvétel lehetőségének biztosítását követően az érdeklődők száma emelkedett.

Az önkormányzat intézményei által szervezett programokon (pl. múzeumpedagógiai foglalkozások, könyvtári rendezvények stb.) az idősek is részt vesznek.

Csorna Város Önkormányzata támogatja a városban működő nyugdíjas klubokat, szervezeteket, akik színes programokkal, kirándulásokkal, előadásokkal tartják össze a közösséget.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

A foglalkoztatás terén hátrányos megkülönböztetésről konkrét esetben azonban nincs tudomásunk.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

A helyi közszolgáltatások terén az idősökkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások a város valamennyi idős polgára részére biztosított, egy része kor alapján kifejezetten az időskorúak részére szerveződik.

A csornai Szociális és Gyermekjóléti Központ az alábbi szolgáltatásokat nyújtja az idős emberek részére:

Nappali szociális ellátás (Idősek Klubja)

A Szolgálat működési területe: Csorna Város közigazgatási területe (Csorna, Laky Döme u. 14.)

A nappali szociális ellátás a saját otthonukban élő, önmaguk ellátására képes időskorúak napközbeni tartózkodására, társas kapcsolataikra, étkeztetésére, pihenésére, valamint alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére szolgál. A Klub feladatai: étkeztetés, szabadidős programok szervezése, szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése és a szakellátásokhoz való hozzájutás segítése, hivatalos ügyek intézésének segítése. Célunk a hiányzó családi gondoskodás pótlása, főként az idős emberek szociális helyzetének javítása, kulturált körülmények közé juttatása, egyedüllétének megszüntetése.

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás célja: segítséget nyújtani ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségügyi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

Étkeztetés

Működési területe: Csorna közigazgatási területe

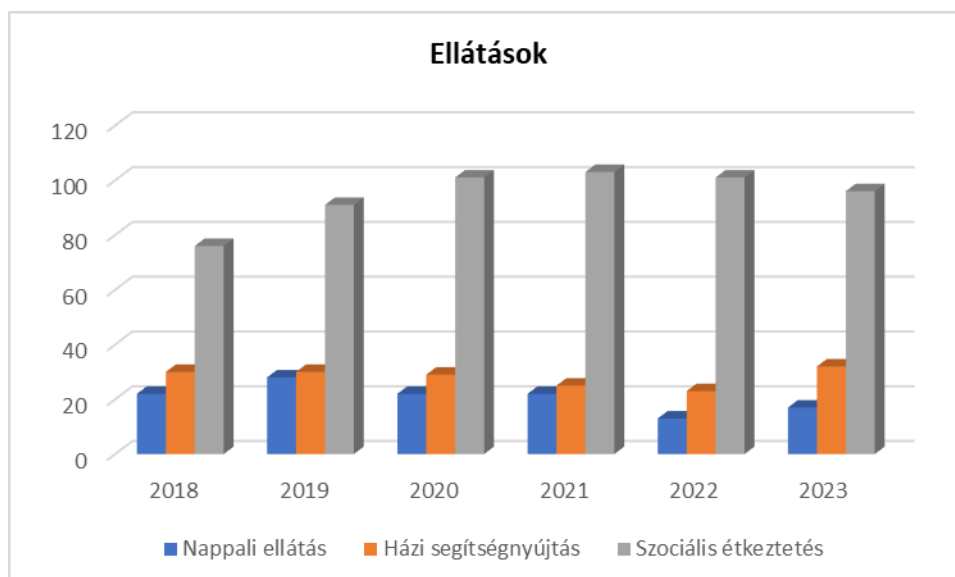
Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorulóknak a legalább napi egyszeri meleg étkeztetéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguknak és eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani és koruk vagy egészségi állapotuk miatt étkeztetésükről más módon nem képesek gondoskodni.

A helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez. Szabadidős programok közül a gondozottak a sajtótermékek, könyvek olvasását kedvelik leginkább. Szívesen társasjátékoznak, televízióznak. A gondozottaknak lehetőségük van apróbb munkákból részt vállalni, kertészkedni.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	1 871	22	30	76
2019	1 960	28	30	91
2020	2 019	22	29	101
2021	2 031	22	25	103
2022	2 105	13	23	101
2023	2 170	17	32	96

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A városban működik idősök bentlakásos otthona is, a Premontrei Prépostság fenntartásában. A Szent Norbert Idősek Otthona mintegy hatvan lakó számára kínál modern, akadálymentes, a mai kor igényeit minden tekintetben kielégítő, természetközeli éttermet, melyben a fizikai szükségletek kielégítése mellett a spirituális feltöltődésre, a lelki egészség megőrzésére is lehetőség nyílik. Az intézmény teljes egészében megfelel az idősellátás követelményei törvényi háttérnek. A lakók életét napi 24 órás szakképzett ápolói szolgálat segíti, valamint háziorvosi ellátás áll rendelkezésre. Terveik közt szerepel gyógytornász alkalmazása, az ehhez szükséges tornaszoba már kialakításra került. Az intézmény napi 5 étkezést biztosít (háromszori főétkezés), saját konyhájáról, saját éttermében.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A városunkban élő idősök hozzáférése a kulturális és közművelődési szolgáltatásokhoz teljes körűen biztosított. A Martincsevics Károly Városi Könyvtár által nyújtott szolgáltatások, a Városi Művelődési Központban tartott színházi előadások, rendezvények, a Múzeum által rendezett kiállítások általuk is látogathatók, általában kedvezményes árú belépőjeggyel.

Az Idősek Klubja a gondozási feladatok mellett szabadidős programokat szervez (sajtótermékek, tömegkommunikációs eszközök, könyvek állnak rendelkezésre), csökkenti az öregek magányérzetét, az izoláció veszélyét, segíti a társas kapcsolatok kiépítését és megőrzését.

Az 1973-ban alakult nyugdíjas klub fogja össze a város nyugdíjasait, 2013-tól Csornai Írisz Nyugdíjas Egyesület néven működnek. Különböző előadások, kirándulások, programok és a város rendezvényeinek aktív résztvevői. Foglalkozásaikat heti rendszerességgel, egyre bővülő létszámmal tartják meg. Az egyesület fontosnak tartja a rábaközi nyugdíjasokkal való kapcsolattartás fejlesztését, a nyugdíjasok még szélesebb körű összefogását, fontosságérzetük elmélyítését. Fentiek alapján hagyományteremtő céllal 2023-ban kilencedik alkalommal szervezték meg a Rábaközi Nyugdíjasok Kulturális Seregszemléje című rendezvényt, melyet alkalmanként akár húsznál több nyugdíjas csoport is megtisztel jelenlétével, bemutatva egyedi és utánozhatatlan produkcióját.

c) idősök informatikai jártassága;

Az idősök informatikai hozzáférésevel kapcsolatosan elmondható, hogy a Városi Művelődési Központban az EGT/Norvég Finanszírozási Mechanizmus által kialakított Tudáscentrumban 2012-től 2023-ig 10 számítógép állt ingyenesen a látogatók rendelkezésére, melyeken – egyebek mellett - ingyenes Nagyinet – internet kezdőknek és idősebbeknek című képzések megtartására került sor. A program lezárásáig mintegy 150 fő sajátíthatta el a számítástechnika alapjait.

c) a generációk közötti programok.

A generációk közötti különbségek mérséklésére kiválóan alkalmasak azok a programok, amin a gyermekektől az idősebb korosztályig mindenki részt vehet, együtt, közösen.

Ennek az elvnek való megfelelést kiválóan tükrözik a helyi óvodák és az általános iskolák által szervezett családi napok, ahol gyakorlatilag a korfa minden tagja képviseltetni tudja magát. Ezek a rendezvények a különböző generációk együtt vesznek részt vetélkedőkön, előadásokon, közösen készítenek ételt, játszanak, bolondoznak. Ezek a rendezvények hozzájárulnak a gyermekek egészséges személyiségfejlődéséhez, ugyanakkor segítik az idős emberek aktivitásának megőrzését is.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az időseket célzó programokat a településen a közintézmények közül leginkább a Szociális és Gyermekjóléti Központ, valamint a Csornai Városi Művelődési Központ és Könyvtár szervez.

A Szociális és Gyermekjóléti Központ az Idősek Klubja keretében szervez az idősök érdeklődési körét kielégítő ismeretterjesztő, kulturális programokat. A programokon a klub tagjain kívül más érdeklődők is részt vehetnek.

A Csornai Városi Művelődési Központ és Könyvtár is szervez programokat az idősek részére. Az intézmény keretein belül működik a Nyugdíjas Pedagógusok Klubja, valamint a Csornai Írisz Nyugdíjas Egyesület, melynek tagjai szintén időskorúak.

Az önkormányzat évek óta megrendezi az idősek köszöntését a Idősek Világnapja alkalmából.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az egyedül élők elmagányosodása	Szabadidős programok, szolgáltatások szervezése Szabadtéri és beltéri sportolási lehetőségek bővítése Zöldfelület-fejlesztés
Gyakrabban válhatnak bűncselekmény áldozatává	Figyelemfelhívó, bűnmegelőzési előadások szervezése Köztéri térfigyelő kamerarendszer további fejlesztési
Nő a demenciában szenvedő idősek aránya	Az Idősek Napközi Otthona szolgáltatási körének bővítése a demens személyek ellátása érdekében (pl. az épület, az udvar fejlesztése, további gépjármű beszerzése stb.)
Szűrővizsgálatokra, prevencióra való folyamatos igény	Egészségügyi alapellátás fejlesztése Szűrővizsgálatok, előadások, egészségügyi kampányok szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja. Közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű rehabilitációs, illetve rokkantsági ellátás, segély. Egyes esetekben az iskolai végzettségük elmarad az egészséges társaikétól, ami tovább rontja megélhetési esélyeiket. A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatároltak.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

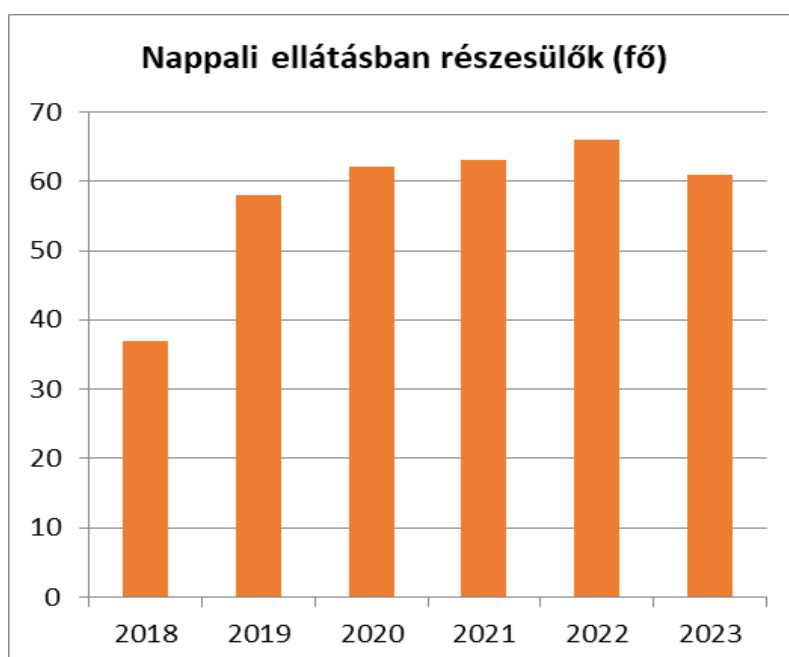
A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	154	169	323
2019	140	156	296
2020	128	152	280
2021	112	140	252
2022	94	138	232
2023	94	129	223

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	37
2019	58
2020	62
2021	63
2022	66
2023	61

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény értelmében „a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. A munkáltató a fogyatékos személy munkához jutásának elősegítése érdekében – a felvételi eljárás során – köteles biztosítani az egyenlő eséllyel hozzáférhető környezetet.”

Csornán sajnos szociális foglalkoztató nem működik.

Az önkormányzat és intézményei foglalkoztatnak megváltozott munkaképességű személyeket, rendszerint könnyű fizikai munka (pl. konyhai kisegítő, hivatali kézbesítő stb.) elvégzésére.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A Fogyatékos Emberek Szervezeteinek Tanácsa (FESZT), amely a különböző fogyatékossgat képviselő országos, illetve regionális szervezetek ernyőszervezete, javaslatai a fogyatékos emberek foglalkoztatására, a következők:

1. „Nincs általában fogyatékossgal élő ember, emberek vannak, akiknek a fogyatékossga jellege, a lakóhelye, a képzettsége, a családi körülményei, a szociális helyzete, a képességei, készségei, elvárásai, motivációi alapján, eltérő szükségletei, igényei vannak a munka világában is.
2. Ezért, a fogyatékossgal élő emberek foglalkoztatási helyzetének javítása csak célzottan, személyre szabottan, megfelelő munkaerő – piaci és az egészségügyi, szociális, képzési és foglalkoztatási területeket összehangoltan, egymásra épülő módon használó rehabilitációs rendszer és rehabilitációs szolgáltatások tényleges kiépítésével valósulhat meg.
3. A foglalkoztatási helyzet egyes, a program során részletesen feltárt anomáliái, hiányosságai a következő jogszabályi módosításokkal, intézkedésekkel küszöbölhetők ki:
 - Célszerű megszüntetni a motiváltságot fékező, az illegális munkavégzésre ösztönző jövedelem korlátot az ellátásban részesülő megváltozott munkaképességű emberek esetében.
 - Ki kell terjeszteni a rehabilitációs kártyára való jogosultságot a rokkantsági ellátásban részesülő emberekre is, ezáltal az Ő munkához jutási esélyeik jelentősen javulhatnak.
 - A foglalkoztatást segítő EU és hazai programok esetében, a támogatás mértékének meghatározása során differenciálni kell a foglalkoztatott személy munkavégző képessége, valamint a foglalkoztatásához szükséges kiegészítő intézkedések szükségessége alapján. Differenciálni kell a támogatási rendszerben a megváltozott munkaképességű, valamint a fogyatékos, ezen belül pedig a súlyosan fogyatékos emberek foglalkoztatása érdekében nyújtott támogatások mértékét, összegét, időtartamát. Ezáltal jelentősen javulhat a súlyosan fogyatékos emberek foglalkoztatási helyzete.
 - Ki kell dolgozni a rehabilitációt segítő – széleskörűen értelmezett – eszközök támogatásának rendszerét.
 - A bértámogatási rendszerben be kell vezetni a végzettség, képzettség, betöltött munkakör alapján folyósítható differenciált bértámogatás rendszerét.
 - A súlyosan fogyatékos emberek munkaerő – piaci helyzetének javítása érdekében fogyatékossga specifikus rehabilitációs programok, alternatív munkaerő – piaci szolgáltatások rendszerét kell kialakítani a fogyatékossgal élő emberek civil

szervezeteinek bevonásával és a folyamatos, biztonságos, teljesítmény arányos finanszírozási rendszer megteremtésével.

- A nyílt munkaerő – piaci foglalkoztatás, mint cél fenntartása mellett meg kell tartani, sőt fejleszteni kell az akkreditált, valamint a fejlesztő intézményi foglalkoztatás rendszerét. Ebben a rendszerben működő foglalkoztatók számára pozitív érdekeltséget kell teremteni a fejlesztés, felkészítés során nyílt munkaerő – piaci foglalkoztatásra alkalmassá tehető emberek fejlesztésére. Ehhez azonban a modern technológiák, gépek, berendezések, eszközök beszerzése érdekében, a modern munkahelyi infrastruktúra megteremtéséhez, folyamatos, kiszámítható, eredményekhez kötött innovációs támogatásokat kell biztosítani.”

Forrás: <https://www.feszt.eu/projektjeink/semmit-rolatok-nelkuletek/fogyatekos-emberek-foglalkoztatasa/>

Szociális foglalkoztató létrehozása a városban javíthatná a fogyatékkal élők munkaerő-piaci helyzetét.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás terén nincs tudomásunk.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Csorna Város közigazgatási területén a fogyatékos személyek nappali ellátását és a támogató szolgálat működtetését a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület (MMSZ) biztosítja.

MMSZ Gondviselés Háza Csorna ellátási szerződéssel látja el a fogyatékkal élők nappali ellátás és a támogató szolgáltatás keretébe tartozó feladatokat.

A Fogyatékosok Napközi Otthona ellátási területe:

Csorna város közigazgatási területe, valamint Acsalag, Bágyogszovát, Barbacs, Bezi, Bogyoszló, Bősárkány, Cakóháza, Dör, Egyed, Enese, Farád, Fehértó, Györsövényház, Jobaháza, Kóny, Maglóca, Magyarkeresztúr, Markotabödöge, Páli, Pásztori, Potyond, Rábacsanak, Rábapordány, Rábasebes, Rábaszentandrás, Rábatamási, Rábcakapi, Sopronnémeti, Szany, Szil, Szilsárkány, Tárnokréti, Vág, Zsebeháza települések közigazgatási területe.

Támogató szolgálat ellátási területe:

Csornai és Mosonmagyaróvári Járás, valamint Bezi, Enese, Fehértó, Györsövényház, Mosonszentmiklós települések közigazgatási területe.

MMSZ Gondviselés Háza Csorna-támogató szolgálat

A támogató szolgálat igénybevételének feltétele, hogy a kérelmező **emelt összegű családi pótlékban, fogyatékosági támogatásban vagy vaksági járadékban** részesüljön. A jogszabályok lehetővé tették azonban, hogy a veszélyhelyzet ideje alatt az igénybevételhez szükséges ellátotti jogosultság vizsgálatát nem kellett elvégezni.

Tárgyi feltételek

A támogató szolgálat dolgozói részére iroda helyiség és mobil telefonok állnak rendelkezésre. A szállítási igényeket 3 gépjárművel tudják kielégíteni, melyek a jogszabályi előírásoknak megfelelően mobil rámpával és 4+3 pontos rögzítéssel rendelkeznek.

Szolgáltatásaink

A támogató szolgálat a jogszabályi előírásnak megfelelően gondozás, készségfejlesztés, tanácsadás, szállítás, felügyelet, gyogyapedagógiai segítségnyújtás, háztartási segítségnyújtás és esetkezelés szolgáltatási elemeket biztosítja.

Az intézmény a személyi segítség és szállító szolgálat működtetése által az alábbi támogató szolgáltatási körbe tartozó ellátásokat biztosítja:

- Az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása
- Az általános egészségi állapotnak és a fogyatékoság jellegének megfelelő egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységekhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeinek biztosítása.
- Információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása.
- Információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása.
- Segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolatképességének javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez, speciális, önsegítő csoportokban való részvételükhöz.
- Segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása.
- A fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételének elősegítése.

Személyi segítség keretében leggyakrabban végzett tevékenységek:

Bevásárlás, fejlesztő foglalkozások, egészségügyi, szociális, oktatási és közintézménybe kísérés, konzultáció házi - és szakorvosokkal, gyógyszer felíratás, kiváltás és adagolás, masszírozás.

Szállító szolgálat igénybevétele esetén leggyakoribb úti cél:

Egészségügyi, szociális, oktatási és közintézmény.

Ellátottak bemutatása

A 2025-es év elején a támogató szolgálatnak 87 fő ellátottja volt, és 4 új fő kérte a szolgáltatást. 1 fő kikerült a szolgáltatásból. Éves szinten 87 főt láttak el.

Az ellátottak fogyatékosági típus szerinti megoszlásuk:

Egyéb	26 fő
Látássérült	14 fő
Mozgássérült	12fő
Értelmi fogyatékos	18 fő
Halmozottan sérült	7 fő
Autista	8 fő
Szociálisan nem rászorult	2 fő

A szolgáltatások közül csak személyi segítséget 8 fő, csak szállítást 22 fő és mindkét szolgáltatást 30 fő igényelte.

Az ellátottak 10%-a 18 év alatti, 70%-a 18-64 év közötti, és 20%-a 64 év feletti. A legfiatalabb igénybe vevő 6 éves, a legidősebb 86 éves.

Feladategységek

A 2025. évben 11817,7808 a befogadott feladatmutatója a támogató szolgálatnak, melyből személyi segítséssel teljesítendő 1.200 feladategység 2025-ben a támogató szolgálat 2025.szeptember 30-ig 9944,0827 feladategységet teljesített.

A teljesített 9944,0827 feladategység **866,6667** feladategység személyi segítségből, **808,7500** feladategység szállításhoz kapcsolódó személyi segítségből és **8268,6660** feladategység szállításból tevődik össze.

Személyi segítség feladategységének számítási módja halmozottan fogyatékos vagy autista esetében 40 perc, más fogyatékos esetében 60 perc 1 feladategység. Szállítás feladategységének számítási módja 5 km 1 feladategység.

MMSZ Gondviselés Háza Csorna- fogyatékos személyek nappali ellátása

Fogyatékos személyek nappali intézményében elsősorban a saját otthonukban élő, harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, felügyeletre szoruló, fogyatékos vagy autista személyek helyezhetők el.

Nem gondo­zható nappali ellátásban az a személy, aki veszélyeztető magatartást tanúsít, orvosi ellátást és állandó ápolást igényel. Az a gyermek sem gondo­zható fogyatékosok nappali intézményében, aki köznevelési intézményben történő nevelésre, oktatásra alkalmas, és felvétele, elhelyezése a korának, állapotának megfelelő köznevelési intézményben biztosítható. A tilalom azonban nem vonatkozik a tanköteles és a tanítási év során köznevelési intézményi ellátásban részesülő fogyatékos gyermek tanítási szünet idején történő ellátására, aki köznevelési intézményben korai fejlesztésben és gondozásban vagy fejlesztő nevelésben részesül, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 15. § (5) bekezdése szerinti esetére.

Rendkívül indokolt esetben nappali ellátás olyan fogyatékos személyek részére is biztosítható, akire nézve szülője vagy más hozzátartozója gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban, gyermekek otthongondozási díjában vagy ápolási díjban részesül. Gyermekek otthongondozási díjában vagy ápolásdíjban részesülő szülő, hozzátartozó esetén az

igénybe vevő személy intézményünkben történő tartózkodása átlagosan a napi 5 órát nem haladhatja meg.

A fogyatékos személyek nappali ellátást két helyszínen (9300 Csorna, Szent István tér 25. és a 9300 Csorna, Laky Döme u. 3. sz. alatt) biztosítják.

A 2022. év sajnos covid megbetegedésekkel indult, majd a februári ukrán válság érintette jelentősen a nappali ellátást: a Szent István téren márciustól májusig az intézmény falain belül szüneteltették a szolgáltatást, helyette infokommunikációs eszközökön keresztül volt biztosított az ellátás. Azok az ellátottak, akiknek szükségük volt a felügyeletre, a Laky Döme utcai intézményben tudták igénybe venni a szolgáltatást.

Szolgáltatásaink

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000 (I.7.) SzCsM rendelet az alábbi szolgáltatási elemeket írja elő: tanácsadás, esetkezelés, pedagógiai segítségnyújtás, gondozás, étkeztetés, gyógypedagógiai segítségnyújtás, felügyelet, háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás, készségfejlesztés és közösségi fejlesztés.

A szolgáltatási elemek közül a leggyakoribb tevékenységek, melyek mindennaposnak számítanak a gondozás, az étkeztetés, a felügyelet, a háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás.

A pedagógiai, gyógypedagógiai segítségnyújtást, készség- és közösségi fejlesztést a hét napjain felváltva biztosítják, hogy minél változatosabbak legyenek programok.

Esetkezelésre, illetve ehhez kapcsolódó tanácsadásra ritkábban van szükség.

Foglalkozások, programok

A legtöbb programon a két nappali ellátás közösen vesz részt.

Minden évben hagyományosan a családi, egyházi és állami ünnepekhez kapcsolódó eseményekről, ünnepségekről emlékeznek meg. Különböző kirándulásokat szerveznek, melynek célja hazánk természeti és kulturális kincseinek megismerése, valamint az egészséges életmódra nevelés.

Főbb ünnepek: farsang, nőnap, március 15., húsvét, Anyák napja, gyermeknap, pünkösd, Nagyboldogasszony ünnepe, Szent István ünnepe, október 23., mindenszentek, halottak napja, Mikulás, karácsony, születésnapok megünneplése havonta.

Lehetőség szerint múzeumpedagógiai foglalkozásokon vesznek részt a helyi muzeális kiállítóhelyen, illetve heti 1 alkalommal hitoktatóhittan foglalkozást tart a fiatalok részére. A nyári időszakban bejárás tábor szerveznek az ellátottaknak. A Neked Munka, Nekem Álom című pályázatban minden évben részt vesznek. Az ÉSSE által szervezett programokra (állatkerti látogatások, kirándulások, mesekoncertek) is ellátogatnak.

Fogyatékos személyek nappali ellátása-Szent István tér 25.

Intézményünk befogadott férőhelyszáma 12 fő.

Tárgyi feltételek

Az intézmény a város központjában, jól megközelíthető helyen helyezkedik el. Az épületbe jutás és az épület akadálymentesített, az ellátottak fogadására alkalmas. Az épület helyiségei: közösségi

tér, pihenőszoba, étkező, teakonyha, akadálymentesített vizesblokk (ellátotti és dolgozói), vezetői iroda, raktárhelyiség, irattároló.

Az intézmény saját konyhával nem rendelkezik. Szerződés alapján az ebédet az Eatrend Arrabona Zrt. étkezőjében fogyaszthatják el az ellátottak.

Ellátottak bemutatása

2025. év elején az ellátotti létszám 18 fő volt, az év során 1 új ellátottat vettek fel.

A 18 fő ellátott közül a legfiatalabb 12 éves, a legidősebb 58 éves. Többségben vannak a nők (52%) a férfiakkal (48%) szemben.

Fogyatékos személyek nappali ellátása - Laky Döme utca 3.

Az intézmény telephelyként működik MMSZ Gondviselés Háza Csorna Fogyatékos Személyek Napközi Otthona néven, befogadott férőhelyszáma 20 fő.

Tárgyi feltételek

Az intézmény a város központjától nem messze található. A városban helyi tömegközlekedés nincs. A nappali ellátás az épület földszintjén található. 2 nagy foglalkoztató terem, melyek több funkcióval; 1 pihenő-; 1 sportszoba; tankonyha; akadálymentes, illetve nemenkénti WC, öltöző áll rendelkezésre az ellátottak részére. Megtalálható még megfelelő eszközökkel felszerelt iroda, mosókonyha, személyzeti WC az intézményben. Az intézmény saját konyhával nem rendelkezik. Szerződés alapján az ebédet az Eatrend Arrabona Zrt. konyhájáról szállítják, melyhez az evőeszközöket is a főzőkonyha biztosítja és szállítja is el használatot követően fertőtlenítő mosogatás céljából.

Az épület előtt két akadálymentes parkoló található. Az udvar közös használatú a Szociális és Gyermejkölési Központ intézménnyel.

Ellátottak bemutatása

A nappali ellátás ellátotti létszáma 2025. év elején 39 fő volt. Az év folyamán nem érkezett új ellátott.

A 39 fő ellátott közül a legfiatalabb 16, a legidősebb 56 éves. Többségében vannak a férfiak (63%) a nőkkel szemben (37%).

A székhelyen működik a Máltai Szeretetszolgálat Önkéntes Csoportja, mely éven át támogatja a rászorulókat élelmiszerrel, segédeszközzel, bútorokkal, illetve számos karitatív rendezvényt szervez.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó juttatás.

A támogatás célja, hogy – a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Fogyatékosági támogatásra az a 18. életévét betöltött, súlyosan fogyatékos, az ellátás igénylésének időpontjában Magyarországon élő magyar állampolgár, letelepedett, valamint bevándorolt jogállású személy, továbbá a magyar hatóság által menekültként, illetve hontalanként elismert személy jogosult, aki:

- a) látási fogyatékos (segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon látóképessége teljesen hiányzik vagy alig látóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik és ezért kizárólag tapintó-halló életmód folytatására képes)
- b) hallási fogyatékos (hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére segédeszközzel sem képes, feltéve, hogy halláskárosodása 25. életévének betöltését megelőzően következett be, vagy halláskárosodása mellett a hangzó beszéd érthető ejtése elmarad)
- c) értelmi fogyatékos (értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy szülési trauma következtében, továbbá tizennegyedik életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt közép súlyos vagy annál nagyobb mértékű)
- d) állapota a személyiség egészét érintő fejlődés átható zavara az autonómia-tesztek alapján súlyosnak vagy közép súlyosnak minősíthető,
- d) mozgásszervi fogyatékos (a mozgásrendszer károsodása, illetőleg funkciózavara miatt helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségszerű használatát igényli, vagy a külön jogszabály szerinti mozgásszervi betegsége miatt állapota segédeszközzel eredményesen nem befolyásolható)
- e) halmozottan fogyatékos (az a)-e) pontban meghatározott súlyos fogyatékoságok közül legalább két fogyatékosága van, vagy hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédnek hallás útján történő megértésére segédeszközzel sem képes és az a), c)-e) pontok valamelyikében megjelölt egyéb fogyatékosága is van),
- f) állapota kromoszóma-rendellenesség miatt súlyosnak vagy közép súlyosnak minősíthető, és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes, vagy mások állandó segítségére szorul.

A fogyatékosági támogatás a közforgalmú személyszállítási utazási kedvezményekről szóló 85/2007. (IV. 25.) Korm. rendelet alapján utazási kedvezményre jogosít az alábbiak szerint: a helyközi közlekedésben (valamennyi helyközi belföldi, menetrend szerinti személyszállítási szolgáltatás (vasúti, helyközi autóbusz, HÉV, elővárosi autóbusz, komp és rév) igénybevételekor 90 %-os bérletkedvezményre, és szintén 90 %-os jegykedvezményre jogosult a fogyatékosági támogatásban részesülő személy. A helyi közlekedésben a kedvezmény mértéke 100 %.

A fogyatékosági támogatásban részesülő személy kísérője helyközi viszonylatban 90 %-os jegykedvezményre, a helyi közlekedésben pedig 100 %-os jegykedvezményre jogosult.

Emelt összegű családi pótlék: A 18 évnél fiatalabb gyermek után, aki a külön jogszabályban meghatározott betegsége, illetve fogyatékosága miatt állandó vagy fokozott felügyeletre, gondozásra szorul, emelt összegű családi pótlék jár.

Közgyógyellátás: Közgyógyellátásra jogosult alanyi jogon az, aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül. Közgyógyellátási igazolvány kiállítható a szociálisan rászorult személy részére is az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentésére.

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolvány kiváltására jogosult a súlyos mozgáskorlátozott, a látási fogyatékos, az értelmi fogyatékos, a mozgásszervi fogyatékos, az autista és a vak vagy gyengénlátó. Az igényléshez szükséges kérelem nyomtatványt az okmányirodáknál lehet kérni.

Ápolási díj: Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult - a jegyes kivételével- a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos, vagy tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi. A települési önkormányzat képviselő-testülete ápolási díjat állapíthat meg annak a hozzátartozónak, aki a 18. életévét betöltött, tartósan beteg személy gondozását, ápolását végzi.

Étkezési térítési díjkedvezmény: 50 %-os normatív kedvezményre jogosult gyermekétkeztetés esetén a szülő a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek, tanuló után. A tanuló után a kedvezményt a nappali rendszerű oktatásban való részvétele befejezéséig kell biztosítani.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az egészségügyi alapellátás, a járóbeteg ellátás és a fekvőbeteg ellátás a Csornai Margit Kórház területén történik.

Az alapellátás (házi orvosok, gyermekorvosok, védőnői szolgálat, orvosi ügyelet, fogorvosi ellátás) a Csornai Margit Kórház „C” épületében biztosított. Az épület teljes körű felújítására 2009-ben került sor. Ekkor a teljes fizikai akadálymentesítés is megtörtént (lift, mozgáskorlátozott mellékhelyiségek kialakítása, vezetősávok felfestése, Braille-írással ellátott táblák elhelyezése stb.).

A járóbeteg és fekvőbeteg ellátást a Csornai Margit Kórház biztosítja. Az intézmény kiemelt figyelmet fordít a fogyatékosággal élők jogainak biztosítására, az egészségügyi szolgáltatások igénybevételenek megkönnyítésére. Honlapján külön fül ismerteti az esélyegyenlőséggel kapcsolatos küldetésüket: három kisfilm mutatja be, milyen a helyes magatartás szolgáltató és igénybevevő részéről a fogyatékkal élők (mozgássérült, hallássérült, látássérült) ellátása során.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programok jelentős része fizikailag akadálymentesített helyszínen érhető el. Sajnos jelenleg a legtöbb intézményben a fizikai akadálymentesítés megoldott csak, infokommunikációs akadálymentesítésre nem került sor. A Martincsevic Károly Városi Könyvtár, mint a város egyik frekvenciált kulturális intézménye, jelenleg sajnos fizikailag sem akadálymentes. Fejlesztése a jövőbeni tervek között szerepel.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Fenti elv alapján készült el a fogyatékosok nappali ellátásának és a Szociális és Gyermekjóléti Központnak a későbbiekben helyt adó intézmény átalakítása, felújítása is.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építészeti hatóság feladata. Alapvetően, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

Csorna Város Önkormányzata számára fontosak a településen élő fogyatékos személyek, közszolgáltatásokhoz, oktatáshoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférésük.

A MMSZ Gondviselés Háza ellátottai rendszeresen részt vesznek az ÉSSE által szervezett sport- és kulturális programokon, esetenként csornai helyszíneken (Városi Művelődési Központ, fogyatékosok napközi otthona stb.) kerülnek a programok megvalósításra.

Az Arany János EGYMI a Soproni Szakképzési Centrum Hunyadi János Technikumának szakmai képzéséhez gyakorlati helyet biztosít. Szakmailag felkészült, jól képzett több diplomával és egyéb terápiás végzettséggel rendelkező gyógypedagógusok, konduktor, tanárok és tanítók végzik a pedagógiai feladatokat. Munkájukat gyógypedagógiai asszisztensek segítik, akik empátiával, elfogadással és támogatással fordulnak a gyermekek fele. A gyermekek ellátásában részt vesz a védőnői szolgálat, illetve a család és gyermekjóléti központ munkatársa, akik segítik a gyermekvédelmi munkát.

A helyi és a közösségi média rendszeresen megjelenít a célcsoport eseményeiről szóló tudósításokat, interjúkat, beszámolókat.

Az önkormányzat biztosítja az elektronikus kapcsolattartás és ügyintézés lehetőségét.

Sajnos az önkormányzat honlapja jelenleg nem akadálymentesített, hiányzik a hangos, valamint a vakok és gyengénlátók számára szükséges verziók telepítése.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról. Az akadálymentesítés megvalósítása folyamatos, szükségességét indokolja, hogy a város területén számos olyan út, útszakasz, járda található, mely fizikai állapota következtében nem felel meg az akadálymentesítés követelményének.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye stb.);

A városban számos olyan civil szervezet működik, mely kiemelt feladatának tekinti a fogyatékossgal élők és családtagjai segítségét, számukra kulturális programok, kézműves foglalkozások szervezését, az érdekképviselő megvalósítását.

Vakok és Gyengénlátók Győr-Moson-Sopron Megyei Egyesülete

A csoport tapasztalatai szerint a sorstársak látásának elvesztése vagy megromlásával a közösségi életből majdnem teljesen kirekesztődnek, hiszen a kapcsolattartás ebben az állapotban lényegesen nehezebb, mint bármely fogyatékossg nélkül. Rendezvényeiken a hozzátartozók és a barátok is részt vesznek, így a társadalmi integráció a baráti kapcsolatok kialakulásával könnyebbé válik. Rendezvényeik alkalmával segítőkre, kísérőkre találnak, akik önkéntesen segítik a csoport munkáját.

Összejöveteleiken megünneplik a jeles eseményeket (pl. újév, farsang, karácsony, fehér bot napja).

SINOSZ Csornai Helyi Szervezete

A helyi szervezet tagjai siketek és nagyothallók, tagságuk száma 30 fő feletti. A csornai helyi szervezet bérelt helyiségben áll a tagok rendelkezésére, a helyi és Csorna környéki hallássérültek érdekvédelmi szervezeteként működik. Az intézményünkre vonatkozó információk: A Városi Művelődési Központban van ügyfélfogadásuk minden hónap első keddjén, s ingyenesen biztosít az intézmény termet az adott napon 2 óra időtartamban. Programokkal és rendezvényekkel fejlesztik a tagság aktivitását, együttműködését és jó kapcsolatrendszerét.

Klubhelyiségükben „kézműves tanodát” működtetnek, ahol a tagok kipróbálhatják a hímzés, festés, dekapázs-technika stb. rejtelseit, munkájukból kiállítást szerveznek, melyet külsős látogatók is megtekinthetnek.

A sport, a mozgás és az egészséges életmód szerepére és jelentőségére, népszerűsítése érdekében különböző sportprogramokat (teke, darts stb.) szerveznek.

„Reménysugár” Halmozottan Sérültekkel Foglalkozó Egyesület

Az egyesület célja, hogy szervezett keretek között megoldott legyen a halmozottan sérültekkel való szakszerű foglalkozás. A foglalkozások keretében a testileg és szellemileg sérültek képességfejlesztése, oktatása, testi és lelki rehabilitációja, manuális tevékenységük, mozgáskoordinációjuk, kreativitásuk, esztétikai érzékük fejlesztése a feladat. Cél, hogy lehetőséget teremtsünk társadalmi beilleszkedésük megalapozására, illetőleg megkönnyítésére, önálló életviteli feladatok megoldására. Segíteni kívánja a halmozottan sérült fiatalok családbéli ellátását, gondozását illetőleg az ilyen hátrányokkal élő családokat.

"Kikelet" Képzési kötelezett és korai fejlesztésben részesülő gyermekek szüleinek Egyesülete

A képzési kötelezett értelmi fogyatékos, korai fejlesztésben részesülő és az oktatásból kikerülő felnőtt korúak: szellemi és fizikai képességének fejlesztése, érdekvédelmük biztosítása, életük szervezése, segítése. Társadalmi beilleszkedésük elősegítése, kulturális életük változatossá tétele és szabadidejük hasznos eltöltésének elősegítése. Az egyesület céljainak megvalósítása érdekében minden olyan intézmény tekintetében, - ahol a célok közt szereplő gyermekek oktatása, nevelése folyik - igyekszik olyan kapcsolatot kialakítani, hogy szükség szerint, eseti alkalommal anyagi támogatással is tudja az egyesületet segíteni, támogatni.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A fogyatékkal élők segítségét a Szociális és Gyermekjóléti Központ, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület városban működő intézményei segítik.

Az önkormányzat ingyenesen biztosítja a MMSZ Gondviselés Háza Laky Döme utcai fogyatékosok nappali ellátása intézmény működéséhez az ingatlan használatát. Rendszeres támogatást nyújt a fogyatékos személyek nappali ellátásának és a támogató szolgálat ellátásának biztosításához, a nyári táborok, kirándulások, kulturális programok szervezéséhez.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület helyi intézménye által szervezett programokon a két nappali ellátás közösen vesz részt.

Minden évben felköszöntik a születésnapokat, megemlékeznek az állami és egyházi ünnepekről. Heti egy alkalommal hitoktató vezetésével hittanórán vesznek részt az ellátottak.

Minden évben farsangi bált tartanak, felköszöntik a hölgyeket nőnap alkalmából.

Koncerteken, kirándulásokon, sportrendezvényeken, színházi előadáson vesznek részt, rendszeresek a múzeumpedagógiai foglalkozások.

Nyaranta 5 napos, bejárós nyári tábort szerveznek, sportprogramokkal, kézműves foglalkozással, strandlátogatással, háztartástani foglalkozással, egyéb szabadidős programokkal.

Mikulás alkalmából – immár hagyományosan – a Hantech Zrt. munkatársai köszöntik és ajándékozzák meg a fogyatékos napközi ellátottjait.

Az évet Mikulás-diszkó, illetve karácsonyi ünnepség zárja.

Az Arany János EGYMI rendszeresen részt vesz sportversenyeken (régiós, megyei, országos) és a gyógypedagógiai intézmények által meghirdetett különféle versenyeken, rendezvényeken. Az iskola több éve rendezi a megyei matematika versenyt, melyen a megye gyógypedagógiai intézményeinek diákjai vesznek részt.

Minden évben megrendezik a „Népi Kismesterségek Napját”, melyre a megye gyógypedagógia intézményei kapnak meghívást.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Globális szinten legtöbbször a hátrányos megkülönböztetéshez kapcsolódnak a fogyatékossgal kapcsolatos emberi jogi problémák. Ennek okai elsősorban az előítéletekben, a társadalmi problémákban, illetőleg a fogyatékos személyek saját egészségkárosodásában keresendő.

A HEP előző pontjaiban megfogalmazott törekvések - mint például az egészségügyi ellátáshoz, az oktatáshoz, szabadidős tevékenységekhez stb. való egyenlő hozzáférés biztosítása - mellett nagyon fontos a társadalom, a „hétköznapi emberek” számára szervezett érzékenyítő programok megvalósítása. Ennek lehetséges módja az előadások, érzékenyítő foglalkozások szervezése, ahol a fogyatékkal élők bemutathatják életüket, mindennapjaikat, az abban rejlő nehézségeket, a társadalom többi tagja pedig szituációs feladatokon keresztül szerezhethet tapasztalatot a fogyatékossgal élő személyeket érintő problémákról, nehézségekről.

A Versenyképes Járások Program keretében kialakításra kerül egy integrált játszótér az Erzsébet királyné utcában. A tervek szerint a már meglévő játszótér bővítésére kerül sor kerekesszékes körforgó, akadálymentesített mini vár és kerekesszékes hintaállvány elhelyezésével. Ütőcsillapító felület biztosítja majd a biztonságos eszközhasználatot. Megújul és bővül a játszótér jelenlegi kerítése is. Az integrált játszótér lehetővé teszi, hogy „egészséges” és fogyatékkal élő gyermekek együtt játszanak, kiváló lehetőséget biztosítva a különböző célcsoportok közötti elfogadást és kommunikációt.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Teljes és valós akadálymentesítés (pl. Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet, közintézmények, közlekedési műtárgyak akadálymentesítését szolgáló program.)
Az akadálymentes közérdekű honlapok alacsony száma.	Az önkormányzat és a közintézmények akadálymentes honlapjainak kialakítása
A fogyatékosok nappali intézménye épülete erősen kitett az energiapiac hatásainak.	Az ingatlanban alternatív energiafelhasználási lehetőségek kiépítése.
Az egészségügyi alapellátásra és szakellátásra egyre nagyobb az igény	Háziorvosi, gyermekorvosi, fogorvosi, védőnői ellátás fejlesztése (pl. gép, műszerek, eszközök beszerzése, infrastrukturális fejlesztés)

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A közlekedési feltételek nem mindenütt megfelelőek, csapadékvíz-elvezetés és speciális közlekedési feltételek hiánya	Utak, járdák, kerékpárutak fejlesztése, bővítése, akadálymentesítése
Az egészségügyi alapellátásra és szakellátásra egyre nagyobb az igény	Háziorvosi, gyermekorvosi, fogorvosi, védőnői ellátás fejlesztése (pl. gép, műszerek, eszközök beszerzése, infrastrukturális fejlesztés)
Nem elegendő a szabadidő eltöltésére lehetőséget adó létesítmény	Szabadidős programok, szolgáltatások szervezése Szabadtéri és beltéri sportolási lehetőségek bővítése Zöldfelület-fejlesztés
A közintézményeknek helyet adó ingatlanok nem minden esetben felelnek meg a mai kor elvárásainak	Közintézmények korszerűsítése, fejlesztése, akadálymentesítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Az állami-önkormányzati és az üzleti-piaci szektor mellett napjainkban egyre fontosabb szerepet játszik a demokratikus társadalmak életében a civil szféra. Alapvető jelentőségű a helyi társadalom fejlődésében, a közösségi élet és értékrend melletti erős elkötelezettség kialakulásában és az önkéntesség megerősödésében. Fontos szerepet töltenek be egy városi közösség életében azok a civil szervezetek, amelyek annak érdekében intézményesülnek, hogy olyan feladatokat lássanak el, amelyet sem az állam, sem a piac nem akar, vagy nem tud felvállalni. Haszonelvűség nélkül, a közjó érdekében cselekszenek oly módon, hogy gyakran hatékonyabban, költségkímélőbben és humánusabban látják el az általuk vállalt feladatokat, mint az olykor ereje határáig terhelt önkormányzati intézményrendszer. A perifériára szorult rétegekkel való foglalkozás és az esélyegyenlőség minél szélesebb körű biztosítása egyaránt olyan területek, amelyek vonatkozásában a civil szervezetek aktív tevékenységet fejtenek ki, és amely területeken alternatívák és többletlehetőségek nyújtására alkalmasak.

Városunkban a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat helyi lehetőségeihez mérten pályázati úton támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit. Ezen cél eléréséhez kialakította az ún. „Civil Alap” támogatási rendszert, melynek segítségével évente több millió forinttal támogatja a városban székhellyel rendelkező, vagy szervesen a városhoz köthető civil szervezeteket. A támogatást elsősorban programok, rendezvények megvalósításához igénylik a pályázó szervezetek, esetenként tárgyi eszközeik (pl. fellépőruha, kották, hangszerek stb.) fejlesztését, bővítését jelölik meg megvalósítandó céljaik között.

Tekintve, hogy a városban jelentős az egyházi élet, az egyházi karitatív szervezetek, csoportok is jelentős szerepet töltenek be a rászorulóknak segítségében, támogatásában.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Csorna Város közigazgatási területén 2024 októbertől a kisebbségi önkormányzat nem működik.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal együttműködve nyári táborok, kulturális programok (színházlátogatás, kirándulás, mozi stb.) szervezésére és megvalósítására kerül sor.

Az önkormányzat rendszeres támogatást nyújt a fogyatékos személyek nappali ellátásának és a támogató szolgálat ellátásának biztosításához, a nyári táborok, kirándulások, kulturális programok szervezéséhez.

Jó kapcsolat és együttműködés alakult ki a városvezetés és a Baptista Tevékeny Szeretet Misszió helyi képviselői között.

Az egyházak fejlesztési elképzeléseit, programjait lehetőség szerint támogatja a város, akár pénzügyi, akár természetbeni támogatás formájában.

A civil szervezetek rendszeresen részt vesznek a városi rendezvényeken, fellépéseikkel, részvételükkel támogatva az események sikeres megvalósítását.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Csorna Város Önkormányzata tagja a Csorna Térségi Önkormányzatok Társulásának. A Társulás – egyebek mellett – szociális feladatok ellátására jött létre. A 2017. év során a Társulás által nyújtott szociális ellátások (idősek bentlakásos otthona, fogyatékosok nappali ellátása, támogató szolgálat) kiszervezésre kerültek.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A városban roma nemzetiségi önkormányzat 2024 októbertől nem működik.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A városban működő civil szervezetek többsége részt vesz a közfeladatokban, törekszik az esélyegyenlőségi szempontok figyelembe vételére és alkalmazására a célcsoportokat illetően.

Képviselik tagságukat az alapszabályukban meghatározott módon, szükség esetén társadalmi párbeszédet kezdeményeznek, a látókörükbe kerülő rászorulókat lehetőségeikhez mértén támogatják.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Országosan és helyi szinten is megfigyelhető, hogy egyre nagyobb számban jelennek meg a gazdasági szereplők társadalmilag felelős megmozdulásai, a non-profit és for-profit szervezetek közötti együttműködések.

A társadalomban felmerülő problémák hosszú távon történő megoldása érdekében olyan tevékenységeket valósítanak meg, melyek a szervezetek fő tevékenységéhez ugyan nem kapcsolódnak, azonban elősegítik a társadalmi jólétet, megfelelve a társadalmi elvárásoknak.

Jó példa erre, hogy a helyi for-profit szereplők az önkormányzat, a civil szervezetek rendezvényeinek megszervezését alkalmi anyagi támogatás nyújtásával, vagy gyakorlati hozzájárulással segítik.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánosságról.

Csorna Város Önkormányzata saját honlappal rendelkezik (www.csorna.hu), a honlapon a várost érintő információk megtalálhatóak.

A 2023-2028. közötti időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Program tervezete a honlapon közzétételre kerül, biztosítva a társadalmi egyeztetés lehetőségét.

A képviselő-testület által elfogadott dokumentum szintén elérhető és letölthető a honlapról, így a lakosság, az érintettek az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerhetik, így biztosított a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elérhető a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság weboldalán (<https://hep.tef.gov.hu>) is.

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyi esélyegyenlőségi program (HEP) elfogadását széleskörű egyeztetés és közös munka előzte meg.

Ehhez a munkához „partnerként” való közreműködésre kereste meg Önkormányzatunk a saját és egyéb fenntartók által működtetett szociális és oktatási intézményeket, a Roma Nemzetiségi Önkormányzatot, intézmények, civil szervezetek vezetőit is, hogy segítsék a munkát.

A helyzetelemző rész összeállításakor az egyes szakterületek beszámolóit is figyelembe vételre kerültek.

A város honlapján az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, ezáltal biztosítva a teljes körű nyilvánosságot.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Csorna Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja a Csornai Polgármesteri Hivatalban ügyfélfogadási időben a lakosok rendelkezésére áll, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a város teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

Igény, észrevétel, módosító javaslat benyújtása esetén a Csornai Polgármesteri Hivatal esélyegyenlőségért felelős munkatársa a bejövő indítványt megvizsgálja, egyeztet a érintett szakterületekkel.

A HEP módosítását a Jogi és Humán Bizottság a képviselő-testületi ülést megelőzően véleményezi, a képviselő-testület tárgyalja és hagyja jóvá.

Az önkormányzat a HEP-fórumot elektronikus kapcsolattartás útján működtet. Ennek értelmében az esélyegyenlőségi felelős (aljegyző) a szakmai, intézményi, szakterületi beszámolók, az egyházi és civil szervezetektől, magánszemélyektől a Csornai Polgármesteri Hivatalba érkezett

esélyegyenlőséggel kapcsolatos jelzések figyelembe vételével elkészített esélyegyenlőségi programot elektronikus úton megküldi a HEP-fórum tagjainak. A tagok által történt módosító javaslatok, kiegészítések beépítésre kerülnek a programba, ezt követően kerül az előterjesztés a bizottságok és a képviselő-testület elé.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása.
	Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők munkalehetősége kevés.	Pályaválasztási tanácsadás. Képzések, programok szervezése, a munkavállaláshoz szükséges kompetenciák fejlesztése. Alapfokú végzettséghez juttatni az iskolázatlan réteget.
	A sokgyermekes családok esélye nagyobb az elszegényedésre.	Tudatos családtervezés, védőnői tájékoztatás erősítése.
Gyermekek	Kevés a gyerekek és fiatal korosztály (15-18 évesek) számára a sportolási, szabadidős, szórakozási lehetőség a városban.	A termál és a kemping fejlesztése, szabadidős, rekreációs és rendezvényhelyszínné alakítása. Sportcsarnok, tanuszoda kialakítása Játszóterek, sportpályák kialakítása, fejlesztése Rekreációs zöldfelületek fejlesztése
	A Család- és Gyermejjóléti Szolgálat, valamint a Család- és Gyermejjóléti Központ feladatköre, szerepe növekedett.	Az intézmény maximális feladatellátása érdekében az intézmény elhelyezésére szolgáló ingatlan további fejlesztése, korszerűsítése
	A Csornai Napközi Otthonos Óvoda intézményegységeinek (Bóbita óvoda, Katica óvoda) helyet adó ingatlanok nem felelnek meg a mai kor elvárásainak	A Bóbita és a Katica óvoda épületeinek és eszközeinek korszerűsítése, fejlesztése
	A Földsziget településrészen lévő orvosi rendelő korszerűtlen, elavult	Új orvosi rendelő építése, melyben külön rendelőhelyiségben történhet a gyermekek védőnői és gyermekorvosi ellátása
Idősek	Az egyedül élők elmagányosodása	Szabadidős programok, szolgáltatások szervezése Szabadtéri és beltéri sportolási

		lehetőségek bővítése Zöldfelület-fejlesztés
	Gyakrabban válhatnak bűncselekmény áldozatává	Figyelemfelhívó, bűnmegelőzési előadások szervezése Köztéri térfigyelő kamerarendszer további fejlesztési
	Nő a demenciában szenvedő idősök aránya	Az Idősek Napközi Otthona szolgáltatási körének bővítése a demens személyek ellátása érdekében (pl. az épület, az udvar fejlesztése, további gépjármű beszerzése stb.)
	Szűrővizsgálatokra, prevencióra való folyamatos igény	Egészségügyi alapellátás fejlesztése Szűrővizsgálatok, előadások, egészségügyi kampányok szervezése
Nők	A nők helyben történő foglalkoztatására kevés a lehetőség.	Vállalatok, cégek városban történő telepítése a keleti iparterület hasznosításával. A helyben történő munkavégzés támogatása a város közlekedési feltételeinek javításával (úthálózat, kerékpárút-hálózat, járdák fejlesztése).
	A Városi Bölcsőde épülete nem felel meg a mai kor elvárásainak és a szakmai követelményeknek	A Mosolyvár Bölcsőde épületének további bővítése, csoportszobák kialakítása.
	A kisgyermekes édesanyák számára keves a gyermekkel együtt végezhető szabadidő-eltöltési lehetőség	Közparkok, pihenőparkok kialakítása, fejlesztése, zöldterület- fejlesztés. Szabadtéri és beltéri sportolási lehetőségek bővítése. Szabadidős programok, csoportfoglalkozások szervezése, bővítése.
	Keves a nők egészségvédelmére irányuló program	Szűrővizsgálatok, előadások szervezése. Az egészségügyi alapellátás fejlesztése.
Fogyatékkal élők	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Teljes és valós akadálymentesítés (pl. Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet, közintézmények, közlekedési műtárgyak akadálymentesítését szolgáló program.)
	Az akadálymentes közérdekű honlapok alacsony száma.	Az önkormányzat és a közintézmények akadálymentes

		honlapjainak kialakítása
	A fogyatékosok nappali intézménye épülete erősen kitett az energiapiac hatásainak.	Az ingatlanban alternatív energiafelhasználási lehetőségek kiépítése.
	Az egészségügyi alapellátásra és szakellátásra egyre nagyobb az igény	Háziorvosi, gyermekorvosi, fogorvosi, védőnői ellátás fejlesztése (pl. gép, műszerek, eszközök beszerzése, infrastrukturális fejlesztés)
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	A közlekedési feltételek nem mindenütt megfelelőek, csapadékvíz-elvezetés és speciális közlekedési feltételek hiánya	Utak, járdák, kerékpárutak fejlesztése, bővítése, akadálymentesítése
	Az egészségügyi alapellátásra és szakellátásra egyre nagyobb az igény	Háziorvosi, gyermekorvosi, fogorvosi, védőnői ellátás fejlesztése (pl. gép, műszerek, eszközök beszerzése, infrastrukturális fejlesztés)
	Nem elegendő a szabadidő eltöltésére lehetőséget adó létesítmény	Szabadidős programok, szolgáltatások szervezése Szabadtéri és beltéri sportolási lehetőségek bővítése Zöldfelület-fejlesztés
	A közintézményeknek helyet adó ingatlanok nem minden esetben felelnek meg a mai kor elvárásainak	Közintézmények korszerűsítése, fejlesztése, akadálymentesítése

Jövőképünk

Csorna Város Önkormányzatának legfontosabb célja a településen élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell, pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitika i stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Utak, járdák, kerékpárutak fejlesztése, bővítése, akadálymentesítése	A közlekedési feltételek nem mindenütt megfelelőek, csapadékvíz-elvezetés és speciális közlekedési feltételek hiánya	Utak, járdák, kerékpárutak fejlesztése	ITS Rendezési terv Csorna Város Önkormányzatánál a 2024-2029 közötti önkormányzati ciklusra vonatkozó Gazdasági és Humán Programja	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Utak, járdák, kerékpárutak felújítása, bővítése	Csorna Város Önkormányzata, polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	felújított utak hossza	utak pályázati forrás saját költségvetési és állami forrás	Az utak, járdák fenntartása kötelező feladat	nem releváns
2	Szabadidős programok, szolgáltatások szervezése Szabadtéri és beltéri sportolási lehetőségek bővítése Zöldfelület-fejlesztés	Nem elegendő a szabadidő eltöltésére lehetőséget adó létesítmény	A kulturális szabadidő-eltöltési lehetőségek bővülése	ITS Rendezési terv Csorna Város Önkormányzatánál a 2024-2029 közötti önkormányzati ciklusra vonatkozó Gazdasági és Humán Programja	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	Kültéri és beltéri sportolási lehetőségek bővítése (termálfejlesztés, sportcsarnok, uszoda létrehozása, kültéri futópálya kialakítása stb.), zöldterület fejlesztés	Csorna Város Önkormányzata, Vilmos Park Kft., Csorna Projekt Kft.	2028. 12. 31. (vasárnap)	Létrehozott sportlétesítmények száma	utak pályázati forrás saját költségvetési és állami forrás	A fejleszteni kívánt szolgáltatások folyamatos az igény	nem releváns
3	Közüntézmények korszerúsítése, fejlesztése, akadálymentesítése	A közüntézményeknél helyet adó ingatlanok minden esetben	Teljes akadálymentesítéssel rendelkező közüntézmények	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió ITS Rendezési terv	Időszügi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	A közüntézmények teljes (fizikai és infokommunikációs) akadálymentesítése	Csorna Város Önkormányzata, polgármester, intézményveze	2028. 12. 31. (vasárnap)	akadálymentesített közüntézmények száma	utak pályázati forrás	A közüntézmények működtetése kötelező feladat	nem releváns

		felelnek meg a mai kor elvárásainak			Országos Fogyatékoságügyi Program (2015-2025)		tők					
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség.	A tartós munkanélküliek számának csökkentése	Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Új Roma Stratégia (2019-2030)	közfoglalkoztatás folyamatos szervezése, munkahelyteremtő beruházások letelepedésének elősegítése egyéb lehetőségek kidolgozása	Csorna Város Önkormányzata, Vilmos Park Kft.	2028. 12. 31. (vasárnap)	tartós munkanélküliek száma mélyszegénységben élők száma közfoglalkoztatásban részt vevők száma	pályázati forrás, költségvetés a személyi és tárgyi feltételek biztosítottak az önkormányzatnál és intézményeinél	Önkormányzati döntés alapján	nem releváns
2	Pályaválasztási tanácsadás, képzések, programok szervezése, munkavállaláshoz szükséges kompetenciák fejlesztése.	Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők munkalehetősége kevés.	A leendő munkavállalók megfelelő információkat kapjanak, milyen képzéssel számíthatnak hosszú távú foglalkoztatási lehetőségekre.	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció ITS	Új Roma Stratégia (2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	Pályaválasztási tanácsadás Az Oktatási rendszerből, már kikerült munkavállalók képzésének, átképzésének és továbbképzésének biztosítása	Csorna Város Önkormányzata, Vilmos Park Kft., polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Tanácsadások száma Részvevők száma	pályázati forrás hazai és saját költségvetési forrás	van megfelelő számú képzésbe bevonható személy, munkanélküli	nem releváns
3	Tudatos családtervezés, védőnői tájékoztatás erősítése.	A sokgyermekes családok esélye nagyobb az elszegényedésre.	A tudatos családtervezéssel csökkenthető az gyermekszegénység.	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció	Új Roma Stratégia (2019-2030) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A Védőnői Szolgálat által szervezett prevenációs előadások, tanácsadások számának növelése A Szociális és Gyermejjóléti Központ szakembereinek képzése, családsegítő tevékenységük erősítése	Védőnői Szolgálat védőnői, Család- és Gyermejjóléti Szolgálat munkatársai	2028. 12. 31. (vasárnap)	prevenációs előadások száma részvevők száma intézkedésbe bevont családok száma	költségvetési forrás a humán és tárgyi erőforrás az intézményeknél rendelkezésre áll	Folyamatosan fenntartható	A Család- és Gyermejjóléti Központ járási szinten látja el feladatait, együttműködve a család- és gyermekjóléti központokkal
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Kulturált szórakozási lehetőségek bővítése	Kevés a fiatal korosztály (15-18 évesek) számára a kulturált	Olyan kulturált szórakozási hely és programok kialakítása, ahol	Közművelődési koncepció, ITS	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási	A termál és a kemping fejlesztése, szabadidős, rekreációs és	Csorna Város Önkormányzata a polgármester	2027. 12. 31. (péntek) Termálfejlesztés megtörtént,	15-18 évesek száma kialakított rendezvények száma	humán és anyagi erőforrás pályázati	pályázati források biztosítása esetén	nem releváns

	fiatalok számára	szórakozási lehetőség városban.	a fiatalabb korosztály aktív és tartalmas szabadidő-eltöltése biztosított.		Stratégia 2030 (MNTFS 2030), Országos Fejlesztési és Területfejlesztési koncepció Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)	rendezvényhelyszínek és alakítása.		rendezvényszervezés folyamatos.	szabadidős helyszínek száma	lehetőségek útján		
2	A termál és a kemping fejlesztése, szabadidős, rekreációs és rendezvényhelyszínné alakítása, sportcsarnok, tanuszoda kialakítása, játszóterek, sportpályák kialakítása, fejlesztése, rekreációs zöldfelületek fejlesztése	Kevés a gyerekek és fiatal korosztály (15-18 évesek) számára a sportolási, szabadidős, szórakozási lehetőség városban.	Sportolás, szabadidős, rekreációs és szórakozási lehetőségek, helyszínek bővítése, a fejlesztése, kiépítése	ITS Csorna Város Önkormányzatánál a 2024-2029 közötti önkormányzati ciklusra vonatkozó Gazdasági és Humán Programja	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	A termál és a kemping fejlesztése, szabadidős, rekreációs és rendezvényhelyszínné alakítása. Sportcsarnok, tanuszoda kialakítása. Játszóterek, sportpályák kialakítása, fejlesztése, rekreációs zöldfelületek fejlesztése	Csorna Város Önkormányzat a, Vilmos Park Kft., Csorna Projekt Kft.	2028. 12. 31. (vasárnap)	létrehozott sportlétesítmények száma rekreációs zöldfelületek száma felújított játszóterek, sportpályák száma látogatók száma	pályázati forrás saját állami költségvetési forrás humán erőforrás jelenleg rendelkezésre áll	A létesítmények használatára folyamatos az igény	nem releváns
3	A Szociális és Gyermekjóléti Központ elhelyezésére szolgáló ingatlan további fejlesztése, korszerűsítése	A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a Család- és Gyermekjóléti Központ feladatköre, szerepe növekedett.	Az intézménynek helyet adó ingatlan további korszerűsítése a szolgálat által színvonala nő, a fenntartási költségek csökkennek.	Szociális Szolgáltatástervezési koncepció ITS Csorna Város Önkormányzatánál a 2024-2029 közötti önkormányzati ciklusra vonatkozó Gazdasági és Humán programja	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” akcióterv (2021–2030)	A Laky Döme 3. szám alatti ingatlan további korszerűsítése, eszközeinek, tevékenységének fejlesztése	Csorna Város Önkormányzat a, polgármester	2026. 12. 01. (kedd) Nyertes pályázat megvalósítása folyamatban.	korszerűsített intézmények száma szolgáltatást igénybe vevők száma	pályázati forrás a önkormányzati költségvetés	Az intézmény működtetése jogszabályi kötelezettség.	A Család- és Gyermekjóléti Központ a járás településein végzi tevékenységét, együttműködve a család- és gyermekjóléti szolgálatokkal.
4	A Bóbita és a Katica óvoda épületeinek és eszközeinek korszerűsítése, fejlesztése	A Csornai Napközi Otthonos Óvoda intézményegység (Bóbita, Katica óvoda, Katica óvoda) helyet adó	A két intézmény mind infrastruktúrája (Bóbita, mind pedig tárgyi eszközök tekintetében)	Csorna Város Önkormányzatánál a 2024-2029 közötti önkormányzati ciklusra	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők	Mindkét intézményegység felújítása, korszerűsítése	Csorna Város Önkormányzat a, polgármester; Csornai Napközi	2026. 08. 31. (hétfő) Nyertes pályázat megvalósítása folyamatban	Felújított ingatlanok száma	pályázati forrás saját költségvetési forrás humán erőforrás	Az óvoda ellátás biztosítása jogszabály által előírt kötelező feladat	nem releváns

		ingatlanok nem felelnek meg a mai elvárásainak.	megfeleljen a szakmai igénybevevői elvárásoknak.	vonatkozó és Gazdasági és Humán Programja ITS	szerepének erősítése a családban és a társadalomban " akcióterv (2021–2030)		Otthonos Óvoda óvodavezetője			rendelkezésre áll		
5	Új orvosi rendelő építése Földsziget településrészén	A Földsziget településrészén lévő orvosi rendelő korszerűtlen, elavult	Új orvosi rendelő építése, melyben külön rendelőhelyiségben történhet a gyermekek védőnői és gyermekorvosi ellátása	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió ITS Rendezési terv	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” akcióterv (2021–2030)	Új orvosi rendelő építése egy meglévő önkormányzati területen, korszerű eszközök beszerzésével. Ennek eredményeként a felnőtt háziorvosi ellátástól elkülönítve, külön rendelőhelyiségben történhet a gyermekek védőnői és gyermekorvosi ellátása.	Csorna Város Önkormányzat a, polgármester	2026. 12. 31. (csütörtök) Nyertes pályázat megvalósítása folyamatban	új orvosi rendelő szám	pályázati forrás saját költségvetési forrás a humán erőforrás rendelkezésre áll	Az egészségügyi alapellátás biztosítása jogszabályi kötelezettség	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Vállalatok, cégek városban történő telepítése a keleti iparterület hasznosításával.	A nők helyben történő foglalkoztatására kevés a lehetőség. A helyben történő munkavégzés támogatása a város közlekedési feltételeinek javításával (úthálózat, kerékpárút-hálózat, járdák fejlesztése).	A nők helyben történő foglalkoztatásának növelése.	ITS Rendezési terv Csorna Város Önkormányzatánál a 2024-2029 közötti önkormányzati ciklusra vonatkozó Gazdasági és Humán Programja	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” akcióterv (2021–2030) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	A kialakított keleti iparterületre vállalatok, cégek telepítése, növelve ezzel a helyi munkavégzés lehetőségét. A helyben történő munkavégzés támogatása a város közlekedési feltételeinek javításával (úthálózat, kerékpárút-hálózat, járdák fejlesztése).	Csorna Város Önkormányzat a, polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	betelepült vállalkozások száma létrehozott új munkahelyek száma	pályázati forrás saját költségvetési forrás új és állami terület rendelkezésre áll	az üzemek, gyárak fenntarthatósága stabil gazdasági környezetben biztosítható	nem releváns
2	A Mosolyvár Bölcsőde épületének további bővítése, csoportszobák kialakítása.	A Városi Bölcsőde épülete nem felel meg a mai kor elvárásainak és a szakmai követelményeknek.	A Városi Bölcsőde épületének átkiváltása, az itt működő két bölcsődei csoport	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió ITS Rendezési terv	Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) „A nők szerepének	A 2023. szeptember 1. napján megnyitott Mosolyvár bölcsőde, további csoportszobákkal történő bővítése	Csorna Város Önkormányzat a, polgármester; Szociális és Gyermekjóléti Központ	2027. 12. 31. (péntek)	bölcsődei férőhelyek száma	pályázati forrás saját költségvetési forrás a humán erőforrás	a bölcsődei ellátásra folyamatos az állami igény	nem releváns

			áthelyezése		erősítése a családban és a társadalomban " akcióterv (2021–2030)		intézményvezetője			rendelkezésre áll		
3	A gyermekkel együtt végezhető szabadidő-eltöltési lehetőség bővítése	Közparkok, pihenőparkok kialakítása, fejlesztése, zöldterület-fejlesztés. Szabadtéri és beltéri sportolási lehetőségek bővítése.	Közparkok, pihenőparkok kialakítása, fejlesztése, zöldterület-fejlesztés. Szabadtéri és beltéri sportolási lehetőségek bővítése. Szabadidős programok, csoportfoglalkozások szervezése, bővítése.	ITS rendezési terv	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009–2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007–2032) „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” akcióterv (2021–2030)	A kisgyermekkel együtt végezhető szabadidős sportolási lehetőségek bővítése	Csorna Város Önkormányzat a, Vilmos Park Kft., Csorna Projekt Kft.	2026. 12. 31. (csütörtök) Tekecsarnok kész, Vilmos parki fejlesztési folyamatban	Sportlétesítmények száma igénybe vevők száma rendezvények száma	pályázati forrás saját költségvetési és állami forrás humán erőforrás részben rendelkezésre áll	A fenntarthatóságot a folyamatos igény miatt biztosítani szükséges.	nem releváns
4	Szűrővizsgálatok, előadások szervezése a női nem számára	Kevés a nők egészségvédelmi irányuló program	Szűrővizsgálatok, előadások szervezésével, az egészségügyi alapellátás fejlesztésével a nők egészségi állapotának javítása	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió	„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” akcióterv (2021–2030)	Szűrővizsgálatok, előadások szervezése. Az egészségügyi alapellátás fejlesztése.	Csorna Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat a, polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	előadások száma résztvevők száma	pályázati forrás költségvetési és állami forrás	Az egészségügyi alapellátás biztosítása jogszabályi kötelezettség	nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Az időskori elmagányosodás mérséklése	Magas az egyedül élők aránya	Az elmagányosodás csökkentése, az idősek önállóságának, egészségének, fizikai állapotának megőrzése, közösségbe vonásuk.	Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió ITS Rendezési terv	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010–2022), (2023–2024)	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Szabadtéri és beltéri sportolási lehetőségek bővítése. Zöldterületek fejlesztése	Csorna Város Önkormányzat a Szociális és Gyermekejóléti Központ polgármester	2027. 12. 31. (péntek)	idősek számára rendezett programok száma kialakított szabadtéri és beltéri sportolási lehetőségek száma	humán erőforrás az intézményben biztosított, anyagi erőforrás pályázati lehetőségek útján	pályázati forrás saját költségvetési és állami forrás	nem releváns
2	Figyelemfelhívó, bűnmegelőzési előadások szervezése,	Az idősek gyakran válhatnak bűncselekmény	A közbiztonság növelése	Csorna Város Önkormányzatának a 2019–2024 közötti	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	A köztéri térfigyelő kamerarendszer további bővítése	Csorna Város Önkormányzat a, polgármester; kamerarendszer	2027. 12. 31. (péntek)	térfigyelő kamerák száma prevenciós előadások száma	saját költségvetési forrás pályázati	Az önkormányzat és a rendőrség szervezettrends	nem releváns

	köztéri térfigyelő kamerarendszer további fejlesztési	áldozatává		önkormányzati ciklusra vonatkozó fejlesztési koncepciója		tájékoztatók szervezése az idősebb korosztály részére	rendőrkapitány	3 kamerával bővült.		forrás humán erőforrás rendelkezésre áll	az ere segítségével a fenntartás biztosítható	
3	Az Idősek Napközi Otthona szolgáltatási körének bővítése a demens személyek ellátása érdekében	Nő demenciában szenvedő idősök aránya	Az Idősek Napközi Otthona szolgáltatási körének bővítése a demens személyek ellátása érdekében (pl. az épület, az udvar fejlesztése, további gépjármű beszerzése stb.)	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció ITS	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Az Idősek Napközi Otthona korszerűsítése, fejlesztése, a demens idősök ellátása feltételeinek kialakítása	Csorna Város Önkormányzat a, polgármester; Szociális és Gyermekjóléti Központ intézményvezetője	2026. 12. 31. (csütörtök) Nyertes pályázat megvalósítása folyamatban	demens ellátottak száma	pályázati forrás saját és állami költségvetési forrás humán erőforrás részben rendelkezésre áll	Az idősellátásra, a demens személyek ellátására folyamatosan nő az igény.	nem releváns
4	Egészségügyi alapellátás fejlesztése. Szűrővizsgálatok, előadások, egészségügyi kampányok szervezése	Szűrővizsgálatokra, prevencióra való folyamatos igény	Korszerűbb egészségügyi alapellátás prevenció erősítésével az időkori megbetegedések számának csökkentése	Szociális Szolgáltatásfejlesztési Koncepció	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	Az egészségügyi alapellátás eszközeinek, infrastruktúrájának fejlesztése Előadások, egészségügyi kampányok szervezése	Csorna Város Önkormányzat a, polgármester; Szociális és Gyermekjóléti Központ intézményvezetője	2028. 12. 31. (vasárnap)	Fejlesztéssel érintett alapellátási körzetek száma Prevenciós előadások, kampányok száma Részvevők száma	Pályázati forrás Saját és állami költségvetési forrás humán erőforrás biztosított	Az egészségügyi alapellátás biztosítása A jogszabályi kötelezettség.	nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Közérdekű honlapok akadálymentesítése	Az akadálymentesített közérdekű honlapok alacsony száma.	Az internet biztonságos használatának elősegítése a fogyatékkal élők részére	költségvetési pályázati dokumentáció	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	A közintézmények akadálymentes honlapjainak kialakítása	Csorna Város Önkormányzat a, polgármester	2026. 12. 31. (csütörtök)	akadálymentesített közérdekű honlapok száma	humán és anyagi erőforrás biztosított	költségvetési rendeletbe beépítve	nem releváns
2	Teljes és valódi akadálymentesítés	Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet, közintézmények,	Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció ITS Rendezési terv	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és	A középületek, közterületek, utak, járdák, lakóépületek, akadálymentesítése	Csorna Város Önkormányzat a, Vilmos Park Kft., Csorna Projekt Kft.	2028. 12. 31. (vasárnap)	akadálymentesített közintézmények száma akadálymentesített közlekedési műtárgyak száma	pályázati forrás saját költségvetési és állami forrás	A középületek, közutak fenntartása és működtetése kötelező feladat.	nem releváns

			közlekedési műtárgyak akadálymentesít ését szolgáló program		Területfejleszt ési koncepció							
3	Az önkormányzat és közintézmények akadálymentes honlapjainak kialakítása	Az akadálymentes közérdekű honlapok száma alacsony.	Minden közérdekű honlap akadálymentes legyen	költségvetés pályázati dokumentáció	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025)	Az önkormányzat és intézményei honlapjának teljes akadálymentesítése	Csorna Város Önkormányzat a, polgármester, intézményvezetők	2026. 12. 31. (csütörtök)	akadálymentesített honlapok száma	pályázati forrás saját költségvetési forrás	A honlapok működtetése jelenleg is folyamatos	nem releváns
4	A Fogyatékosok Napközi Otthonában alternatív energiafelhasználási lehetőségek kiépítése.	A fogyatékosok nappali intézménye épülete erősen kitett az energiapiac hatásainak.	A fogyatékosok nappali intézménye épületének további energetikai korszerűsítése	Szociális Szolgáltatástervezési koncepció	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési koncepció	Az épület alternatív fűtési móddal való ellátása	Csorna Város Önkormányzat a, polgármester, intézményvezető	2027. 12. 31. (péntek)	korszerűsített épületek száma	pályázati forrás	Az intézkedés eredményeként a fenntartási költségek csökkenhetnek	nem releváns
5	Háziorvosi, gyermekorvosi, fogorvosi, védőnői ellátás fejlesztése	Az egészségügyi alapellátásra és szakellátásra egyre nagyobb az igény a fogyatékosok körében is	A fogyatékosok számára elérhető egészségügyi ellátások színvonalának növekedése	Szociális Szolgáltatástervezési koncepció ITS	Országos Fogyatékosügyi Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési koncepció	Háziorvosi, gyermekorvosi, fogorvosi, védőnői ellátás fejlesztése (pl. gép, műszerek, eszközök beszerzése, infrastrukturális fejlesztés)	Csorna Város Önkormányzat a, polgármester, intézményvezető	2027. 12. 31. (péntek)	Korszerűsített rendelők száma	pályázati forrás	az egészségügyi alapellátás működtetése kötelező feladat	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

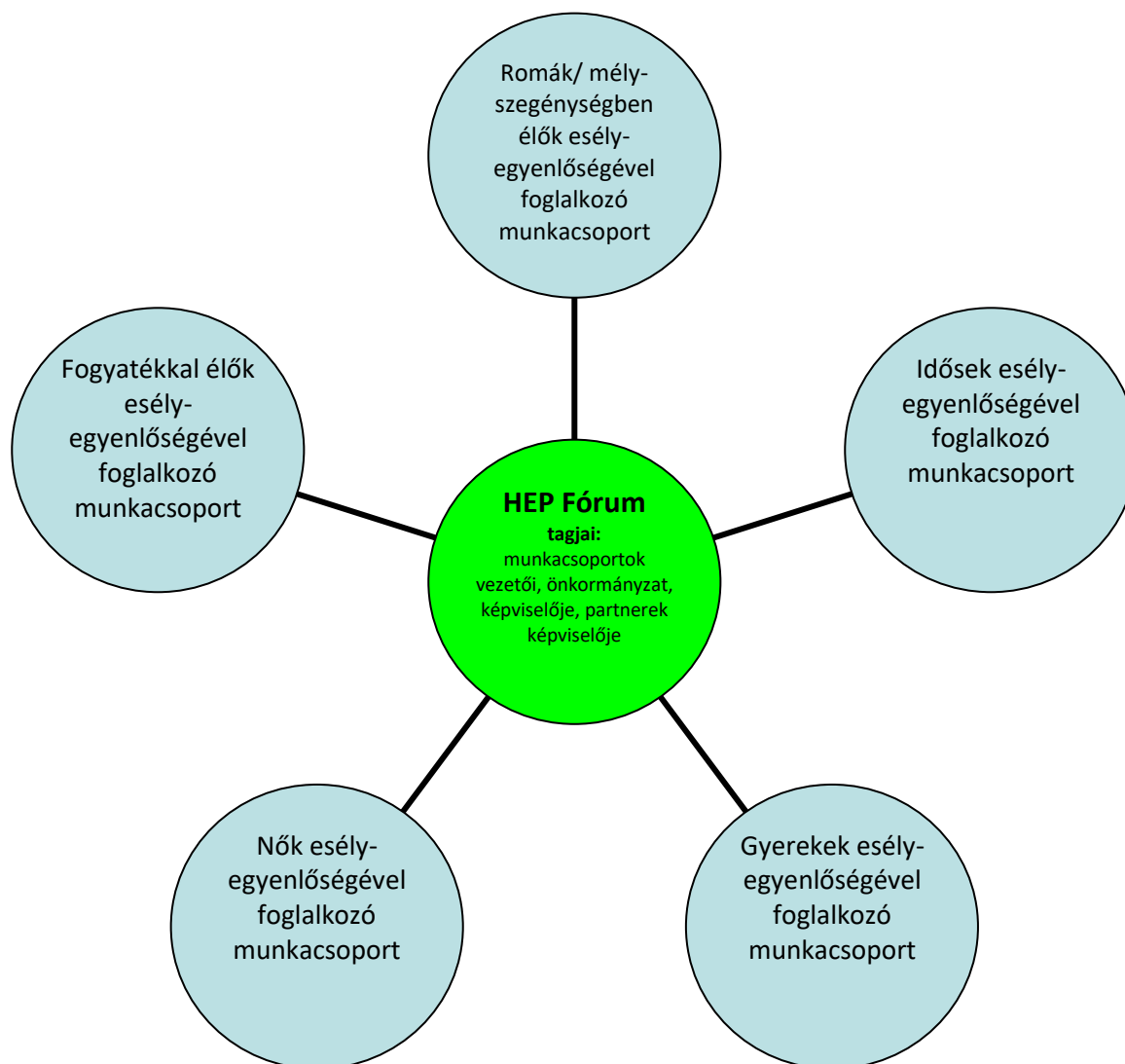
3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban tanácskozik, elektronikus úton, az alábbiak szerint:

1. az esélyegyenlőségi felelős (aljegyző) a szakmai, intézményi, szakterületi beszámolók, az egyházi és civil szervezetektől, magánszemélyektől a Csornai Polgármesteri Hivatalba érkezett esélyegyenlőséggel kapcsolatos jelzések figyelembe vételével elkészített esélyegyenlőségi programot elektronikus úton megküldi a HEP-fórum tagjainak.
2. A tagok által történt módosító javaslatok, kiegészítések beépítésre kerülnek a programba,
3. ezt követően kerül az előterjesztés a bizottságok és a képviselő-testület elé.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, az elektronikus úton lefolytatott egyeztetésről feljegyzés készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzat vezetője,
- helyi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Csorna Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Csorna Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 134/2023.(XI.14.) számú határozatával elfogadta.

III. A Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálata elvégzésre került. A felülvizsgált dokumentumot Csorna Város Önkormányzata Képviselő-testületének Jogi és Humán Bizottsága megvitatta és átruházott hatáskörében eljárva .../2025.(XI....) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő-testület elfogadó határozatának kivonata
- a Jogi és Humán Bizottság elfogadó határozatának kivonata

